"Ah, in this tumult wild,
What shall become of
that self locked in me."

/ Imre Madách /

„Óh, e zűr között
hová lesz énem zárt
egyénisége."

/ Madách Imre /

MITEM

MADÁCH INTERNATIONAL THEATRE MEETING
MADÁCH NEMZETKÖZI SZÍNHÁZI TALÁLKOZÓ

NATIONAL THEATRE • BUDAPEST, 17 SEPTEMBER – 9 OCTOBER, 2021.
NEMZETI SZÍNHÁZ • BUDAPEST, 2021. SZEPTEMBER 17. – OKTÓBER 9.

fotó / photo: © Lucie Jansch

Fotó/Photo: © Eöri Szabó Zsolt

Emberi Erőforrások Minisztériuma

Fekete Péter ▪ *kultúráért felelős államtitkár*
Péter Fekete ▪ *Minister of State for Culture*

KÖSZÖNTŐ / INAUGURAL

Kedves Olvasó!

„Óh, e zűr között hová lesz énem zárt egyénisége." – Rendkívüli erővel bíró üzenet, hogy a Madách Imre Nemzetközi Színházi Találkozó számára ezúttal nem választottak új mottót a szervezők, megtartották a pandémia előtt választott idézetet. Madách Ádámjának kétségbeesett, zaklatott kérdése olyan jelentésekkel gazdagodott az elmúlt egy esztendő során, hogy időszerűsége talán soha nem lehet szembeötlőbb, mint a világjárvány által tépázott, felforgatott világban. A világban, amely már sohasem lesz ugyanolyan - sem az egyén, sem a közösség szintjén. Mindannyian Ádámként tettünk fel kérdéseket a zűrben, vészben, bizonytalanságban, amely körülvett. A válaszok pedig nem maradtak el. Elvált a fontos a lényegtelentől, az értékes a talmitól. Útjelző táblákba botlottunk az élet minden színterén. Ha úgy tetszik, egy felvonás véget ért - majd rövid szünet után újra felgördül a súlyos bársonyfüggöny. A következő felvonás cselekménye rajtunk áll. Foglaljunk hát helyet a kortina két oldalán. Jöjjön 13 ország 19 előadása, hozza nekünk a válaszokat, hozza a meztelen igazságot, a felismerést, a élet lendületét, az újrakezdés ígéretét. Ádámként vághassuk a Rossz arcába: *„Óh, Lucifer! Vezess földemre vissza,/Hol oly sokat csatáztam hasztalan,/Csatázzam újra, és boldog leszek."*

Dear Reader!

"Ah, in this tumult wild, What shall become of that self locked in me." – It has a powerful message that this time the organisers have not chosen a new motto for the Madách (Imre) International Theatre Meeting, but kept the quote chosen before the pandemic. The desperate, troubled question of Madách's Ádám has been enriched over the past year with meanings that may never be more strikingly adequate than in a world ravaged and subverted by the pandemic. In a world that will never be the same – either at the level of the individual or the community. We all became Adams as we asked questions in the chaos, calamity and uncertainty that surrounded us. And the answers did come. The important got divided from the unessential, the valuable from the phony. We came across signposts in all walks of life. If you like, an act has come to an end, so after a short pause, the heavy velvet curtain is raised again. The plot of the next act is up to us. So let us take a seat on each side of the cortina. Let 19 performances from 13 countries bring us the answers, the naked truth, the realisation, the impetus of life and the promise of a new beginning. Like Adam, let us retort in the face of Evil: *"Lucifer, lead me to my Earth again, / Where I have fought so many fights in vain, / That I may fight anew and happy be."*

Vidnyánszky Attila ▪ *a Nemzeti Színház vezérigazgatója, a MITEM művészeti vezetője*
Attila Vidnyánszky ▪ *Director of the National Theatre, artistic director of MITEM*

A JELENLÉT ÉRINTÉSE

THE TOUCH OF PRESENCE

Az első hang a bizakodásé. Két év aggodalom, pótcselekvés és útkeresés után a Madách Nemzetközi Színházi Találkozó, a MITEM ismét az lehet, aminek eredetileg is szántuk: társulatok és nézők szabad találkozója, egymás megismerésének, a másik kultúra legszebb arcának megpillantása. Nem fesztivál, nem verseny, hanem találkozás. Ez az egyszerű, de talán most jobban értékelt társas alkalom engedi átélnünk, micsoda ünnep is a színház.

A koronavírus-járvány miatti kényszerű leállás és a pótkávéízű online jelenlét során megannyi – remélhetőleg végleg hamisnak bizonyuló – prófécia látott napvilágot. Voltak szakértők, akik szerint az emberiségnek el kell felejtenie a kézfogás, vagyis az érintéssel való bemutatkozás és közeledés ősi rítusát. Most úgy tűnik, ez a jövendölés hazugnak bizonyult. Egy másik pandémiás tünet a színház világában a streamelt előadásokra való átszokás volt. Üres, bekamerázott nézőtér előtt élőben, vagy késleltetve játszani… Ez abszurd. Nem hallani a közönség sóhaját, nevetését, visszafojtott lélegzetét. Ez talán a legnagyobb büntetés a színész számára. Mindkét tünet: a kézfogás tilalma és az üres nézőtér egy irányba mutatott. Ha az ipari környezet, a nagyvárosi terek és a posztmodern élet nem idegenített volna el bennünket eléggé egymástól, a járvány bevégzi ezt a gonosz munkát. Ezt prófétálták nekünk, ezt éltük meg a sötétség óráiban.

De most újra itt vagyunk. Vendégül láthatjuk majdnem minden külföldi vendégünket, bízunk benne, hogy az általunk még a járvány előtt meghívott vietnami és indiai társulatok is ideérnek minél előbb, talán már tavasszal. Várjuk őket is szeretettel! Akik pedig velünk lehetnek, a nemzetközi színházi élet meghatározó társulatai és művészei – velük kezdjük újraépíteni a nézők bizalmát. A MITEM történetéhez méltó, rendkívül rangos társaságban vághatunk bele ebbe a heroikus küzdelembe. Robert Wilson, Teodórosz Terzopulosz, Silviu Purcărete, Eirik Stubø, Alekszandar Popovszki, Ivan Urivszkij, Tompa Gábor rendezők, portói, athéni, szentpétervári, maribori, szatmárnémeti, temesvári, magyarkanizsai színművészek társaságában szinte minden lehetségesnek tűnik. Megtisztelnek minket a jelenlétükkel, és megerősítenek bennünket abban az elképzelésünkben, hogy bizalmat, színházat csakis minőségből lehet építeni. A színház jelenlét és találkozás – az elmúlt időszak hiányérzetéből tanultuk meg újra ezt a korábban természetesnek hitt igazságot. Voltak hónapok, amikor arra szólítottak fel bennünket világszerte, hogy tartsunk színházi próbát, de a színészek ne érjenek egymáshoz. Mi pedig megtapasztaltuk, hogy nincs színház érintés nélkül. A MITEM ennek az ünnepe lesz: a jelenlét érintését élhetjük át közösen. Ez a mi barátságos kéznyújtásunk a világszínház számára.

Foto/Photo: © Eon Szabó Zsolt

Nemzeti Színház ▪ *National Theatre*

The first voice is that of hope. After two years of worry, compensation and finding the way, the Madách International Theatre Meeting – MITEM can again become what it was intended to be: the free encounter of theatre companies and audience where people can get to know each other and have a glance at the most beautiful faces of other cultures. It is neither a festival nor a competition, but a meeting. This simple but perhaps currently better appreciated social occasion allows us to experience theatre as a celebration. Many prophecies have emerged – which will hopefully be proved wrong once and for all – during the necessary shutdown caused by the Corona virus and the online presence that tasted like coffee substitute. According to some experts, humans would have to say goodbye to handshakes, the ancient ritual of approaching and introduction by the touch. Now this prediction seems to have been false.

Another symptom of the pandemic in the theatre world was getting used to streamed performances. Playing live or to be recorded in front of an empty auditorium where cameras are installed… this is absurd. You cannot hear the sighs, laughs or the held breaths of the spectators. This might be the greatest punishment for an actor. Both symptoms – the ban of handshakes and the empty auditorium – have pointed into one direction. If the industrial environment, the spaces of the big cities and postmodern life have not alienated us enough yet, the epidemic will complete this evil work. This has been predicted and this is what we experienced in some dark hours.

But here we are again, hosting almost all of our foreign guests. We hope that the Vietnamese and Indian companies, who we invited before the pandemic, will arrive as soon as possible, perhaps already in spring. We look forward to welcoming them too! Together with those who can be with us, considerable groups and artists of the international theatre life, we begin to rebuild the trust of the audience. We can start this heroic battle in a prestigious company that is worthy of MITEM's history. Everything seems possible along with the directors, Robert Wilson, Theodoros Terzopoulos, Silviu Purcărete, Eirik Stubø, Alekszandar Popovszki, Ivan Uryvskyi, Gábor Tompa and actors from Porto, Athens, Saint Petersburg, Maribor, Satu Mare, Timisoara and Kanjiza. Their presence is an honour for us, as they reassure our vision that trust and theatre can only be built of quality. Theatre is presence and encounter – a true statement that previously had been taken for granted, and was relearned through their lack in the last period. There were months when all around the world we were expected to hold theatre rehearsals without the actors touching. But we have experienced that there is no theatre without touch. MITEM is going to be the celebration of experiencing the presence of touch together. This is our friendly outreach to the theatre of the world.

Kozma András ▪ *dramaturg, műfordító*
András Kozma ▪ *Dramaturge, literary translator*

„E KORT NÉKEM KELL ÚJJÁTEREMTNI"

"I MUST MOULD THIS AGE ANEW"

„A nemzet színháza lélek és szellemiség. Spirituális vár, melyet nemzedékek építettek, építenek, s amely nem készül el soha, mert maga az örökké fejlődő élet." (Németh Antal)

Amikor másfél évvel ezelőtt, 2020 tavaszán teljes készültségben és ünnepi hangulatban vártuk a VII. MITEM fesztivál kezdetét, el sem tudtuk volna képzelni, hogy az életünk egyik napról a másikra megváltozik. Egy ismeretlen kór beletaszított minket egy ismeretlen élethelyzetbe, és egy idő után úgy tűnt, már semmi sem lesz ugyanaz, a kultúra és azon belül a színház léte végzetesen megrendül. Megpróbáltunk alkalmazkodni a „szép új világ"-hoz, terveztünk, reménykedtünk, de nem igazán láttuk magunk előtt a jövőt – az elmúlt időszakban kétszer kellett elhalasztanunk a fesztivált. És szembesülnünk kellett azzal a megrendítő kérdéssel is, hogy örökéletű maradhat-e a színház, vagy a színész és a néző személyes találkozásának misztériuma a múlté lesz? Egyáltalán, mit jelent ma az, hogy színház – egy épületet, egy társulatot, a nézőket? Igaz-e még Victor Hugo gondolata, miszerint *„a színház mégis az igazság világa: a színpadon – emberi szívek, a kulisszák mögött emberi szívek és a nézőtéren is emberi szívek vannak"*? Érvényes-e Oscar Wilde rajongása, aki azt írta, hogy a művészet minden formája közül a színházat tartja a legnagyszerűbbnek, *„mert ez a legközvetlenebb mód arra, hogy az egyik emberi lény megoszthassa a másikkal, mit is jelent emberi lénynek lenni"*? És el tudjuk-e még fogadni a magyar Színészkirály, Latinovits Zoltán hitvallását, mely szerint *„a színház - élő organizmus; a teljes emberről szól, emberi közvetítéssel, embereknek, a színház - a kor emberének gondolati, érzelmi szenvedély-szintézise"*?

Ez a dilemma, persze, látszólag eltörpül élet és halál harcához, a betegséget megszenvedők és az azzal küzdő hősies orvosok, ápolók helytállásához képest. De a színház, a szakrális gyökereit nem felejtő igazi Színház mindig is több volt puszta szórakoztatásnál, Eugene O'Neill szavaival élve: *„Templom, mely az élet költői tolmácsolását és szimbolikus ünneplését nyújtja a mindennapos lélektompító harcban lelkileg kiéhezett embernek, hogy létezzék"*.

És most újra találkozunk. Újra kitárjuk a színház kapuját, újra elhívjuk a nézőket, hogy élőben láthassák a világ különböző tájairól ideérkező előadásokat és alkotókat. Személyesen átélhetjük a több ezer évet átívelő, klasszikussá vált drámai történeteket Szophoklész *Oedipus*-ától, Euripidész *Médeá*jától, a Biblia *Énekek énekéből* kezdve Shakespeare *Rómeó és Júliá*ján, Madách *Az ember tragédiájá*n, Dosztojevszkij *Bűn és bűnhődés*én át egészen Beckett *Godot-ra várva*, Bulgakov *A Mester és Margarita*, Ibsen *Nóra* vagy Gorkij *A nap fiai* című műveig.

Néhány hónapja talán még egyikünk sem lehetett biztos abban, hogy a MITEM, mint a színház élő ünnepe, újra megtörténhet abban a formában, amiben hiszünk. De kétségeinken mégis felülkerekedett az újrakezdés reménye, amit Madách Imre így fogalmazott meg *Az ember tragédiájá*-ban, Ádám szavain keresztül:

Valóban, elhajítnám kardomat,
…
Ha titkos szó nem súgná szüntelen,
Hogy e kort nékem kell újjáteremtni.

"The theatre of the nation is soul and spirit. It is a spiritual fortress that was and is built by generations. It is never finished as it is life itself in perpetual evolution." (Antal Németh)

One and a half years ago, in the spring of 2020, when we were fully prepared and looking forward in a festive mood to the start of the 7th MITEM Festival, we could never have imagined that our lives would change overnight. An unknown disease pushed us into an unknown life situation. After a while it seemed that nothing would ever be the same, and culture in general, together with theatre, is fatally shaken. We tried to adapt to the "brave new world" with plans and hopes, but we could not really see the future. Recently, we've had to postpone the festival twice. Moreover, we also had to face the poignant question of whether theatre can remain everlasting, or the mystery of the personal encounter between actor and spectator will become a thing of the past. What does theatre even mean today – a building, a company or the audience? Is Victor Hugo's thought still true, saying that *"theatre is indeed a world of truth: on the stage – there are human hearts, behind the scenes – there are human hearts and also in the auditorium there are humans with their hearts"*? Is Oscar Wilde's admiration for theatre still valid, who wrote that theatre is the greatest of all art forms, *"because it is the most direct way for a human being to share with another what it means to be human"*? And can we still accept the creed of Zoltán Latinovits, the Hungarian 'King of Actors': *"theatre is a living organism; it is about the whole of man, mediated by and intended for people; it is a synthesis of the thoughts and emotional passions of the man living in a certain age"*?

This dilemma is, of course, seemingly dwarfed by the life-and-death struggle of those who have endured the disease and the heroic doctors who have battled it. But theatre, the true Theatre that does not forget its sacred roots, has always been more than mere entertainment. To quote Eugene O'Neill: *"a temple that gives a poetic interpretation and a symbolic celebration of life, assisting people, when spiritually starved in the daily, soul-absorbing struggles, to exist"*.

And now we are meeting again. We are opening the doors of the theatre again, inviting audiences to see live performances and artists from around the world. We can experience classic dramatic stories that span thousands of years personally, starting with Sophocles' *Oedipus*, Euripides' *Medea*, the *Song of Songs* from the Bible, continuing with Shakespeare's *Romeo and Juliet*, Madách's *The Tragedy of Man*, Dostoevsky's *Crime and Punishment*, and arriving to Beckett's *Waiting for Godot*, Bulgakov's *The Master and Margarita*, Ibsen's Nora (*A Doll's House*) or Gorky's *Children of the Sun*.

A few months ago, perhaps none of us could have been sure that MITEM, as a living celebration of theatre, could happen again in the form we believe in. But our doubts were overcome by the hope of a new beginning – as Imre Madách put it in *The Tragedy of Man*, through the words of Adam:

In truth I would my sword now lay aside
…
If ever heard I not a secret voice
That tells me I must mould this age anew.

Pilinszky János

Kőfal és ünnepély

(Hommage à Robert Wilson)

A késszúrás mozdulata, s a kéz
boldogtalan stációi után?

A félbeszakadt dallamok,
a csapzott ünnepélyek és
az összekuszált csillár fényein túl?

A fal előtt? A fal után?

Mi történik, mi is történik
minden tettünk boldogtalan
és ürítő ideje alatt?

János Pilinszky

Stone Wall and Fiesta

(Homage to Robert Wilson)

Is it the motion of the stabbing knife, and
after the unhappy stations of the hand?

Is it the interrupted melodies,
the dishevelled fiestas and this beyond
the lights of the confused chandelier?

Before the wall? Or behind the wall?

What happens, what is it that really happens
during the unhappy and horrendous
time of every one of our actions?

(Translated by Ádám Makkai)

Pilinszky János

Bűn és bűnhődés

Sheryl Suttonnak

A befalazott képzelet
még egyre ismételgeti ~

A pillanat villanyszék trónusán
még ott az arc,
sziklábamártott nyakszirt,
gyönyörű kéz ~
pórusos jelenlétedet.

Még tart a nyár.

Eressze le jogarod, Királynő.

János Pilinszky

Crime and Punishment

To Sheryl Sutton

The walled-in imagination
continues to repeat it ~

the face is still there
throned in the electric chair of the moment
the nape dipped in cliff
the beautiful hand ~
the porous skin of your presence.

And still the summer goes on.

Let down your scepter, Queen.

(Translated by Ted Hughes)

17
szeptember
September

péntek / Friday – 17.00 / 5 pm.
Ludwig Múzeum / Ludwig Museum
A videoinstalláció a Ludwig Múzeum *Időgép* című gyűjteményi kiállításán tekinthető meg kedd-vasárnap 10-18 óra között, bármely MITEM előadásra megváltott jeggyel ingyenesen vagy a gyűjteményes kiállítás belépőjével.
The video installation can be seen at Ludwig Museum's collection exhibition called *Time Machine* from Tuesday to Sunday 10 a.m.-6 p.m. with tickets purchased to any MITEM performance for free or with tickets to the collection exhibition.

LUDWIG MÚZEUM — KORTÁRS MŰVÉSZETI MÚZEUM

MITEM MEGNYITÓ / MITEM OPENING

Többcsatornás videóinstalláció / Multichannel video installation

A FEJEMBEN TÁNCOLOK / DANCING IN MY MIND

Koncepció és rendezés ▪ Concept and direction: Robert Wilson / Robert Wilson

Suzushi Hanayagi az egyik legközelebbi barátom és sok éven keresztül a munkatársam volt. Suzushi az egyik legősibb koreográfuscsaládból származott, a Hanayagi-családból. Tizenhét éves koráig nem használhatta a családnevét. Hároméves korától tradicionális nó, kabuki és bunraku tréningben részesült. Az 1950-es években – a családja akaratának ellenére – New Yorkba utazott, hogy Martha Grahamtól tanuljon. Az 1960-as évek elején a Judson Church/Judson Dance Theater egyik alapító tagja és művésze volt. Saját szólóelőadásokat hozott létre, amelyek teljes mértékben eltértek korábbi hátterétől és a tanult anyagoktól. Suzushival különösen jól megértették egymás munkáját nonverbális szinten. Ő készített koreográfiát a *Pillangókisasszony*, a *Halál, pusztulás & Detroit II*, az *Alkésztisz*, a *CIVIL warS* és más produkcióimhoz.

Miután 2000-ben visszaköltözött Japánba, Suzushit felkérték egy nő darab férfiszerepére a Tokiói Nemzeti Színházba. Rendkívül szokatlan volt, hogy egy nő férfiszerepet játsszon. Az előadás jelentős sikert aratott, majd nem sokkal utána Suzushi azt mondta nekem: „Most már meghalhatok". Mindig nagyon csöndes ember volt, és évekig nem hallottam felőle. 2004-ben közös barátokon és a fián, Asendán keresztül próbáltam elérni őt Japánban. 2005-ben végre fel tudtam venni a kapcsolatot a fiával, és Suzushi felől érdeklődtem. Elmondta, hogy az anyja nincs jól, és Oszakában él egy idősek otthonában. Úgy döntöttem, odautazom, hogy meglátogassam. New Yorkból repültem Oszakába, délben érkeztem a reptérre, és aznap estére már megvolt a jegyem vissza New Yorkba. Találkoztam Asendával, majd együtt elmentünk az otthonba. Megdöbbentem, amikor meglátttam Suzushit. Előrehaladott Alzheimer-kórban szenvedett és mozgásképtelen volt, egyedül a jobb karját és kezét tudta enyhén mozgatni. Megtudtam, hogy Suzushi már három éve nem beszél. Látva őt, így szóltam hozzá: „Ó, Suzushi, milyen csodás, hogy láthatlak! Azért jöttem, hogy elmondjam, csinálhatnánk egy új táncot együtt." Nem szólt semmit. Egy ideig nem voltam biztos benne, hogy tudja, ki vagyok. Körülbelül egy óra elteltével kinyújtottam a kezemet, és egy gesztust tettem hasonlóan ahhoz, ami a közös munkánkban szerepelt a színházban. Nagy meglepetésemre ő is kinyújtotta a jobb kezét, és egy mozdulattal válaszolt. Újabb gesztust tettem, amire ő szintén egy másikat, és ez így zajlott egy ideig. Arca érzelemtől mentes maradt, de a mozdulataiból láttam és éreztem, hogy emlékszik rám. A délután elteltével megöleltem, megpusziltam, és mondtam neki, hogy most elmegyek, de semmiképpen ne feledkezzünk meg róla, hogy egy új táncot kellene csinálnunk. Suzushi mondott valamit nagyon halkan, japánul. Miután elhagytuk az otthont, megkérdeztem a fiát, hogy mit mondott az anyja. A válasz így hangzott: „A fejemben táncolok."

Nyolc hónappal később visszatértem Oszakába Richard Rutkowski filmessel, hogy egy videóportrét készítsünk Suzushi Hanayagiról. Az elképzelés az volt, hogy elindítok egy kézmozdulatot, amire ő szintén egy kézmozdulattal felel. Suzushi a '60-as évek elején csinált egy darabot a Judson templomban, amiben a hátán fekve a lábait a levegőbe emelte, és a lábujjait mozgatta. Így egyszer csak levettem a cipőmet és a zoknimat, és elkezdtem mozgatni a lábujjaimat. Finoman ő is mozgatta a sajátjait. Fehér sminket viselt, és ahogyan ezt az arcára tették, érezhető volt, hogy emlékszik a múltbeli élményekre.

Elkészítettem a videóportrét ezekkel a felvételekkel. Suzushi néhány hónappal később meghalt. Tizenkét év elteltével mély és megújuló érzésekkel tekintek vissza az emlékére.

Robert Wilson

Előadó / Performance: Suzushi Hanayagi ▪ Zene / Music: David Byrne, Randy Newman ▪ Videófelvétel / Video recordings: Richard Rutkowski ▪ Szöveg / Words: Christopher Knowles, Robert Wilson ▪ Videó tervezés / Video Design: Noah Khoshbin ▪ Projekt tervezés és produkció / Project design and production: Change Performing Arts ▪ Rendező / Director: Franco Laera ▪ Projekt manager / Project manager: Marta Dellabona ▪ Média programozás / Media Programming: René Liebert ▪ Hang tervezés / Sound design: Torsten Hoppe ▪ Videó koordináció / Video coordination: Lorenzo de Marziani ▪ Produkciós koordináció / Production coordination: Martina Galbiati

One of my closest friends and collaborators for many years was Suzushi Hanayagi. Suzushi came from the oldest family of Japanese choreographers, the Hanayagi family. Not until age 17 was she allowed to use her family name. From age 3 she was trained in the traditions of Noh, Kabuki and Bunraku. In the 1950s, she traveled to New York to study with Martha Graham, against the wishes of her family. In the early 1960s, she became one of the founding members and artists of Judson Church/Judson Dance Theater, and began to perform her own solo pieces that were completely different from her training and background. Suzushi and I had an uncanny understanding of each other's work in a nonverbal way. She did the choreography for my productions of *Madame Butterfly, Death Destruction and Detroit II, Alceste*, the *CIVIL warS*, and others.

After having moved back to Japan in the year 2000, Suzushi was asked to perform a male role in a Noh play at the National Theater in Tokyo. It was highly unusual that a woman was performing a male role. The performance was a considerable success, and she told me shortly afterwards: "Now I can die". She was always a very private person, and for some years I did not hear from her. In 2004, I tried reaching her through mutual friends in Japan and her son, Asenda. In 2005, I finally made contact with her son and asked about Suzushi. He told me that she was not well and living in a home for elderly people in Osaka. I decided to go to Osaka to see her. I flew from New York to Osaka and arrived at the airport at noon, with a return flight to New York that same evening. I met Asenda and together we went to the home to meet his mother. When I saw her, it was a shock. She was in an advanced stage of Alzheimers, and paralyzed except for slight movement in her right arm and hand. I was told that Suzushi had not spoken for three years.

Upon seeing her, I said, "Oh Suzushi, wonderful to see you. I came here to say that we should make a new dance together." She did not say anything. For a while I was not sure if she knew who I was. After an hour or so, I extended my hand and made a gesture, similar to gestures that we had used in our collaborations in the theater. Much to my surprise, she extended her right hand and made a gesture as a response. I made another gesture and she made another, and this went on for some time. Her face remained emotionless, but I could see and feel in the gesture the remembrance of who I was. Toward the end of the afternoon, I gave her a hug and kiss and said that I was leaving and that we must not forget that we should do a new dance together. Suzushi said something very softly in Japanese. After leaving her home, I asked her son what his mother had said. His answer was, "I am dancing in my mind."

Eight months later, I returned to Osaka with filmmaker Richard Rutkowski to make a video portrait of Suzushi Hanayagi. I would make a hand gesture and she would make a hand gesture, which we recorded. In the early 60s, she had done a work at Judson Church lying on her back on the floor with her feet in the air and only her toes moving. So at one point, I removed my socks and shoes and moved my toes. She moved hers as well, ever so slightly. She wore white makeup. As it was applied to her face, I could sense her remembering the experience from her past.

In 2009 I created a video portrait of Suzushi with that recorded materials. She passed away few months later. After twelve years I revisit her memory creating a video installation with deep renovated emotion. – *Robert Wilson*

szeptember 17. és 18.
PÉNTEK ▪ SZOMBAT
19:00
Nagyszínpad

Robert Wilson
OIDIPUSZ
rendező: Robert Wilson
Change Performing Arts
Milánó, Olaszország és
nemzetközi közreműködők

szeptember 19.
VASÁRNAP ▪ **19:00**
Gobbi Hilda Színpad

Szabó Magda
AZ AJTÓ
rendező: Szabó K. István
Nemzeti Színház
Budapest, Magyarország

szeptember 20.
HÉTFŐ ▪ **19:00**
Nagyszínpad

Samuel Becket
GODOT-RA VÁRVA +14
rendező: Tompa Gábor
São João Nemzeti Színház
Portó, Portugália

szeptember 21.
KEDD ▪ **19:00**
Nagyszínpad

„SENKIÉ ÉS MINDENKIÉ"
Törőcsik Mari emlékest

szeptember 23.
CSÜTÖRTÖK ▪ **18:00**
szeptember 24.
PÉNTEK ▪ **15:00**
Gobbi Hilda Színpad

Fjodor M. Dosztojevszkij
BŰN ÉS BŰNHŐDÉS +18
rendező: Konstantin Bogomolov
Prijut Komedianta Színház
Szentpétervár, Oroszország

szeptember 24.
PÉNTEK ▪ **19:00**
Nagyszínpad

ÉNEKEK ÉNEKE
(Fray Luis de León nyolc rímes átiratában,
José Ortiz Echagüe fényképeivel)
rendező: Ignacio García
Navarrai Egyetemi Múzeum
Pamplona, Spanyolország

szeptember 25. és 26.
SZOMBAT ▪ VASÁRNAP
19:00
Gobbi Hilda Színpad

MISERICORDIA +16
író, rendező: Emma Dante
Piccolo Teatro di Milano, Milan and
Sud Costa Occidentale Compagnia
Palermo, Italy

szeptember 26.
VASÁRNAP ▪ **16:00**
Kaszás Attila Terem

ÉJIDŐ
(Pilinszky János művei alapján)
rendező: Mezei Kinga
Regionális Kreatív Műhely
Magyarkanizsa, Szerbia

szeptember 26. és 27.
VASÁRNAP ▪ HÉTFŐ
19:00
Nagyszínpad

Madách Imre
AZ EMBER TRAGÉDIÁJA
rendező: Silviu Purcărete
Csiky Gergely Állami Magyar Színház
Temesvár, Románia

szeptember 28.
KEDD ▪ **19:00**
Gobbi Hilda Színpad

Henrik Ibsen
NÓRA +14
rendező: Botond Nagy
Kolozsvári Állami Magyar Színház
Kolozsvár, Románia

szeptember 30.
CSÜTÖRTÖK ▪ **19:00**
Kaszás Attila Terem

Omar Fetmouche
BRAVÓ A MŰVÉSZNEK
rendező: Omar Fetmouche
Théâtre SINDJAB de Bordj-Ménaiel
Algéria

október
1. és 2.
PÉNTEK ▪ SZOMBAT
19:00
Nagyszínpad

BELLS & SPELLS
Victoria Thierrée Chaplin és
Aurelia Thierree produkciója
Bells & Spells produkció
Párizs, Franciaország

október 1.
PÉNTEK ▪ **19:00**
Gobbi Hilda Színpad

Euripidész
MÉDEIA
rendező: Eirik Stubø
Nemzeti Színház
Budapest, Magyarország

október 3.
VASÁRNAP ▪ **19:00**
Gobbi Hilda Színpad

Panasz Mirnij
LIMERIVNA
rendező: Ivan Urivszkij
Ivan Franko Nemzeti Dráma Színház
Kijev, Ukrajna

október 4.
HÉTFŐ ▪ **19:00**
Nagyszínpad

Mihail Bulgakov
A MESTER ÉS MARGARITA
rendező: Alekszandar Popovszki
Nemzeti Színház
Budapest, Magyarország

október 5.
KEDD ▪ **19:00**
Nagyszínpad

William Shakespeare
RÓMEÓ ÉS JÚLIA
rendező: Alekszandar Popovszki
Szlovén Nemzeti Színház
Maribor, Szlovénia

október 6.
SZERDA ▪ **18:00**
Nagyszínpad

Szőcs Géza
RASZPUTYIN
rendező: Sardar Tagirovsky
Szatmárnémeti Északi Színház,
Harag György Társulat – Románia

október 7.
CSÜTÖRTÖK ▪ **19:00**
Gobbi Hilda Színpad

ALARME +16
rendező: Teodórosz Terzopulosz
Attis Színház
Athén, Görögország

október 9.
SZOMBAT ▪ **17:00**
Gobbi Hilda Színpad

AIASZ, AZ ŐRÜLET +16
rendező: Teodórosz Terzopulosz
Attis Színház
Athén, Görögország

október 9.
SZOMBAT ▪ **19:00**
Nagyszínpad

Makszim Gorkij
A NAP FIAI +16
rendező: Nyikolaj Roszcsin
Alekszandrinszkij Színház
Szentpétervár, Oroszország

Az előadásokat követően
közönségtalálkozókat tartunk
a társulatok részvételével!

17. and **18. September**
FRIDAY ▪ SATURDAY
7:00 pm
Main Stage

Robert Wilson
OEDIPUS
(Adapted from Oedipus Tyrannos by Sophocles)
Director: Robert Wilson
Change Performing Arts – Milan, Italy
and international contributors

19. September
SUNDAY ▪ **7:00** pm
Gobbi Hilda Stage

Magda Szabó
THE DOOR
Director: István Szabó K.
National Theatre
Budapest, Hungary

20. September
MONDAY ▪ **7:00** pm
Main Stage

Samuel Beckett
WAITING FOR GODOT +14
Director: Gábor Tompa
São João National Theatre
Porto, Portugal

21. September
TUESDAY ▪ **7:00** pm
Main Stage

"WHO BELONGS TO NOBODY AND EVERYBODY"
Mari Törőcsik memorial evening

23. September
THURSDAY ▪ **6:00** pm
24. September
FRIDAY ▪ **3:00** pm
Gobbi Hilda Stage

Fyodor M. Dostoevsky
CRIME AND PUNISHMENT +18
Director: Konstantin Bogomolov
Priut Komedianta
Saint Petersburg, Russia

24. September
FRIDAY ▪ **7:00** pm
Main Stage

EL CANTAR DE CANTARES
(Based on the works of the 16th century Spanish poet Fray Luis de León)
Director: Ignacio García
Museum University of Navarra
Spain

25. and **26. September**
SATURDAY ▪ SUNDAY
7:00 pm
Gobbi Hilda Stage

MISERICORDIA +16
Writer and director: Emma Dante
Staatsschauspiel Dresden
Dresden, Germany

26. September
SUNDAY ▪ **4:00** pm
Kaszás Attila Stage

NIGHTTIME
(based on the poetry and other texts by János Pilinszky)
Director: Kinga Mezei
Regional Creative Atelier
Kanjiža, Serbia

26. and **27. September**
SUNDAY ▪ MONDAY
7:00 pm
Main Stage

Imre Madách
THE TRAGEDY OF MAN
Director: Silviu Purcărete
"Csiky Gergely" Hungarian State Theatre in Timişoara
Romania

28. September
TUESDAY ▪ **7:00** pm
Gobbi Hilda Stage

Henrik Ibsen
A DOLL'S HOUSE +14
Director: Botond Nagy
Hungarian Theatre of Cluj
Cluj Napoca, Romania

30. September
THURSDAY ▪ **7:00** pm
Kaszás Attila Stage

Omar Fetmouche
BRAVO TO THE ARTIST
Director: Omar Fetmouche
Théâtre SINDJAB de Bordj-Ménaiel
Algeria

1. and **2. October**
FRIDAY ▪ SATURDAY
7:00 pm
Main Stage

BELLS & SPELLS
a show by Victoria Thierrée Chaplin, with Aurelia Thierree
Bells & Spells production
Paris, France

1. October
FRIDAY ▪ **7:00** pm
Gobbi Hilda Stage

Euripides
MEDEA
Director: Eirik Stubø
National Theatre
Budapest, Hungary

3. October
SUNDAY ▪ **7:00** pm
Gobbi Hilda Stage

Panas Myrnyi
LYMERIVNA
Director: Ivan Uryvskyi
Ivan Franko National Academic Drama Theatre
Kyiv, Ukraine

4. October
MONDAY ▪ **7:00** pm
Main Stage

Mikhail Bulgakov
THE MASTER AND MARGARITA
Director: Aleksandar Popovski
National Theatre
Budapest, Hungary

5. October
TUESDAY ▪ **7:00** pm
Main Stage

William Shakespeare
ROMEO AND JULIET
Director: Aleksandar Popovski
Slovene National Theatre
Maribor, Slovenia

6. October
WEDNESDAY ▪ **6:00** pm
Main Stage

Géza Szőcs
RASPUTIN
Director: Sardar Tagirovsky
Northern Theatre of Satu Mare,
Harag György Company – Romania

7. October
THURSDAY ▪ **7:00** pm
Gobbi Hilda Stage

ALARME +16
Director: Theodoros Terzopoulos
Attis Theatre
Athens, Greece

9. October
SATURDAY ▪ **5:00** pm
Gobbi Hilda Stage

AJAX, THE MADNESS +16
Director: Theodoros Terzopoulos
Attis Theatre
Athens, Greece

9. October
SATURDAY ▪ **7:00** pm
Main Stage

Maxim Gorky
CHILDREN OF THE SUN +16
Director: Nikolay Roshchin
Aleksandrinsky Theatre
Saint Petersburg,
Russia

After every performance
the public meeting will take place
with the companies.

17-18
szeptember
September

péntek és szombat / Friday and Saturday – 19.00 / 7.00 pm.
Nagyszínpad / Main Stage
jegyár / price: 1.800 - 3.800 HUF

Olaszország
Italy

Szophoklész: Oidipusz király című drámájának felhasználásával írta Robert Wilson / Robert Wilson adapted from Oedipus Tyrannos by Sophocles

OIDIPUSZ / OEDIPUS

Rendező ▪ Director: Robert Wilson ▪ Change Performing Arts – Milánó, Olaszország és nemzetközi közreműködők / Change Performing Arts – Milan, Italy and international contributors
1 óra 15 perc szünet nélkül. / Olasz, angol, francia, német és görög nyelven magyar felirattal. ▪ 1 hour 15 minutes without intermission. / Performance in Italian, English, French, German and Greek with Hungarian subtitles.

„A Szophoklész tragédiájából rendezett előadásomat először a pompeii Római Színházban mutattuk be. Ezután kőszínházi keretek között a vicenzai Teatro Olimpico-ban játszottuk. Óriási élmény volt eljátszani Epidaurosz ókori színházában is, amely a Kr.e. IV. században épülhetett, hasonlóan az athéni Dionüszosz színházhoz, ahol Kr. e. 429-ben mutatták be az Oidipusz királyt. Igazi kihívás volt életre kelteni egy antik görög mitológiai történetet, összhangba hozni az eredeti és a különböző mai nyelveket, és színpadra állítani olyan új értelmezésben, hogy az a mai közönség számára befogadható legyen. Rendezésem egy kórusmű vizuális installációja, ahol a modern nyelvek használata arra utal, hogy a történet időbeli, földrajzi és kulturális határok nélkül évezredek múltán is érvényes. Oidipusz története számomra a sötétségről szól. Megesküszik, hogy kézre keríti Laiosz gyilkosát és ezáltal megszabadítja Thébát a pestistől. Vajon képes lesz-e elviselni, amikor világossá válik az ő felelőssége? Képes-e szembeszállni saját múltjával, származásával? Ahogy Teiresziasz a vak jós mondja: amíg Oidipusznak ép a szeme világa, addig nem lát. Amint elkezdi látni az igazságot, megvakítja magát. Mi képesek vagyunk manapság elviselni az igazságot?" – Robert Wilson

Robert Wilson legújabb színházi alkotása Szophoklész Oidipusz király című tragédiája. Az előadás alappilléreit Szophoklész eredeti szövege és Ettore Romagnoli klasszikus verses fordítása képezik, mindezek mellett azonban fellelhető Orsatto Giustiniano fordítása is, mely számos különböző nyelvű kortárs szöveggel fonódik össze. Felépítését tekintve egy görög énekes homéroszi szavalatának szerkezetét követi, ugyanakkor ötvözi a színház, a tánc, a zene és a képzőművészet elemeit, valamint olyan jelenetek bővítik, melyek nem részei az eredeti szophoklészi tragédiának. A látvány és a rendezés is Robert Wilson munkája. A produkció a Teatro Olimpico és a Pompeii Theatrum Mundi fesztiválok megbízásából és közreműködésével a Change Performing Arts hozta létre. A központi elemet képező zenét, a new orleansi szaxofon művész, Dickie Landry komponálta és játssza, a szíriai Kinan Azmeh klarinétművész közreműködésével.

„My staging of Sophocles' tragedy was first performed at the Roman Theater of Pompei modelled after the ancient Greek amphitheaters. It then went to the Palladian Teatro Olimpico in Vicenza inspired by the Roman ancient theaters in its turn, as first roofed theater in the world inaugurated in 1585. It was then a great challenge to present "Oedipus" in the magnificent theater of Epidaurus that reminds us where the roots of modern theater lie: an ancient Greek theater whose origins date back four centuries BC almost as the Theater of Dionysus in Athens where "Oedipus the King" was first performed in 429 BC. Another challenge is to imagine a play based on the ancient Greek myth of Oedipus using Sophocles' verses in the ancient Greek and in various contemporary languages, and yet to create a new vision of the story for a contemporary audience. My work takes the shape of a choral visual installation where contemporary languages are intertwined to allude to a myth that travels freely across time, geographical and cultural borders. The performance is structured in a classical way: five parts and a prologue, the first part being echoed in the fifth part, the second in the fourth. The third part, a wild pagan wedding ceremony, is the centerpiece. Each part is defined by the materials of scenic elements used onstage: wooden planks, leafless branches, steel paper and sheets of galvanized metal, green branches, contemporary folding chairs, tar paper and vegetable woven fabrics with silk. Music plays a central role, originally composed and performed by Dickie Landry, a saxophonist from New Orleans, who exchanges musical dialogues with Syrian clarinetist Kinan Azmeh. The main theme of the story of Oedipus to me is darkness. He vows to shed light on the murder of Laius in order to free the city of Thebes from the plague. But is he able to bear the light when it shines on him at last? Is he able to confront his own past, his origins? As Tiresias, the blind seer, puts it: as long as Oedipus has eyesight, he is blind. When he starts to see the truth, he blinds himself. Can we bear to look at the truth today?" – Robert Wilson

Fotó / Photo © Lucie Jansch

Oedipus Rex, based on the tragedy by Sophocles, is the new work designed and directed by Robert Wilson, produced by Change Performing Arts, commissioned by "Conversazioni" - the festival of the palladian Teatro Olimpico in Vicenza - and coproduced by "Pompeii Theatrum Mundi" – the festival of ancient dramaturgy taking place in the ancient theatre of the archeological site. This same tragedy by Sophocles was staged in 1585 at Teatro Olimpico to inaugurate the most famous masterpiece by Andrea Palladio, for which Vincenzo Scamozzi designed the scenery that still adorns the interior of the theater to be admired after more than four centuries. The music composed by Andrea Gabrieli and a monochrome mural painting remains today to allow visitors to imagine the splendors during the time of that premiere. While the backbone of the performance is the famous text by Sophocles (430 BC) with the classical Italian translation in verses by Ettore Romagnoli (1926), inserts of the ancient translation by Orsatto Giustiniano (1585), and various different contemporary languages will be intertwined to allude to a myth that travels freely across time, geographical and cultural borders.
The performance is dramaturgically structured as an Homeric recitation by an aoidos and the staging concept is highly characteristic to the works by the great American artist and director: Wilson crosses boundaries between theater, dance, music and visual art, and also creates scenes that are not in the original tragedy by Sophocles such as Pitia announcing the oracle of Delphi and the marriage of Oedipus to Jocasta. The production comprises of seven internationally renowned actors, one musician and seven performers. Music plays a central role in the project, originally composed and performed by Dickie Landry, a saxophonist from New Orleans, who exchanges musical dialogues with Syrian clarinetist Kinan Azmeh.

Szereplők / Characters: Angela Winkler, Lydia Koniordou, Dickie Landry, Michalis Theophanous valamint / and Meg Harper, Casilda Madrazo, Kayije Kagame, Alexios Fousekis valamint / and Laila Gozzi, Alessandro Anglani, Marcello di Giacomo, Francesca Gabucci, Annabella Marotta, Gaetano Migliaccio, Francesco Roccasecca valamint felvételről / and voices of: Robert Wilson és Christopher Knowles ▪ Társrendező / Co-director: Ann Christin Rommen ▪ Zeneszerző / Original music by: Dickie Landry, Kinan Azmeh ▪ Jelmeztervező / Costume designer: Carlos Soto ▪ Társdíszlettervező / Co-set designer: Annick Lavallée-Benny ▪ Társ-fénytervező / Co-light designer: Solomon Weisbard ▪ Dramaturg / Dramaturge: Konrad Kuhn ▪ Maszk- és fodrászmester / Make-up & hair designer: Manu Halligan ▪ Az ősi menyegzői tánc koreográfusa / Choreography of Aboriginal wedding dance: Whesley Enoch ▪ Rendezőasszisztens és ügyelő / Assistant director and stage manager: Sara Thaiz Bozano ▪ Műszaki vezető / Technical director: Enrico Maso ▪ Világítástervező / Lighting supervisor: Wee Cheng Low ▪ Fővilágosító / Chief elex: Giuseppe Cino ▪ Hangtervező / Sound designer: Dario Felli, Marco Oliveri / Matteo Ciardi ▪ A fénytervező asszisztense / Light design assistant: Isadora Giuntini ▪ Kellékes / Props master: Cecilia Sacchi ▪ Smink és fodrász / Make up & hair: Nicole Tomaini ▪ Öltöztető / Wardrobe: Caterina Villa ▪ A jelmeztervező asszisztense / Costume assistants: Flavia Ruggeri / Francesca Sartorio ▪ Jelmez kivitelezés / Costumes production: CIMEC Compagnia Italiana della Moda e del Costume Milano ▪ Díszlet kivitelezés / Set construction: Stage Designer Lab Milano ▪ Fotók / Photos: Lucie Jansch ▪ Robert Wilson személyi asszisztense / Robert Wilson's personal assistant: Maximilian Koltai ▪ Robert Wilson ügynöksége / Robert Wilson's management by: RW - Work Lab ▪ Produkciós menedzser / Production manager: Virginia Forlani ▪ Produkciós asszisztens / Produkciós asszisztens: Maddalena Papagni ▪ Az előadás olasz, angol, francia, német és görög nyelvű szövege, Ettore Romagnoli (1926) és Orsatto Giustiniani (1525) eredeti olasz nyelvű fordításának felhasználásával készült. / Performance in Italian, English, French, German and Greek, based on the original Italian translation in verses by Ettore Romagnoli (1926) and Orsatto Giustiniani (1585). ▪ A workshop és a próbák helyszínei / Workshop and rehearsals have been realized at: The Watermill Center, Long Island | Teatro Mercadante, Napoli | Centrale Fies, Dro | Teatro Grande, Pompei | Teatro Olimpico, Vicenza ▪ Projektvezető / Project by: Change Performing Arts ▪ Igazgató / Director: Franco Laera ▪ Megbízó és együttműködő partner / Commissioned and co-produced by: Conversazioni | Teatro Olimpico di Vicenza | Teatro Stabile di Napoli | Teatro Nazionale ▪ Igazgató / Director: Luca De Fusco

19
szeptember
September

vasárnap / Sunday – 19.00 / 7 pm.
Gobbi Hilda Színpad / Gobbi Hilda Stage
jegyár / price: 3.000 HUF

Magyarország
Hungary

Szabó Magda / Magda Szabó

AZ AJTÓ / THE DOOR

Rendező ▪ Director: Szabó K. István / István Szabó K.
Nemzeti Színház – Budapest, Magyarország / National Theatre – Budapest, Hungary

2 óra szünet nélkül / Magyar nyelven angol szinkrontolmácsolással. ▪ 2 hours without intermission / Performed in Hungarian with English translation.

Szabó Magda a világon a legismertebb modern magyar író, könyveit 43 nyelvre fordították le. Az életművét gondozó Európa Kiadó szerint „magyarabb és magyarságában európaibb szerzőt elképzelni sem lehetne." Szabó Magda költőnek indult, regényeket a kényszerű hallgatás éveiben kezdett írni. Amikor első regényeivel közönség elé léphetett (Freskó, Az őz) már érett prózaíró, „nemcsak gazdag anyagú, igazmondó, aktuális, olvasmányos, hanem mindjárt bravúros" – írja róla Nemes Nagy Ágnes. Pályatársa, Jókai Anna, varázslónak tartja: *„Szabó Magda, amikor ír, azt teszi az emberi világgal, amit csak akar. Mindent megkapott a varázslathoz: lenyűgöző nyelvi erőt, élmény-bőséget, és a szükséges – bár fegyelmezetten titkolt – szenvedést. (…) A bűvölő szöveg, mint folyondár, elfedi a régi kövek eredeti, kopott feliratait, valami mást, valami szokatlan-érdekeset sugallnak a már-már elfeledett tények, lett légyen az Trója pusztulása vagy egy öregasszony halála, vagy éppen meghatározó alakja nemzetünk történelmének. Szabó Magda parancsot ad a választott témának, és a téma engedelmesen a tolla alá hajlik. (…) Felépül, rögződik a lélekben a második valóság, ahogy a szuverén alkotó, Szabó Magda látja."*
Az ajtó című regényét 1987-ben írta. A regényt megjelenése óta közel 40 nyelvre fordították le, alkotóját 2003-ban a francia Femina-díjjal tüntették ki, Szabó István 2012-ben filmet forgatott belőle Helen Mirren főszereplésével. A regényből készített adaptációkat sikerrel játsszák a színházak is.
Az ajtó főhősét, Szeredás Emerencet, Júlia utcai otthona egykori bejárónőjéről, Szőke Juliannáról mintázta az író. Egy egyszerű, méltóságát őrző, élete borzalmait magába záró öregasszony és a sikeres művész, Szabados Magda szeretet-küzdelme mitikus mélységet nyer az önostorozó őszinteséggel feltárt történetben. *„Én öltem meg Emerencet. Ezen az se módosít, hogy nem elpusztítani akartam, hanem megmenteni"* – mondja regénybeli írónő, Szabados Magda. A hétköznapi látás számára meg nem mutatkozó lelki dimenziókat tár fel ez a nyomozás, amit a saját maga ellen indít az írónő és emeli Emerencet az emberi méltóság balladai hősnőjévé.

Magda Szabó is the best known modern Hungarian writer worldwide. Her books have been translated into 43 languages. In the words of Európa Publishing House, the curators of Szabó's oeuvre, "you cannot think of an author who is more Hungarian and European at the same time". Magda Szabó started out as a poet, and only began to write novels in her years of regime-imposed silence. When she was allowed to publish her first novels (Fresco, The Fawn), she was already a mature prose writer. "She abounds in material, she is truthful, topical, readable, and downright brilliant," commented Ágnes Nemes Nagy. Fellow novelist Anna Jókai finds her a wizardess: *"When Magda Szabó writes, she does as she pleases with the human world. She has all the makings for doing magic: amazingly powerful language, plenty of experience, and the necessary – though strictly hidden – suffering. (…) Her enchanting text covers the original, worn inscriptions of the stones like vine. The almost forgotten facts come to suggest something else, something unusual and intriguing, whether it's the destruction of Troy or the death of an old woman, or a major figure of our history. Magda Szabó commands her chosen topic and the topic obediently submits to her pen. (…) A second reality is built and becomes ingrained in the soul as sovereign creator Magda Szabó sees it."*
She wrote her novel The Door in 1987. Since its publication, it has been translated into nearly 40 languages. It won her France's Femina Award in 2003, and István Szabó turned it into a movie starring Helen Mirren in 2012. Its stage adaptations are played in theatres with success.
Emerenc Szeredás, protagonist of The Door, is modelled on Julianna Szőke, the housekeeper at the writer's home in Júlia utca, Budapest. The affectionate wrangling between the simple old woman, who guards her dignity along with the horrors of her life, and the accomplished writer takes on a mythical depth in this self-flagellatingly candid novel. *"I killed Emerenc. This is not altered by the fact that all I wanted was not to undo but save her,"* says the narrator Magda Szabó in the novel. The investigation launched by the writer into her own past exposes psychological dimensions hidden from the everyday eye, and it turns Emerenc into a heroine in the ballad of human dignity.

Fotó/Photo: © Eöri Szabó Zsolt

Színészek/Actors: Udvaros Dorottya, Söptei Andrea, Rubold Ödön, Tóth László, Gidró Katalin m.v., Szűcs Nelli, Martos Hanga e.h., Herczegh Péter, Bakos-Kiss Gábor, Varga József ▪ Díszlettervező/Stage designer: Kiss Beatrix ▪ Jelmeztervező/Costume designer: Rátkai Erzsébet ▪ Dramaturg/Dramaturge: Kozma András ▪ Zeneszerző/Composer: Verebes Ernő ▪ Rendezőasszisztens/Assistant director: Trimmel Ákos

20
szeptember
September

hétfő / Monday – 19.00 / 7 pm.
Nagyszínpad / Main Stage
jegyár / price: 1.800 - 3.800 HUF

Portugália
Portugal

Samuel Beckett / Samuel Beckett

GODOT-RA VÁRVA / WAITING FOR GODOT

Rendező ▪ Director: Tompa Gábor / Gábor Tompa ▪ São João Nemzeti Színház – Porto, Portugália / Teatro Nacional São João – Porto, Portugal

2 óra 20 perc szünet nélkül / Portugál nyelven magyar és angol felirattal. / Az előadást 14 éven felülieknek ajánljuk!
2 hours 20 minutes without intermission / Performed in Portuguese with Hungarian and English subtitles. / We recommend the production for people 14 years of age and older.

A *Godot-ra várva* című előadásban Samuel Beckett darabjának körkörösségét egy Tom Waits-től kölcsönzött, vissza-visszatérő szaxofonszólam hangsúlyozza. Az ereszkedő színpad „a szakadék peremén és a szemétdomb közepén" maga az emberiség hanyatló történelme. Két felvonás, azaz két nap távlatában a párosok elénk állítják „a látható emberi lét minden pozitúráját": Vladimir–Estragon, Pozzo–Lucky és a Fiú: két duett és egy hamis szóló. Tompa Gábor elképzelése szerint ez a precíz partitúrából kibontakozó zene az életnek mint várakozásnak a zenéje, az egymást kiegészítő pároké, a másiktól való függésé, valamint a megváltásban való reményé. „Minden színház várakozás", mondja Beckett. A karakterek a túlélés együgyű bohócjátékait játsszák, hogy elüssék az időt. Vladimir és Estragon mind a Godot-játékkal, mind a színház-játékkal a szó szoros értelmében időt csihol. Folyton együtt tűnnek fel. „Szentek nem vagyunk, de tartottuk magunkat a megállapodásunkhoz. Hány ember dicsekedhet ezzel?"

In *Waiting for Godot*, a saxophone line, taken on loan from Tom Waits, recurs throughout Samuel Beckett's play, highlighting its circularity. The sloping stage, "on the verge of the abyss and at the centre of the garbage dump", is human history in decline. Within the scope of two acts / days, we witness "all the postures of visible humanity, two by two". Vladimir-Estragon, Pozzo-Lucky and the Boy: two duets and one (false) solo. In the mind of Gábor Tompa, the music contained in this precise score is the music of life as waiting, of the pair's complementariness, of interdependence with the other, of hope for salvation. "All theatre is waiting", said Beckett. With the puerile and clown-like games of survival they play to pass the time, Vladimir and Estragon are also literally making time, playing both the Godot-game and the theatre-game. Always together, they show up. "We are not saints, but we have kept our appointment. How many people can boast as much?"

Színészek / Actors: João Melo, Maria Leite, Mário Santos, Rodrigo Santos, Vicente Melo ▪ Portugál fordítás / Potuguese translation: Francisco Luís Parreira ▪ Díszlet- és jelmeztervező / Stage and costume designer: Andrei Both ▪ Fénytervező / Lighting design: Filipe Pinheiro ▪ Rendezőasszisztens / Assistant director: Manuel Tur ▪ A produkció menedzsere / Production manager: Maria João Teixeira ▪ Gyártásvezető / Executive producers: Alexandra Novo, Mónica Rocha ▪ Műszaki vezető / Technical manager: Emanuel Pina

Fotó / Photo © João Tuna

21
szeptember
September

kedd / Tuesday – 19.00 / 7 pm.
Nagyszínpad / Main Stage
ingyenes / free

Magyarország
Hungary

Törőcsik Mari emlékest / Mari Törőcsik memorial evening

„SENKIÉ ÉS MINDENKIÉ” / “WHO BELONGS TO NOBODY AND EVERYBODY”

Rendező ▪ Director: Bérczes László / László Bérczes

„Hiányzik belőlünk a nagyvonalúság. A felülemelkedés képessége. Boldogító érzés, amikor ezzel mégiscsak találkozik az ember.” – Törőcsik Mari

“We lack generosity, the ability to transcend things. It’s blissful when you do come across it after all.” – Mari Törőcsik

„Sugallatos művész. Nem eszközeiből él, hanem eszköztelenségéből… Amit csinál, az oly végzetes és kikerülhetetlen, s oly szeszélyes és oly kiszámíthatatlan is, akár az álom, telve a zseniális rögtönzések csalhatatlan mintáival. Kivételes közvetítő.”
Pilinszky János írta ezeket a sorokat a magyar színháztörténet egyik legnagyobb alakjáról, Törőcsik Marira. Rá emlékezünk 2021. szeptember 21-én a Nemzeti Színházban, az ő sugallatos lényét idézzük meg egy színházi este erejéig. Ez a megidézés természetesen lehetetlen vállalkozás: egyszeri, megismételhetetlen, varázslatos személyisége pótolhatatlan, örök vesztesége színművészetünknek, egyáltalán, az életünknek.
De egyszerűsége, hitelessége, életszeretete példa lehet: ezen az esten ezt a példát szeretnénk követni, sőt Mariba kapaszkodva naiv hittel példát is mutatni nagyvonalúságból, felülemelkedésből. Hogy ebben a közös hazában, ha csak egy este erejéig is, Törőcsik Mari iránti szeretetünk és tiszteletünk jeléül nyitott szívvel és tiszta szándékkal forduljunk egymás felé.
Mert ezen az estén ez a „kivételes közvetítő”, Törőcsik Mari emlékezete bevilágítja azt a teret, melyben Alföldi Róberttől Vidnyánszky Attiláig, Básti Julitól Udvaros Dorottyáig, Anatolij Vasziljevtől a Sztalker Csoportig, Bodrogi Gyulától a Törőcsik-ösztöndíjas fiatalokig kezet nyújtanak egymásnak a legkülönbözőbb alkotók és generációk.
Mert hisszük, hogy összeköt bennünket a Színház, az Emberség és egy nagy Művész alázatos tisztelete. „Kivételes lélek, ki egyszerre senkié és mindenkié”, ezt is barátja, Pilinszky írta róla. Azt reméljük, erre az egy estére Mari mindenkié lesz. A magyar és egyetemes színházművészeté.

Bérczes László

“An artist moved by inspiration. She lives not by her tools, but the lack of them… What she does is as fateful and inevitable, capricious and unpredictable as a dream, full of the infallible patterns of brilliant improvisation. She is an exceptional mediator.”
The lines above were written by János Pilinszky about one of the greatest figures of the Hungarian theatre history, Mari Törőcsik. We remember her on 21st September 2021 in the National Theatre and evoke her inspired being for a theatrical evening. This evocation is of course an impossible undertaking: her unique, unrepeatable and magical personality cannot be replaced. The loss of her stays both in the theatre and our life in general.
However, her modesty, credibility and vitality can be an example: we would like to follow in her steps this evening. Moreover, holding on to Mari with a naive faith, we would like to show an example of generosity and transcending. That in this common homeland, even if only for one evening, we can turn to each other with open hearts and pure intentions as a sign of our love and respect for Mari Törőcsik.
For this evening the memory of Mari Törőcsik, the “exceptional mediator”, overshines the space where the most diverse artists and generations shake hands with each other, from Róbert Alföldi to Attila Vidnyánszky, from Juli Básti to Dorottya Udvaros, from Anatolij Vasziljev to the Stalker Group, from Gyula Bodrogi to the young awardees of the Törőcsik Scholarship.
For we believe that we are united by the Theatre, Humanity and the humble respect for a great Artist. “She is an extraordinary soul who belongs to nobody and everybody at the same time” – continues Pilinszky about her fried, Mari. Our hope is that for this one night, Mari will belong to everyone and to both the Hungarian and the universal theatre.

László Bérczes

Fotó / Photo: © Eöri Szabó Zsolt

23-24
szeptember
September

csütörtök / Thursday – 18.00 / 6 pm.
péntek / Friday – 15.00 / 3 pm.
Gobbi Hilda Színpad / Gobbi Hilda Stage
jegyár / price: 3.000 HUF

Oroszország
Russia

Fjodor M. Dosztojevszkij / Fyodor M. Dostoevsky

BŰN ÉS BŰNHŐDÉS / CRIME AND PUNISHMENT

Rendező ▪ Director: Konsztantyin Bogomolov / Konstantin Bogomolov
Prijut Komedianta Színház – Szentpétervár, Oroszország / Priut Komedianta Theatre – Saint Petersburg, Russia

3 óra 20 perc egy szünettel / Orosz nyelven magyar szinkrontolmácsolással. / Az előadást 18 éven felülieknek ajánljuk!
3 hours 20 minutes with two intermission / Performed in Russian with Hungarian translation. / We recommend the production for people 18 years of age and older.

Konsztantyin Bogomolov, aki radikális produkcióiról ismert Moszkva és Szentpétervár fő színházaiban, most a második munkáját vitte színre a „Prijut Komedianta" Színházban, méghozzá a „Bűn és bűnhődés" című előadást Fjodor Dosztojevszkij regénye nyomán.

„Ebben az előadásban nem az üvöltő, szenvedő vagy zokogó Dosztojevszkijt látjuk. Itt Dosztojevszkij inkább nyugodt és racionális, mintsem érzelmes. Minden érzés belül rejtőzik. A »bűntett« megközelítése (amely nem azonos annak előadásával) Tarantino-stílusban bontakozik ki abban az értelemben, ahogyan Tarantino filmjeiben a halál nem drámaként jelenik meg, hanem csupán az élet egyik epizódjaként. A fizikai gyötrelem pillanatai eltávolodnak Raszkolnyikov történetétől, miközben megmarad mind a regény szövege, mind pedig a struktúrája. Az összes monológ ugyanakkor kikerül az etikai és morális őrlődés zónájából. Itt ez adja Tarantino stílusát." *(Konsztantyin Bogomolov)*

Konstantin Bogomolov, who is known for his radical productions in the main theatres of Moscow and St. Petersburg, released the second performance on the stage of the theatre "Priut komedianta" — "Crime and Punishment" based on the novel by Fyodor Dostoevsky.

"You will not see Dostoevsky screaming, suffering, sobbing in this performance. Here, Dostoevsky is calm, rational rather than emotional. All emotions are hidden inside. The approach to 'crime' (not the way of presentation) is really Tarantino-styled. In the sense that death in Tarantino movies is not seen as a drama, it is only an episode of life. Moments of physical torment have been removed from Raskolnikov's story, although both the text and the structure of the novel have been preserved. But at the same time, each monologue is removed from the zone of ethical and moral torment. That is Tarantino's style here." *(Konstantin Bogomolov)*

Színészek / Actors: Dmitry Lysenkov, Aleksandr Novikov (Honored Artist of the Russian Federation), Marina Ignatova (People's Artist of the Russian Federation), Valery Degrtyar (People's Artist of the Russian Federation), Alena Kuchkova, Iliya Del, Maria Zimina, Aleksey Ingelevich ▪ Díszlet- és jelmeztervező / Stage and costume designer: Larisa Lomakina ▪ Fénytervező / Lighting design: Larisa Lomakina, Yana Boytsova

Fotó/Photo © Stas Levshin

24
szeptember
September

péntek / Friday – 19.00 / 7 pm.
Nagyszínpad / Main Stage
jegyár / price: 1.800 - 3.800 HUF

Spanyolország
Spain

Fray Luis de León nyolc rímes átiratában, José Ortiz Echagüe fényképeivel /
In the translation in eight rhyme of Fray Luis de León on photographic images by José Ortiz Echagüe

AZ ÉNEKEK ÉNEKE / EL CANTAR DE CANTARES

Rendező ▪ Director: Ignacio García / Ignacio García ▪ Navarrai Egyetemi Múzeum – Pamplona, Spanyolország / Produced by Museum University of Navarre – Pamplona, Spain

60 perc szünet nélkül. / Spanyol nyelven magyar felirattal. ▪ 60 minutes without intermission. / Performed in Spanish with Hungarian subtitles.

„Az Énekek éneke két, egymástól teljesen különböző, de valamilyen módon mégis egymással érintkező költői univerzum összeolvadásából született. Fray Luis de León misztikus költészetének látomásos és erotikus fuvallata Ortiz Echagüe figuráin keresztül szólal meg, és együtt mintegy az időn és téren túlra visznek bennünket.

A vetítések és a színészek alakítása a tükrök végtelen játékával különböző dimenziókban helyeződnek egymásra: színészek, akik más időkből származó képekkel beszélgetnek, élettelen lényekkel, akik távozásukkor hiányuk hiányát hagyják a fényképeken; fényképek, amelyek egymással beszélgetnek… mindezt csendes, sejtelmes zene kíséretében, a versekkel együtt a nézőt valamiféle spirituális állapotba repíti…" – vallja a rendező, Ignacio García a kortárs spanyol színház meghatározó alakja, az Almagrói Nemzetközi Klasszikus Színházi Fesztivál igazgatója.

A spanyol múzeum 2015-ös megnyitásától kezdve szervez összművészeti alkotói rezidenciaprogramokat. Ezekre különböző művészeket hívnak meg, hogy a múzeum építészeti tere, gyűjteményei által inspirálva hozzanak létre egy produkciót. Egyúttal arra is felkérik őket, hogy kapcsolódjanak be az egyetemi közösségbe, a hallgatók és a kutatók munkájába. Mindezeket az inspirációkat összegyűjtve és átalakítva új művészeti alkotás születik.

Ignacio García először 2020. februárjában látogatott el a Navarrai Egyetemi Múzeum Fotográfiai Archívumába. E gyűjtemény részét képezik, José Ortiz Echagüe észak-afrikai fényképei, amelyeket a rendező Fray Luis de León költeményeivel társított. Az előadást mindig az adott helyszínre adaptálják, a befogadó tér videóképeivel.

"El cantar de cantares" is born from the merge of two poetic universes completely different to one another but are in some way tangentials. A poetic and erotic breeze of the mystical poetry of Fray Luis de León, in his Cantar de Cantares, and in the other hand, the mystical, aesthetic and spiritual world in the photographs of José Ortiz Echagüe.

The implementation of projections and actors, possesses an infinite game of mirrors and parallel realities, superimposed in various dimensions: actors who speak with images from other times, inert beings who leave the gaps of their absence in the photographs when they leave, photos that speak between each other, living beings with other living beings interacting with one another… all this accompanied with quiet and mystical music, with a sound backed up with verses and notes that lift the spectator into a spiritual flight…" says the director Ignacio García, a leading figure in contemporary Spanish theatre and director of the Almagro International Classical Theatre Festival.

Ignacio García has been invited by the performing arts direction of Museum University of Navarre to participate in its creative residencies program, wich is hosted by the Museum from its opening in 2015.

Within this collaborative program, artists are invited to the Museum to seek inspiration in its architectural space, its collections and exhibitions, other projects happening at that certain moment or in some artistic idea shared by invited artists and the Museum team. Also they are invited to get involved with the university community, students and researchers. All of this inspiration is collected and transformed to develop a new artistic work.

Fotó/Photo: © Manuel Castells

Ignacio García first visited the Photographic Archive of the Museum University of Navarra on February 2020. Part of this collection are photographs of North Africa by José Ortiz Echagüe, which the director has combined with poetry by Fray Luis de León. The performance is always adapted to the specific location, with video images of the host space.

Színészek / Actors: Ana Cris, Julián Ortega, Rita Barber ▪ Szöveg / Text: Fray Luis de León ▪ Képek / Images: José Ortiz Echagüe ▪ Zenei válogatás és adaptáció / Musical selection & Adaptation: Ignacio García, Rita Barber ▪ Világítás / Lighting: Navarrai Egyetem Színházi Múzeumának technikai csapata / techical team of Museum University of Navarre ▪ Audiovizuális eszközök / Audiovisual: Alejandro Contreras, David Bernués ▪ Rendezőasszisztensek / Assistant Directors: Ana Cris, Julián Ortega ▪ Rendező és adaptáció / Direction & Adaptation: Ignacio García

25-26
szeptember
September

szombat és vasárnap / Saturday and Sunday – 19.00 / 7 pm.
Gobbi Hilda Színpad / Gobbi Hilda Stage
jegyár / price: 3.000 HUF

Olaszország
Italy

MISERICORDIA / MISERICORDIA

Író, rendező ▪ Writer, director: Emma Dante / Emma Dante
A Piccolo Teatro di Milano – Teatro d'Europa, Atto Unico / Compagnia Sud Costa Occidentale, Teatro Biondo di Palermo koprodukciója – Olaszország /
Co-production Piccolo Teatro di Milano – Teatro d'Europa with Atto Unico / Compagnia Sud Costa Occidentale, Teatro Biondo di Palermo – Italy
60 perc szünet nélkül. / Olasz nyelven magyar felirattal. / Az előadást 16 éven felülieknek ajánljuk!
60 minutes without intermission. / Performed in Italian with Hungarian subtitles. / We recommend the production for people 16 years of age and older.

Emma Dante - színész, drámaíró, színházi és operarendező – olyan színházat művel, amely az emberi mivolt mélyére néz. A test központi szerepet játszik nála, az emberek feszültségeit és őrületeit lemeztelenítve tárja fel általa. Sud Costa Occidentale nevű társulatával, amit 1999-ben, szülővárosában Palermóban alapított, járt már nálunk a MITEM Fesztiválon 2015-ben a *Verso Medea* című előadással.

Az idei fesztiválunkra *Misericordia* című, a milánói Piccolo Teatro-ban újonnan bemutatott előadásával érkezik.

Három nő, Bettina, Nuzza és Anna szánalmas kis kuckójukban – ahonnan minden este eljárnak a testüket eladni – nevelnek egy visszamaradott gyermeket, Arturo-t, akit közösen a szárnyuk alá vettek. Nehéz életük van, amiben minden hétköznapi gesztus szinte egy-egy ütközet, széles érzelmi skálán mozognak, a kiabálásból nevetésbe, a gyengédségből haragba csapnak át. És bár szeretik egymást és szeretik Arturo-t is, ezutóbbi egyre nagyobb lesz, és a nők kiegyensúlyozatlanságából fakadóan törékeny harmónia olykor kevésnek tűnik… Finomságot és brutalitást, humort és komolyságot vegyítve Emma Dante az anyaság témáját bontja ki rendezésében. A nyomor (miseria) és a szív (corde) által összetartó hátrányos helyzetű, rendhagyó család története ez: Misericordia. Egy szinte teljesen csupasz színpadon, három nő portréját adja, akiknek heves szavai felelnek Arturo némaságára. A süketnéma fiút Simone Zambelli táncos alakítja. A rendezés a nők és az anyák előtt rója le tiszteletét. „Számomra ez a három nő három Párka, három mitológiai lény, akik képesek csodát tenni a szeretet és a tűrőképesség segítségével."

Emma Dante – actor, playwright, theatre and opera director – creates theatre that investigates the depths of the human condition. The body plays a central role in her work, through which she lays bare the tensions and madness of people. She has participated in the MITEM Festival in 2015 with *Verso Medea*, performed by her company Sud Costa Occidentale, which she founded in 1999 in Palermo, her hometown.

This year she arrives to our festival with the performance *Misericordia*, a new production of the Piccolo Teatro in Milan.

Three women, Bettina, Nuzza and Anna, raise a disabled child, Arturo – who they have taken under their wings – in their pitiful little shack from where they go out every night to sell their bodies. They have a difficult life in which every ordinary gesture is like a battle. Their emotions move on a wide scale from shouting to laughter, from tenderness to anger. Although they love each other and Arturo, the child is growing, and the fragile harmony that results from the women's imbalance sometimes seems insufficient… Combining subtlety with brutality, humour with seriousness, Emma Dante explores the theme of motherhood in her staging. This is a story of an underprivileged, unconventional family that is held together by misery (miseria) and heart (corde): Misericordia. On an almost completely bare stage, the performance gives us a portrait of three women whose fierce words respond to Arturo's silence. The deaf and mute boy is played by Simone Zambelli, a dancer. The staging pays tribute to women and mothers. "The three women are – for me – three Parcae, mythological creatures who can work miracles through love and tolerance."

Színészek / Actors: Italia Carroccio, Manuela Lo Sicco, Leonarda Saffi, Simone Zambelli ▪ Fény / Light: Cristian Zucaro ▪ Produkciós és turnészervező / Production and tour manager: Aldo Miguel Grompone

Fotó / Photo © Masiar Pasquali

26
szeptember
September

vasárnap / Sunday – 16.00 / 4 pm.
Kaszás Attila Terem / Kaszás Attila Stage
jegyár / price: 3.000 HUF

Szerbia
Serbia

Pilinszky János művei alapján / based on the poetry and other texts by János Pilinszky

ÉJIDŐ / NIGHTTIME

Rendező ▪ Director: Mezei Kinga / Kinga Mezei ▪ Regionális Kreatív Műhely – Magyarkanizsa, Szerbia / Regional Creative Atelier – Kanjiža, Serbia

1 óra 10 perc szünet nélkül. / Magyar nyelven angol felirattal. ▪ 1 hours 10 minutes without intermission. / Performed in Hungarian with English subtitles.

Az *Éjidő* c. előadás Pilinszky János költészetéből táplálkozva, a ma emberének lelki és szellemi hontalanságáról, a teremtett világ gyönyörűségének és pusztulásának harcáról, az emberi méltatlanságról, a mai kor riasztó kilátástalanságáról kíván szólni esszenciálisan, a költészet nyelvén. Pilinszky a lét alapkérdéseivel szembesít. Költészetének alaptémái – a magány és a számvetés, a jelenkor emberének elidegenedettsége, az elmúlás és az elengedés, az önvizsgálat és az önkeresés, az üdvösség, a remény, az irgalmasság és a kegyelem, de mindenekelőtt az otthontalanság és a hazatalálás vallási gyökerű élményei – az előadás dramaturgiai vonalát is kijelölik. Az előadás nem történetet mesél el, sokkal inkább azon érzéseket dolgozza fel, melyeket a ma embere akarva-akaratlanul a lelkében hordoz. A különböző művészeti ágak egységéből épül fel az *Éjidő* c. előadás, mely Pilinszky lírájából merítkezik. Az előadásban részletek hangoznak el Pilinszky János *Tilos csillagon, Apokrif, Kánikula, Jelenések VIII. 7., Azt hiszem, A mélypont ünnepélye, Sztavrogin elköszön* és *Sztavrogin visszatér* c. verseiből valamint más írásaiból.
„Az Éjidőben Ég és Föld között vagyunk, valahol félúton. (…) Leginkább az adott költő világából próbálok kiindulni. Igyekszem befogadni azokat az impulzusokat, benyomásokat, gondolatokat, melyeket a költő sugall, és azokat a magam olvasatában színházi nyelvre fordítani, a színpadra átültetni. Előfordul, hogy egy vers nem hangzik el ugyan az előadásban, de megjelenik pl. képpé formálva, vagy egy zenei opusz inspirációjaképp. (…) Számomra a költészet sokkal inspirálóbb, jóval több alkotói szabadságot enged, mint egy kötött dráma. (…) Hamvas azt mondja, az egyetlen eszközünk arra, hogy kísérteteinket elviseljük az, ha kinevetjük őket. Arról a derűs kedélyállapotról van itt szó, mellyel kívülállóként felül tudhatunk emelkedni életünk fogyatékosságain." – Mezei Kinga

Nighttime uses the language of poetry to tell us about the essential themes of spiritual and mental homelessness of people today, the conflicting beauty and destruction of the created world, human indignity and the threatening lack of prospects in our era. Pilinszky's texts confront us with the fundamental questions of existence. The basic themes of his poetry – solitude and summation, the alienation of people today, passing and letting go, introspection and search for the self, salvation, hope, mercy and grace, and, most importantly, experiencing homelessness and homecoming in a religious sense – give the dramaturgical line of the performance. The show does not tell a story, but processes the feelings that, willingly or not, we all carry in our souls. *Nighttime* unites a variety of art forms, and draws on János Pilinszky's poetry. There will be extracts from the following poems by János Pilinszky: *On a Forbidden Star* (Tilos csillagon), *Apokryph, Heatwave* (Kánikula), *Revelation VIII. 7.* (Jelenések VIII. 7.), *I believe* (Azt hiszem), *The Nadir Celebrated* (A mélypont ünnepélye), *Sztavrogin Takes Leave* and *Szavrogin Returns* (Sztavrogin elköszön and Sztavrogin visszatér), and miscellaneous others works.
"In Nighttime you are between Heaven and Earth, somewhere halfway. (…) Principally, I try to see the poet's world as my source. I attempt to embrace the impulses, impressions and thoughts coming from the poet, then give my own interpretation of them using theatrical language, and transplant them onto stage. A poem might not be recited word by word in the show, but is present in other forms: shaped into an image for instance, or as an inspiration for a musical opus. (…) I find poetry much more inspiring than a set drama, as it allows more artistic freedom. (…) Béla Hamvas (Hungarian philosopher) said that your only tool to bear your ghosts is to laugh at them. What is in question here is an outsider's cheerful frame of mind that can help us to rise above the insufficiency of our lives." (translated words of Kinga Mezei)

Fotó/Photo © Révész Róbert

Színészek / Actors: Hajdú Tamás, Mezei Kinga, Mészáros Gábor, Pálfi Ervin, Széles Gergő Mátyás, Verebes Andrea ▪ Zenészek / Musicians: Mezei Szilárd (brácsa / viola), Csiszér Viola (fuvola / flute), Márkos Albert (gordonka / cello) ▪ Zeneszerző / Original music: Mezei Szilárd ▪ Jelmeztervező, báb- és maszkkészítő / Costume designer, puppet and mask maker: Janovics Erika ▪ Jelmezkivitelező / Costumes production: Nagy Bernadett ▪ Díszlettervező / Set designer: Ondraschek Péter ▪ Fénymester / Light designer: Dobó László, Majoros Róbert ▪ Grafikák / Graphics: Mezei Erzsébet ▪ Koreográfiai tanácsadó / Choreographic consultant: Katona Gábor ▪ Dramaturg / Dramaturge: Oláh Tamás, Mezei Kinga ▪ Rendezőasszisztens / Assistant director: Oláh Tamás

26-27
szeptember
September

vasárnap és hétfő / Sunday and Monday – 19.00 / 7 pm.
Nagyszínpad / Main Stage
jegyár / price: 3.000 HUF

Románia
Romania

Madách Imre / Imre Madách

AZ EMBER TRAGÉDIÁJA / THE TRAGEDY OF MAN

Rendező ▪ Director: Silviu Purcărete / Silviu Purcărete ▪ Csiky Gergely Állami Magyar Színház – Temesvár, Románia / Csiky Gergely Hungarian State Theatre – Timişoara, Romania

1 óra 50 perc szünet nélkül. / Magyar nyelven angol felirattal. ▪ 1 hour 50 minutes without intermission. / Performed in Hungarian with English subtitles.

„A gép forog, az alkotó pihen". A szállóigévé vált, klasszikus verssor a modernitás koncentrált gondolatát ragadja meg: a Teremtő belehelyezte a világot, és benne az embert, az Időbe; majd magára is hagyta az egész Univerzumot, hogy lebegjen a jelentés nélküli, közönyös űrben. Madách Imre azonban nem áll meg ennél a mechanikus és mára már mélységesen depresszívnek ható világképnél, ő a történelmet sátáni rémálomnak tekinti, amelyet Ádám álmodik, nekünk és velünk. Mindhiába áll ellen Lucifer, mégis a Megváltás ígérete ad értelmet a küzdésnek és a létezésbe vetett emberi bizalomnak. Éva a megígért Messiást hordja a szíve alatt, a Szeretet gyermekét, aki az ellenségképzés és szembenállás dialektikája helyett az elfogadás, azaz az emberi közösség lehetőségét és fölemelő feladatát hirdeti.

Silviu Purcărete színházában a Gyermek mindig jelen van, ha nem is jön be a színpadra: halljuk az énekhangját, a jelenetek mélyén az ő tiszta arca ragyog, az ő törékenysége és örök veszélyeztetettsége ad értelmet önmagunk megismerésének. Kivételes színházi laboratórium ez, amelyben a precizitás igénye nem az ítélkezés alkotói felsőbbrendűségéből fakad, hanem bizony szeretetből, együttérzésből és az egymással való közelség és közösség öröméből.

Purcărete összetéveszthetetlen humora, legendás kedvessége és szerénysége *Az ember tragédiáját* is váratlan közelségbe hozza: a nehéznek tűnő, 19. századi nagy madáchi költészet élővé és befogadhatóvá válik, elvont filozófiája-teológiája meg bizony átélhetővé. Odahajol a nagy klasszikushoz, elmélyült dialógust folytat vele és meghívja őt, legyen a vendégünk ebben az ellenmondásokkal, félelmekkel és szorongásokkal, sőt már nem is leplezett kétségbeesésekkel terhes korunkba.

Aligha láthattunk még egy ennyire közvetlen Tragédiát: kivételes, kultúrtörténeti pillanattal van dolgunk, nem kétséges. Együtt örül az örülőkkel Madách Imre is, látva, hogy műve semmit nem kopott: az eltelt idő csak fontosabbá és megkerülhetetlenebbé tette.

"The machine is running, the creator rests." This classical line became a sentence and it expresses the compressed definition of modernity: The Creator set the grounds for the World, the Creator placed the Man in it, then they abandoned the Universe wandering in a meaningless, untroubled space. Still, Madách Imre goes beyond this global, mechanical and (from the contemporaries' standpoint) deeply depressing perspective - he understands history to be a satanic nightmare dreamt by Adam with us and for us. Lucifer's protests are in vain, the promise of salvation gives meaning and confidence in human existence. Eva is holding the promised Messiah under her heart - the Lovechild who replaces the dialectics of inventing the enemy and continuous confrontation with acceptance, the opportunity of human condition and its inspiring mission.

Even if we don't see him on the stage in Silviu Purcărete's vision, the Child is always present: we can hear the voice, see his clear face shining in the deep layers of every scene, his frailness and constant danger give meaning to our desire to get to know ourselves better. This is an exceptional theatric laboratory, where the need for precision is not originated in the superiority of the judgement-makers, but only in love, compassion and the joy of closeness and togetherness.

Purcărete's unique humour, his legendary kindness and modesty bring the *"Tragedy of Man"* to unexpected ties: Madách's great poem of the 19th century, difficult at a first glance, becomes alive and accessible, while his abstract philosophy-theology is truly vital. Purcărete reaches out to the great classic, he starts a profound dialogue and invites him as a guest

Fotó/Photo © Bíró István

in our age, full of contradictions, fear, anxiety, a time which is burdened more precisely by the fact that despair is no longer hidden.

We rarely have the opportunity to see such an intimate "Tragedy"; this is, without doubt, an exceptional moment of cultural history. Madách Imre rejoices that his work has not lost its value: time has only made it more important and indispensable.

Színészek / Actors: Aszalos Géza, Balázs Attila, Bandi András Zsolt, Borbély B. Emília, Csata Zsolt, Éder Enikő, Kiss Attila, Kocsárdi Levente, Lanstyák Ildikó, Lőrincz Rita, Lukács-György Szilárd, Magyari Etelka, Mátyás Zsolt Imre, Mihály Csongor, Molnos András Csaba, Szász Enikő, Tokai Andrea, Vadász Bernadett, Vajda Boróka, Vass Richárd, Tar Mónika ▪ Díszlet- és jelmeztervező / Stage and costume designer: Dragoş Buhagiar ▪ Dramaturg / Dramaturge: Visky András ▪ Szövegváltozat / Text version by: Silviu Purcărete, Visky András ▪ Rendezőasszisztens / Assistant director: Ilir Dragovoja ▪ Zeneszerző / Composer: Vasile Şirli ▪ A zeneszerző asszisztense / Composer's assistant: Éder Enikő ▪ Hangmérnök / Sound engineer: Bayer Sebastian

28
szeptember
September

kedd / Tuesday – 19.00 / 7 pm.
Gobbi Hilda Színpad / Gobbi Hilda Stage
jegyár / price: 3.000 HUF

Románia
Romania

Henrik Ibsen / Henrik Ibsen

NÓRA / A DOLL'S HOUSE

Rendező ▪ Director: Nagy Botond / Botond Nagy ▪ Koloszvári Állami Magyar Színház – Kolozsvár, Románia / Hungarian Theatre of Cluj – Cluj-Napoca, Romania

1 óra 30 perc szünet nélkül. / Magyar nyelven angol felirattal. / Az előadást 14 éven felülieknek ajánljuk!
1 hour 30 minutes without intermission. / Performed in Hungarian with English subtitles. / We recommend the production for people 14 years of age and older.

A kóma egy kiszolgáltatott állapot. Tehetetlenség. Egy helyben toporgás. A szabadság ellentéte. Az ember hajlamos arra, hogy bebörtönözze magát hazugságokba, elképzelt valóságokba, régi traumákba, ismétlődő bántalmazásokba. Hajlamos engedni a kóma-állapotnak és tehetetlenül reménykedni a csodákban. De meddig tarthatjuk fogva saját magunk? Meddig cicomázhatjuk hazugságokkal magáncelláinkat? És mi történik, ha felébredünk az eszméletvesztésből? Ha rájövünk, hogy a csoda, amit várunk, csak egy tátongó fekete lyuk, ami hologramokban oldódik fel és végleg magunkra hagy?

Nóra ráeszmél arra, hogy a babaház amiben raboskodik egyre szűkebb. Hogy a kicicomázott falak mögött ismétlődő, kataton rémálmok bújnak meg, amikkel meg kell küzdenie, ha emberré akar válni. Ha szabad akar lenni. Ez a szabadság lemondásokkal jár.

Az ébredés fájdalmas folyamat, örvényszerű hipnózis. Tarantella. Küzdelem, ahol a kegyetlenség cicomák nélkül talál ránk. Agamemnon feláldozza Iphigéniát, hogy megnyerje a háborút. Nóra pedig feláldozza a jelenét, hogy megnyerje saját háborúit. Manapság nők több évnyi börtönbüntetéseket töltenek le azért, mert kiállnak a jogaikért. Nóra letöltötte a sajátját, elhagyhatja a babaházát.

Being in a coma is being in a vulnerable state. It's inertia. It's marking time. The opposite of freedom. Human beings are prone to imprisoning themselves in lies, imaginary realities, old traumas, repetitive abuses. They tend to yield to coma-like states and powerlessly hope for miracles. But for how long can we hold ourselves captive? For how long can we embellish our solitary confinement with lies? And what happens if we wake up from this state of unconsciousness? If we realize that the miracle we are waiting for is just a gaping black hole that dissolves in holograms and ultimately leaves us to fend for ourselves?

Nóra realizes that the doll house she inhabits is getting increasingly narrower. That behind the embellished walls lie the recurring catatonic nightmares which she must fight if she wants to become a human being. If she wants to be free. With freedom comes sacrifice.

Awakening is a painful process, a swirling hypnosis. A tarantella. A fight, where cruelty finds you without accoutrements. Agamemnon sacrifices Iphigenia in order to win the war. And Nóra sacrifices her present in order to win her own wars. Nowadays, women spend several years in prison because they stand up for their rights. Nóra has done her time and can now leave her dollhouse.

Színészek / Actors: Bodolai Balázs, Pethő Anikó, Albert Csilla, Váta Lóránd, Viola Gábor, Kántor Melinda, Tőtszegi Zsuzsa ▪ Díszlettervező / Stage designer: Carmencita Brojboiu, András Rancz ▪ Jelmeztervező / Costume designer: Carmencita Brojboiu ▪ Koreográfus / Choreographer: Kinga Ötvös ▪ Zene és Hangterv / Composer – Music and Sound Design: Bence Kónya-Ütő ▪ Dramaturg / Dramaturge: Ágnes Kali ▪ Szövegadaptáció / Text adaptation: Botond Nagy, Ágnes Kali ▪ Látványtervező / Visual Design: András Rancz ▪ Digitális Grafika / Digital Graphics: Szidónia Szederjesi ▪ Fényterv / Lighting Design: Romeo Groza ▪ Rendezőasszisztens / Assistant director: Emőke Veres

Fotó / Photo: © Bíró István

30
szeptember
September

csütörtök / Thursday – 19.00 / 7 pm.
Kaszás Attila Terem / Kaszás Attila Stage
jegyár / price: 3.000 HUF

Algéria
Algeria

Omar Fetmouche / Omar Fetmouche

BRAVÓ A MŰVÉSZNEK / BRAVO TO THE ARTIST

Rendező ▪ Director: Omar Fetmouche / Omar Fetmouche ▪ Théâtre SINDJAB de Bordj-Ménaiel – Algéria / Théâtre SINDJAB de Bordj-Ménaiel – Algeria

1 óra 10 perc szünet nélkül / Algériai arab nyelven magyar szinkrontolmácsolással. ▪ 1 hour 10 minutes, without intermission / Performed in Algerian Arabic language with Hungarian translation.

Egy algériai művész gitárhúrt keres egy általa szervezett esthez, de csalódnia kell, mert az összes egykori hangszerboltból gyorsétterem vagy bár lett. Egy öreg uzsorás a műhelyében talál számára három tevebőrből készült gitárhúrt. A művész elhatározza, hogy elhagyja az országot, az édesanyja eladja az ékszereit, hogy francia vízumot vegyen a fiának. Párizsban bekerül egy neves zeneiskolába. Éjszakai bárokban és gálákon lép fel, hogy eltartsa magát, és fizesse tanulmányait. Három év múltán elvégzi az iskolát, és beszerez magának egy öreg nagybőgőt. A tevebőr gitárhúrt és a nagybőgő húrjait vegyítve egy különös hangzású hangszert eszkábál, amelyre felfigyelnek neves zenészek. Otthonról is megkeresik, hogy térjen haza megnyitni az új operaház kapuit. Mivel nem tud a nagybőgőnek tokot venni, amibe szállítsa, beleteszi egy koporsóba, amit egy barátja szánt iszlám hitre tért francia feleségének, akit a hazájában akart eltemetni. A művész tehát a nő özvegyének kiadva magát utazik a nagybőgővel a koporsóban egészen a szülőfalujáig, ahol hagyományos szertartással el is temetik. A negyedik éjszaka azonban kiássa a nagybőgőt, de a temetőőr feljelenti sírgyalázásért. Az opera megnyitó koncertjén a tapsnál a rendőrök letartóztatják, és a bűnügyi brigád kihallgatja.

Egy humorral teli előadáson át a művész önmagát és a társadalmat faggatja. A hiányzó húr lehetővé tette a nagy algériai színész, Achène Azazni számára, hogy briliáns módon adjon képet az algériai alkotóterek hiányáról. Partnere Amar Cherifi, chaabi énekes, mandolinnal adja meg a zenei atmoszférát, és a narrátor szerepét is betölti.

An Algerian artist is searching for guitar strings for an evening event he organises. But he is disappointed as all the music shops have turned into fast-food restaurants or bars. An old usurer finds him three strings, made of camel leather, in his workshop. The artist decides to leave the country, and his mother sells her jewelleries to buy a French visa for her son. In Paris, he enrols at a renowned music school. To make ends meet and finance his education, he gives concerts at night bars and galas. After three years, he finishes school and purchases an old double bass. Combining its strings with the ones made of camel leather, he builds an instrument with a unique sound and thus, draws the attention of famous musicians. He is invited home to open the doors of the new opera house. Unable to buy a case for the instrument, he puts it in a coffin, which a friend of him meant for his French wife, converted to Islamic faith, but to be buried in her own country. So the artist, pretending to be the widower, travels with the double bass in the coffin all the way to the woman's home village, where a traditional funeral ceremony is held indeed. On the fourth night, he digs up the double bass, but the cemetery guard reports him for desecrating of the grave. During the applause at the opera opening, police arrest him and he is interrogated by the criminal brigade.

Through a show full of humour, the artist raises questions about himself and society. The missing strings make it possible for the great Algerian actor, Achène Azazni to brilliantly depict the lack of creative spaces in Algeria. His partner, Amar Cherifi, a chaabi singer creates a musical atmosphere with a mandolin, as well as playing the role of the narrator.

Színész / Actor: Azezni Ahchène ▪ Zenész / Musician: Cherifi Amar ▪ Hangosító / Sound technician: Ait Tahar Mohamed ▪ Világosító / Lighting designer: Azezni Mohamed ▪ Díszítő / Set designer: Delci Djillali

1-2
október
October

péntek és szombat / Friday and Saturday – 19.00 / 7 pm.
Nagyszínpad / Main Stage
jegyár / price: 1.800 - 3.800 HUF

Franciaország
France

BELLS & SPELLS

Victoria Thierrée Chaplin és Aurelia Thierree produkciója / a show by Victoria Thierree Chaplin, with Aurelia Thierree
Bells & Spells produkció – Párizs, Franciaország / Bells & Spells Production – Paris, France

1 óra 10 perc szünet nélkül / Szöveg nélkül. ▪ 1 hour 10 minutes without intermission / Without text.

Sok-sok humor és kedves kis bolondság tündöklése jellemzik Victoria Thierrée Chaplin világát. E rendezésében Aurélia Thierrée egy kleptomániás bőrébe bújik bele.

Aurélia megnyitja előttünk nyugtalansággal és költészettel átitatott képzeletvilágának kapuit. Belemerülve egy kleptomániás létezésbe, a sokoldalú művész a figurát úgy jeleníti meg, mintha azok a tárgyak, amiket ellop, visszahatnának rá és manipulálnák őt. A tárgyak, amelyek pusztán a fejében létező világhoz tartoznak.

Egy fogas járkálni kezd. A székek és az asztal csúszkálnak, kereket oldanak, miközben szétnyílik egy fal, és rajta keresztül váratlanul beszökken egy táncos pár. Egy szoknya egyszer csak önálló életet kezd élni… A különös és a csodálatos találkoznak itt. Mindenféle varázslatnak vagyunk tanúi, amelyek mosolyra és álmodozásra sarkallnak. A *Bells & Spells* előadásban nincs semmi logika, semmi ésszerűség, semmi komolyság. Aurélia Thierrée és Jaime Martinez hallucinációszerű vidékekre vezetnek minket, ahol szabadon kel egybe a szürrealista humor és a tündéri varázslat.

„A munkánk nagyon ösztönös: nincs semmiféle forgatókönyvünk. Victoria elképzeli a díszletet, a színpadot… Fényképekből, zenékből merít ihletet, hogy megalkossa az előadás látványtervét. Ezután én szabadon mozgok ebben az univerzumban, amit szép lassan a magamévá teszek." – mondja Aurélia Thierrée, aki a szülei cirkuszi sátrában nőtt fel, és az általuk létrehozott előadásokban teltek tanulóévei. Később a legendás londoni Tiger Lillies Circus-szal lép fel, majd varieté és kabarészínházi előadásokban Berlintől New York-ig. Partnere, Jaime Martinez a Puerto Ricó-i származású táncos, a Parsons Company egyik alapítója, nagyhírű ballettek táncosa, aki Victoria Thierrée Chaplin valamennyi rendezésében szerepel.

Plenty of humour and a spark of kind little foolishness – that is what can describe the world of Victoria Thierrée Chaplin. In this show, Aurélia Thierrée slips into the skin of a kleptomaniac.

Aurélia opens up her imaginary world pervaded by restlessness and poetry. Immersed in kleptomania), the multifaceted artist portrays a character affected and manipulated by the objects she steals. These objects belong to a world with a mind of its own.

A coat rack begins to walk. The chairs and the table are sliding and slipping away, while the wall splits up and unexpectedly, a dancing couple leaps through. All of a sudden, a skirt comes to life… Here the bizarre rubs shoulders with the supernatural. You are a witness to all kinds of mirage that make you smile and dream. There is no place for logic in *Bells & Spells*, no reason or sobriety. Aurélia Thierrée and Jaime Martinez take you on a journey through hallucinatory lands, where surrealist humour and fairy enchantment unite freely.

"Our work is very instinctive: there isn't any script. Victoria visualises the scenery and the stage, taking inspiration from photos and music to create the stage-setting. Then, I move freely in this universe, which I gradually inhabit." – says Aurélia Thierrée, who grew up in her parents' circus tent and spent her apprenticeship in their shows. Later she performed together with the legendary Tiger Lillies Circus, variety and cabaret shows from Berlin to New York. Her partner, Jaime Martinez, a dancer with Puerto Rico's origins, the co-founder of the Parsons Company and the dancer of several famous ballets, also performs in each staging of Victoria Thierrée Chaplin.

Fotó/Photo © Richard Haughton

Színészek / Actors: Aurélia Thierrée, Jaime Martinez ▪ Koreográfus / Choreographer: Armando Santin, Victoria Thierrée Chaplin ▪ Adminisztrátor / Administrator: Didier Bendel ▪ Koprodukció / Coproduction: Célestins – Théâtre de Lyon, Théâtre de Carouge – Genf (Switzerland), Change Performing Arts – Milan (Italy)

1
október
October

péntek / Friday – 19.00 / 7 pm.
Gobbi Hilda Színpad / Gobbi Hilda Stage
jegyár / price: 3.000 HUF

Magyarország
Hungary

Euripidész / Euripides

MÉDEIA / MEDEA

Rendező ▪ Director: Eirik Stubø / Eirik Stubø ▪ Nemzeti Színház, Budapest / National Theatre, Budapest
1 óra 40 perc szünet nélkül / Magyar nyelven angol szinkrontolmácsolással. ▪ 1 hour 40 minutes, without intermission / Performed in Hungarian with English translation.

Vannak olyan egyetemes témák, alakok, amelyek új köntösben, többször is visszatérnek, de valójában keveset tudunk róluk, alakjukat titok fedi, viszont rajtuk keresztül magunkról, korunkról vallhatunk. Ilyen Médeia is, Euripidész - Babits szavaival - „mindig modern" szerencsétlen, elárult, szerelmes asszonya, aki féltékenységből embertelen tettet hajt végre: gyermekei életét kioltja. Mindennek ellenére Euripidész megkísérli a lehetetlent, és részvétet próbál kelteni nézőiben kétségbeesett, saját démonjaival küzdő hősnője iránt. A férfivilágnak alávetett női sorsot láttatja benne. Egy nőét, aki ráadásul egy másik, egy idegen kultúrából érkezett. Euripidész darabja az ismert téma egy feldolgozása. És természetesen az ő darabját is számos változatban állították már színpadra, olykor akár „visszakacsintva" az ősmítosz történetének irányába. Mindenképp szép kihívás mind a rendező, mind a színészek számára, hiszen egy ilyen közismert téma esetében az értelmezés különböző módjain van a hangsúly.

Eirik Stubø alkotói világában a szöveg, a tér zeneisége elsőrendű jelentőséggel bír, ami talán annak is köszönhető, hogy neves jazz zenészek családjából származik. Továbbá mindig a színész egyéniségéből indul ki, nem egy kész figurát erőltet rájuk. A beregszászi társulat múltját meghatározó színészházaspárnak, Szűcs Nellinek és Trill Zsoltnak Médeia és Iaszón szerepe kétségkívül testhez álló feladat.

Stubø-tól, akit Skandinávia egyik legjelentősebb rendezőjeként tartanak számon, két előadást is láthattunk már a MITEM-en: 2017-ben *Amerikai Elektra,* 2019-ben *Egy nyári éj Svédországban*.

There are universal themes and figures that keep coming back in new guises. In reality, we know little about them, their characters are shrouded in mystery, but through them, we can express ourselves and our age. One such figure is Euripides' Medea, the unfortunate, betrayed, loving – in Babits's words, „always modern" – woman who commits an inhumane act of jealousy: she takes the lives of her own children. In spite of what she does, Euripides attempts to achieve the impossible by getting his audience to sympathise with this desperate heroine battling against her demons. Through her, he depicts the fate of a woman subjugated to the male world. The fate of a woman who, to make matters worse, comes from a foreign, culture. Euripides' play enacts a familiar theme. And, of course, his adaptation has also been staged in many versions, sometimes including references to the original myth. It is definitely a welcome challenge for both the director and the actors, as with such a well-known subject, the emphasis is on how it is interpreted.

In Eirik Stubø's creative world, lyrics and the musicality of space are of prime importance, perhaps because he comes from a family of renowned jazz musicians. In addition, he always uses the actors' personality as a take-off point, as opposed to foisting an off-the-shelf character on them. The roles of Medea and Jason are a great fit for Nelli Szűcs and Zsolt Trill, the couple who define the history of the Beregszasz Company.

Stubø, one of Scandinavia's most renowned directors, has already staged two productions at MITEM: *American Elektra* in 2017, and *One Night in the Swedish Summer* in 2019.

Fotó/Photo © Eiri Szabó Zsolt

Színészek / Actors: Szűcs Nelli, Trill Zsolt, Rátóti Zoltán, Szarvas József, Nagy Mari, Rubold Ödön, Kovács István m.v., Söptei Andrea, Ács Eszter, Ligeti-Kovács Judit m.v., Buzádi Buda / Niedermüller Ádám, Fogarasi Márk Botond / Sille Tomi ▪ Fordította / Translated by: Rakovszky Zsuzsa ▪ Díszlettervező / Stage designer: Ondraschek Péter ▪ Jelmeztervező / Costume designer: Mészáros Zsófia ▪ Dramaturg / Dramaturge: Ölveczky Cecília ▪ Tolmács / Translator: Domsa Zsófia ▪ Rendezőasszisztens / Assistant director: Vida Gábor

3
október
October

vasárnap / Sunday – 19.00 / 7 pm.
Gobbi Hilda Színpad / Gobbi Hilda Stage
jegyár / price: 3.000 HUF

Ukrajna
Ukraine

Panasz Mirnij / Panas Myrnyi

LIMERIVNA / LYMERIVNA

Rendező ▪ Director: Ivan Urivszkij / Ivan Uryvskyi ▪ Ivan Franko Nemzeti Dráma Színház – Kijev, Ukrajna / Ivan Franko National Academic Drama Theatre – Kyiv, Ukraine

1 óra 45 perc szünet nélkül / Ukrán nyelven magyar és angol felirattal. ▪ 1 hour 45 minutes without intermission / Performed in Ukrainian with Hungarian and English subtitles.

A *Limerivna* című darab Panasz Mirnij alkotása és az ukrán irodalom egyik klasszikusa. Tipikus példája a 19. századközépi, hagyományos, ukrán melodrámának, amelyben a konfliktus hajtóereje a megalkuvást nem tűrő, szenvedélyes szerelem. Egyedül az erős akaratú személyiségek képesek az efféle szerelemre.

Ahogy az többnyire jellemző a korabeli ukrán dramaturgiára, a cselekmény alapja a népi dalirodalom, ezúttal a Limerivnáról szóló népballada. Egy szegény, megözvegyült anya a lányát, Natalját arra kényszeríti, hogy hagyja el az általa szeretett, ám szintén szegénysorban élő Vaszilt, és fogadja el férjéül Karpot, a gazdag Skandibiha fiát, akit azonban a lány nem szeret. Natalja szereti és szánja részeges anyját, de kétségbeesetten ellenáll akaratának. Ám az anya fortélyai, hazugságai és győzködése végül mégis hajlandóvá teszi a lányt a házasságra, aki azonban fokozatosan ráeszmél a furfangos csalásra, majd mindent a szabadság egyetlen útját jelentő halálra bíz.

Majdnem másfél évszázad választ el minket Panasz Mirnij művétől. Hol vagyunk mi és hol van Natalka, a szegény lány, aki haláláig szereti Vaszilt? Mégis, talán Ivan Urivszkij rendező értelmezésében felismerhetjük a darab és a mai korunk közötti összefüggéseket: a szerelem és az árulás örök témáiban, és az olyan kérdésekben, mint a szülő-gyermek viszony, a vágyott cél elérését szolgáló manipuláció, a vétkes felkutatásának képtelensége vagy választásaink védelmezése. A rendező csupán a főszereplőket hagyja meg az előadásban, és kiemelve a cselekményt az időkeretből, illetve szűkebb társadalmi és hazai vonatkozásából, a választás jogának egzisztenciális problémáját helyezi előtérbe, amelyet nem irányíthat a feltehetően jóindulatú anyai szándék, még kevésbé a rosszakarók megtévesztő fondorlata. A romantikus szerelmi történetből így az ősi feszültségek magasröptű, shakespeare-i tragédiája bontakozik ki, mégis elrettentő példabeszéd marad a felsőbb akarattal szemben tehetetlen emberről és a körülmények által elnyomott szerelemről.

The play, *Lymerivna*, is a work of Panas Myrnyi, a classic of Ukrainian literature. This is a typical example of a traditional mid-nineteenth-century Ukrainian melodrama, where passionate love, indestructible by any compromise, is a driving force of the conflict. Only whole-willed personalities are capable of such love.
As it is usual for most of Ukrainian dramaturgy of that time, the plot is based on folklore, a folk ballad about Lymerivna. A poor mother and widow forces her daughter, Natalya, to abandon her beloved but poor Vasyl and marry the unloved Karp, a son of a rich Shkandybyha. Natalya loves and pities her mother, a drunkard, but desperately resists her will. However, the mother inclines Natalya to the marriage by cunning, lying and persuasion. The girl subsequently realizes that she has been deviously deceived. After that, everything is left for the only freedom – the freedom of death.
The distance between us and the play by Panas Myrnyi is almost a century and a half. Where are we in relation to the poor girl, Natalka, who loves Vasyl till death? But still, we may see the contemporary contexts in the interpretation of the director, Ivan Uryvskyi, through the eternal questions of love and betrayal, the relations between parents and children, manipulation for the sake of fulfilling desires, the inability to find the guilty person and the attempt to defend one's choice.
The director leaves only the main characters in the play, deprives the plot of its time frame and the purely social and domestic themes. He focuses on the existential problems of the right to choose, as it cannot be guided by either the mother's supposedly good intentions, or more so, by the meanness and deceit of others. Thus, the romantic love story turns into a high tragedy of ancient tensions and of Shakespearean scale. At the same time, it is a discouraging parable about the powerlessness of man in the face of a stronger will, and the helplessness of love under oppressing circumstances.

Fotó / Photo: © Valeriia Landar

Színészek / Actors: Tetiana Mikhina, Olena Khokhlatkina, Maryna Koshkina, Vitalii Azhnov, Dmytro Rybalevskyi, Kseniia Basha, Khrystyna Fedorak, Pavlo Shpegun ▪ Díszlet- és jelmeztervező / Stage and costume designer: Petro Bogomazov ▪ Koreográfus / Choreographer: Pavlo Ivliushkin ▪ Hangtechnikusok / Sound operators: Pavlo Natalushko, Vlad Kolomiichenko ▪ Fénytechnikus / Lighting designer: Yevhen Holovin, Andrii Kononenko ▪ Rendezőasszisztens / Assistant director: Mariia Savka

4
október
October

hétfő / Monday – 19.00 / 7 pm.
Nagyszínpad / Main Stage
jegyár / price: 1.800 - 3.800 HUF

Magyarország
Hungary

Mihail Bulgakov / Mikhail Bulgakov

A MESTER ÉS MARGARITA / THE MASTER AND MARGARITA

Rendező ▪ Director: Alekszandar Popovszki / Aleksandar Popovski ▪ Nemzeti Színház, Budapest / National Theatre, Budapest
2 óra 30 perc egy szünettel. / Magyar nyelven angol felirattal. ▪ 2 hours 30 minutes with intermission. / Performed in Hungarian with English subtitles.

A Mester és Margarita című regény annak ellenére, hogy a XX. század 30-as éveiben, Sztálin vaskezű uralkodásának ideje alatt íródott, még csak a 70-es években jelenhetett meg teljes terjedelmében, hiszen amennyiben a regény a titkosrendőrség kezére kerül, az valószínűleg az író, Mihail Bulgakov vesztét okozta volna. Az elvárt szociális realizmussal szemben, a Mester és Margarita fényévnyi távolságra van az akkoriban állami rendeletben előírt irodalmi stílustól.

Ivan Nyikolajevics „Hontalant" alsónemüben és feszülettel a nyakában beviszik egy moszkvai elmegyógyintézetbe. Teljesen összezavarodva magyarázza az orvosának, hogy a Patriarsije Prudi mellett találkozott az ördöggel, akinek valamilyen köze volt barátja, az irodalmi folyóirat-szerkesztő és elkötelezett ateista Berlioz lefejezéséhez. De az orvosok és ápolónők közül senki sem hisz neki. Ivant, cellájában, titokban felkeresi a rejtélyes Mester, aki ugyancsak páciens, és aki megérti őt. Mi több, a Mester ismeri Poncius Pilátus történetét, ugyanazt a történetet, amit a magát Wolandnak nevező ördög Ivannak mesélt a Patriarsije Prudin. Pilátus történetét és Berlioz halálesetét ketten játsszák el az elmegyógyintézeti szobában található kellékekkel.

Az elmegyógyintézeten kívül Woland és csapata mocskos dolgokat művel. Mágikus bűvészkedéssel győzködik a járókelőket, hogy kövessék őket. A színházban ruhákat osztanak és pénz hullik az égből. Az előadás végén, amikor az emberek elhagyják a színházat, a ruhák eltűnnek, és mindenki meztelenül bolyong a városban. A pénznek szintén nyoma vész. Az ember megfosztatott anyagi mivoltától és szemérmétől.

Margarita szerint Poncius Pilátus meglelte megváltását. A Mester, talán ebbe hal bele…

Though the novel The Master and Margarita was written in the 1930s, during Stalin's iron-handed rule, it could not be published in full until the 1970s. Had it ended up in the hands of the secret police, it would probably have brought death to its author Mikhail Bulgakov. The Master and Margarita is light years away from socialist realism, the literary style of the era made compulsory by state decree.

Ivan Nikolaevich "Homeless" is taken to a mental asylum in Moscow in his underwear, wearing a cross round his neck. He is totally confused. He explains to his doctor that by Patriarshye Prudy, he met the Devil who had something to do with the beheading of his friend Berlioz, editor of a literary magazine and a staunch atheist. But none of the doctors and nurses believes him. Ivan is then secretly visited in his cell by the mysterious Master, who is also a patient and who understands him. What is more, the Master is familiar with the story of Pontius Pilate, the same story the Devil who called himself Woland told Ivan at Patriarshye Prudy. Between them, they act out Pilate's story and Berlioz's death using the props found in the asylum room.

Outside the mental asylum, Woland and company are performing dirty tricks. They use magic to persuade passers-by to follow them. They distribute clothes at the theatre and cause money to fall from the sky. When people leave the theatre at the end of the performance, the clothes disappear, and everyone roams the city naked. The money evaporates, too. People are deprived of their materiality and decency.

According to Margarita, Pontius Pilate found his salvation. The Master, perhaps, dies because of this…

Fotó/Photo: © Eiri Szabó Zsolt

Színészek / Actors: Trill Zsolt, Szász Júlia, Bordás Roland, Kovács S. József, Rácz József, Szép Domán, Barta Ágnes, Kristán Attila, Mészáros Martin, Schnell Ádám, Berettyán Sándor, Rátóti Zoltán, Szarvas József, Tóth László ▪ Közreműködnek / In other roles: Badics Luca, Barna Lili, Tóth Nikolett, Jambrovics Viktória, Virga Tímea, Marcell Márton, Székhelyi Dániel, Szigeti Bálint, Vrabecz Botond ▪ Díszlettervező / Stage designer: Sven Jonke ▪ Díszlettervező asszisztens / Stage designer's assistant: Riederauer Dóra ▪ Jelmeztervező / Costume designer: Jelena Prokovic ▪ Színpadi adaptáció / Stage adaptation: Nejc Gazvoda ▪ Zeneszerző, dramaturg / Composer, dramaturge: Verebes Ernő ▪ Színpadi mozgás / Motion tutor: Hoffmann Luca ▪ Tolmács / Translator: Guczoghy Anna ▪ Rendezőasszisztens / Assistant director: Vida Gábor

5
október
October

kedd / Tuesday – 19.00 / 7 pm.
Nagyszínpad / Main Stage
jegyár / price: 1.800 - 3.800 HUF

Szlovénia
Slovenia

William Shakespeare / William Shakespeare

RÓMEÓ ÉS JÚLIA / ROMEO AND JULIET

Rendező ▪ Director: Alekszandar Popovszki / Aleksandar Popovski
Szlovén Nemzeti Színház – Maribor, Szlovénia / Slovene National Theatre – Maribor, Slovenia

2 óra 55 perc egy szünettel. / Szlovén nyelven magyar és angol felirattal. ▪ 2 hours 55 minutes with intermission. / Performed in Slovenian with Hungarian and English subtitles.

Minden idők vitathatatlanul leghíresebb szerelmi története, Shakespeare 1593-as Rómeó és Júlia című darabja, az angol színház nagyra becsült "bárdjának" egyik leggyakrabban színre vitt tragédiája. A Maribori Szlovén Nemzeti Színházban ennek ellenére idáig csupán kétszer – először 1929-ben, másodszor pedig 1951-ben – vitték színre. Közel 70 év után a színház művészeti vezetője, Aleksandar Popovski úgy döntött, hogy ismét visszahozza a színpadra ezt a világhírű darabot. Döntéséhez a következő kommentárt fűzte: „Azt kell, hogy mondjam, igazán elragadónak találom a történetet egy lányról, aki szembeszáll a halállal azért, hogy azután a szerelem ölelésében ismét ráleljen. Ezért kulcsfontosságú volt, hogy a történetet az ő szemszögéből játsszuk újra. /…/"
Nina Kuclar Stiković, dramaturg és az adaptáció társszerzője, a következőket emelte ki elemzésében, amelynek címe *Nincs számomra termés, avagy Júlia Capulet naplója:* „Lényegében a fő konfliktust a Capuleték és Montague-ék közti ellentét, a gyűlölet és a szerelem ütközete adja, ám mindenekelőtt az emberi természet és a társadalmi elvárások erős disszonanciája, az ösztön és a norma szembenállása. Mindkét felet az ösztönök sodorják konfliktusba. Talán ezt tükrözi az érvelés hánya is amellett, hogy valójában miért utálja egymást a két család. Mi több, ahogyan minden fantázia ellenére a »szerelem első látásra« is egy megmagyarázhatatlan jelenség, úgy a gyűlöletet sem tudjuk megindokolni."

Arguably the most famous love story of all time, Shakespeare's 1593 tragedy Romeo and Juliet, is also one of most frequently staged tragedies of the esteemed "bard" of the English theatre, although it has been so far staged only twice at the Maribor Drama – for the first time in 1929 and the second time in 1951. After nearly 70 years of absence, the Maribor Drama artistic director Aleksandar Popovski decided to return this world-renowned play on Maribor stage with the following commentary: "I must say, I find the story of a girl, who decides to defy death only to be found again in the embrace of love, quite fascinating. Thus, it was crucial to re-enact the story through her eyes. /…/
The dramaturg and co-author of the adaptation, Nina Kuclar Stiković, pointed out the following in her analysis No Harvest for me, or the *Diary of Juliet Capulet:* "This is essentially the main conflict: the Capulets and Montagues are fighting, there is a clash between hatred and love, yet above all, there is a great dissonance between human nature and expectations of society. Between instinct and the norm. The very instinct is leading both parties into the conflict, which might also reflect the lack of reasoning, why the families actually hate each other. Moreover, the same as one cannot, in spite of phantasms, fully justify the "love at first sight" phenomenon, there might be impossible to justify hatred."

Színészek / Actors: Julija Klavžar, Žan Koprivnik, Ksenija Mišič, Vladimir Vlaškalić, Kristijan Ostanek, Maša Žilavec, Matevž Biber, Vojko Belšak, Nejc Ropret, Mojca Simonič, Petja Labović, Blaž Dolenc, Davor Herga, Eva Kraš, Mateja Pucko, Mirjana Šajinović ▪ Fordító / Translator: Srečko Fišer ▪ Dramaturg / Dramaturge: Aleksandar Popovski, Nina Kuclar Stiković ▪ Díszlettervező / Stage designer: Sven Jonke (NUMEN) ▪ Jelmeztervező / Costume designer: Jelena Proković ▪ Zeneszerző / Composer: Marjan Nečak ▪ Koreográfus / Choreographer: Žigan Krajnčan ▪ Fénytervező / Lighting designer: Aleksandar Popovski ▪ Rendezőasszisztens / Assistant director: Luka Marcen ▪ A díszlettervező asszisztense / Assistant set designer: Matic Gselman ▪ A jelmeztervező asszisztense / Assistant costume designer: Nina Čehovin

6
október
October

szerda / Wednesday – 18.00 / 6 pm.
Nagyszínpad / Main Stage
jegyár / price: 1.800 - 3.800 HUF

Románia
Romania

Szőcs Géza / Géza Szőcs

RASZPUTYIN / RASPUTIN

Rendező ▪ Director: Sardar Tagirovsky / Sardar Tagirovsky ▪ Szatmárnémeti Északi Színház, Harag György Társulat – Románia / Northern Theatre of Satu Mare, Harag Györgi Company – Romania

3 óra 40 perc két szünettel. / Magyar nyelven angol felirattal. ▪ 3 hours 40 minutes with 2 intermission. / Performed in Hungarian with English subtitles.

„Szőcs Géza drámája egy történelmi látlelet a kollektív európai és globális lelkiismeretünkről. Ez a dráma a történelmi valóságot helyezi fókuszba Raszputyin fiktív szűrőjén keresztül. Ez a fikció a szenvedélyes túlélés utolsó mentsvára az emberiség apokaliptikus erdejében. Mert gyermeki módon vágyódik a világ békéjére. Arra, hogy milyen az, amikor nem gyilkoljuk egymást a társadalomban és a háborúkban. Ebben a világban minden költészet kacérkodik a valósággal. Minden vágyódás táncol a feladással. Minden tett a filozófiával. Pont olyan a dráma, mint amilyen kép alakult ki bennünk Raszputyin alakjáról a mai világunkban. Isteni és végtelenül emberi, miközben hátborzongatóan történelmi. Hiszen Raszputyin szent és bűnös alakja megfoghatatlan, hiszen az ő hatalma nem a császárok, királyok és a cárok hatalmával ér fel, hanem a játékosok és a szélhámosok igéző tekintetével.

Gyakran eszembe jut, hogy milyen lett volna, ha nem hal meg annyi ember a 20. század során. Milyenek lehettek a nagyszüleim, a dédszüleim barátai és rokonai, akik nem élték túl a nehéz időket? Megannyi fájdalmas kiáltás tűnt el a múlt században és akár a mi századunkban is. Vagy akár tavaly. Idén. Mindig is azt képzeltem, hogy mi emberek képesek vagyunk meghallani ezeket az elveszett hangokat a képzeletünk és az együttérzésünk segítségével. Hiszen nem mindig az a lényeg, hogy pontosan hogyan történt valami… nem az a lényeg, hogy mennyire mérjük fel pontosan a történelmet, hanem, hogy mi milyennek éltük meg az életben az igazságunkat, az igazságainkat.

És ahány ember és nemzet van, annyi igazság akad és egyik sem egyezik tökéletesen. A dráma Raszputyinbeli alakján és utazásán keresztül felfedezhetjük letűnt korok és alakok hétköznapi, történelmi és univerzális igazságait és gondolhatunk vissza azokra, akiket sohase ismertünk. Ez az előadás egy megemlékezés is lesz egyben a mindenkori ártatlanokért vagy olyanokért, akik nem ragadtak volna fegyvert, ha lett volna választásuk." – Sardar Tagirovsky

"This play by Géza Szőcs is a historical insight into the collective European and global conscience. It brings historical reality into focus through the fictitious lens of Rasputin. This fiction appears to be the last refuge for a passionate survival in the apocalyptic forest of mankind. It has this childlike desire for world peace, for a situation without killing each other in wars and in society. In the world we create here, all the poetry flirts with reality. All the desires dance with surrender, and all the deeds with philosophy. This drama is just like our contemporary image of Rasputin has become: divine and infinitely human, and at the same time, horrendously historical. It is because the both sacred and sinful figure of Rasputin is incomprehensible. His power is not of the kind that emperors, kings or tsars have, but like the enchanting look of players and swindlers.

I often imagine what it would have been like had there not been so many deaths during the 20th century. What my grandparents, the friends and relatives of my great-grandparents who did not survive the hard times could have been like. There was no end to these people's painful cries in the last century or even in ours. Or even last year. This year. I always believed that we as human beings are able to hear those lost voices through our imagination and empathy. Sometimes, it is not about how exactly something has happened… The point is not how precisely we can reconstruct history, but how we live our truth or truths.

There are as many truths as people and nations, all slightly different. Through the dramatic figure and journey of Rasputin, one can discover the daily, historical and universal truth of extinct eras and characters, and one can relate to people never known. This show will be also a commemoration of all the innocents or people who would never have used weapons, if they had had the choice." – Sardar Tagirovsky

Fotó / Photo: © Süveg Károly

Színészek / Actors: Rappert-Vencz Gábor, Bándi Johanna, Bogár Barbara, Budizsa Evelyn, Gál Ágnes, Kovács Éva, Laczkó Tekla, László Zita, Méhes Kati, Rappert-Vencz Stella, Gaál Gyula, Frumen Gergő, Orbán Zsolt, Zákány Mihály, Péter Attila Zsolt, Poszet Nándor, Varga Sándor ▪ Díszlet-, jelmeztervező, smink / Set- and costume design, makeup: Kupás Anna ▪ Dramaturg és fényterv / Dramaturge and lighting design: Sardar Tagirovsky ▪ Zeneszerző / Composer: Bakk-Dávid László ▪ Zenei vezető / Musical director: Manfrédi Annamária ▪ Performansz és dramaturgiai munkatárs / Performance and assistant dramaturge: Pável Réka ▪ Fényterv és a rendező munkatársa / Lighting design and assistant director: Székhelyi Dániel ▪ Dramaturgiai munkatárs és a zeneszerző asszisztense / Assistant dramaturge and assistant composer: Szigeti Bálint ▪ Smink / Makeup: Moldován Blanka ▪ Ügyelő / Stage manager: Szabó Ritta ▪ Külön köszönet a színészekkel folytatott munkáért Alessia Pellegrinonak / Special thanks to Alessia Pellegrino for her work with the actors. ▪ Külön köszönet az önkéntesekkel folytatott munkáért Keresztes Ágnesnek / Special thanks to Ágnes Keresztes for her work with the volunteers.

7
október
October

csütörtök / Thursday – 19.00 / 7 pm.
Gobbi Hilda Színpad / Gobbi Hilda Stage
jegyár / price: 3.000 HUF

Görögország
Greece

ALARME / ALARME

Rendező ▪ Director: Teodórosz Terzopulosz / Theodoros Terzopoulos ▪ Attisz Színház – Athén, Görögország / Attis Theatre – Athens, Greece
55 perc szünet nélkül / Görög nyelven magyar és angol felirattal. / Az előadást 16 éven felülieknek ajánljuk!
55 minutes, without intermission / Performed in Greek with Hungarian and English subtitles. / We recommend the production for people 16 years of age and older.

Az *Alarme* egy trilógia első része, amelyet az *Amor* és az *Encore* (Ráadás) című előadások követnek. A darab egy meghatározó és végzetes történelmi konfliktust tár fel: I. Erzsébet királynő és Stuart Mária, skót királynő küzdelmét a trónért, amely Stuart Mária lefejezésével végződött. Az *Alarme* a két nő viszályát "hivatalos" levelezésük töredékei alapján fedi fel. Kapcsolatukat a szerelem, a gyűlölet, az erőszak és a hatalom iránti vágy táplálja, amiért bármilyen messze képesek elmenni. Mellettük egy harmadik személy, egy narrátor is helyet követel a színpadon egy elszegényedett civil személyében, aki figyeli, illetve szarkasztikus megjegyzéseivel kíséri a két királynő gyötrelmeit és küzdelmét.

A két királynő, Stuart Mária és Erzsébet királynő szembenállása egyben a feminin és a maszkulin elemek konfliktusának dimenzióit hordozza. Az erotika győzedelmeskedik benne. Valójában ez a viszály hevesebb és elhamarkodottabb, mint a férfi és nő csatája, hiszen ebben az esetben a nő az, aki aktiválja saját, férfias elemeit és a szélsőséges agresszivitást. Ennek következtében könyörtelenné válik. A végletes agresszivitás szélsőséges erotikát sugall, hiszen az erotika az agresszivitás egyik arca.

Az egybeolvadás folytonos vágya áll a két nő végzetes összetűzése mögött. Egyszerre vonzónak és félelmetesnek találják ezt az egyesülést, amely egyben individualitásuk felszámolását is jelenti. Tehát harcban állnak egymással. Az erőszakhoz fordulnak, hogy megvédjék önmagukat, valamint biztosítékot találjanak az egyesülés vágya ellen. Állandó küzdelmük és vetélkedésük ugyanakkor abszolút szeretetre utal, amely jobban megfélemlíti őket, mint a gyűlölet és az erőszak. Ez a végsőkig ki nem mondott dinamizmus a totális rombolásba hajtja őket.

Az *Alarme* című előadást Athénban mutatták be 2010-ben. Három évadon keresztül játszották az Attis Színházban, majd nemzetközi fesztiválokon turnézott. A közönség nagyra értékelte, és a kritikusok is dicsérően nyilatkoztak róla – különösen Michael Billington, a The Guardian neves és nagyigényű kritikusa.

Alarme, the first part of the trilogy continued by *Amor* and *Encore*, explores a historical and influential fatal conflict: the struggle between Queen Elizabeth A' and Mary Stewart Queen of Scots for the throne that ended with the decapitation of Mary Stewart. *Alarme* reveals the conflict between the two women based on fragments of their "official" correspondence. Their relationship is fueled by love, hate, violence and the desire over power which can drive them to any length. Beside the two women, the stage is claimed by a third person, a narrator, an impoverished civilian, who observes and sarcastically comments the anguish and battle of the two Queens.

The conflict between the two queens, Maria Stewart and Queen Elisabeth has the elements and dimensions of the conflict between the feminine and the masculine. What prevails is the Eroticism. In the matter of fact, this conflict is even more intense and premature than the battle between a man and a woman, since in this case the female activates within herself her male elements and an extreme aggressiveness and becomes relentless. The extreme aggressiveness suggests an extreme eroticism, since eroticism is the other face of aggressiveness.

A constant desire for fusion lies behind the fatal conflict of the two women. They are both attracted and intimidated at the same time by this fusion, since it means the abolition of their individuality. The two women fight each other and invoke violence, in order to defend and protect themselves against the desire for fusion; their constant battle and rivalry suggests an absolute love that intimidates them more than the hatred and the violence. This dynamism, that remains unsaid to the end, drives them to the total destruction.

Alarme premiered in Athens on 2010 and was presented in Attis Theatre for three seasons, subsequently followed by tours in international festivals; it was greatly appreciated by the audience and praised by the critics- especially by Michael Billington, the eminent and demanding critic of Guardian.

Színészek / Actors: Sophia Hill, Anastasios Dimas, Aglaia Pappa ▪ Díszlettervező / Stage designer: Theodoros Terzopoulos ▪ Jelmeztervező / Costume designer: Loukia ▪ Zeneszerző / Composer: Panagiotis Velianitis

9
október
October

szombat / Saturday – 17.00 / 5 pm.
Gobbi Hilda Színpad / Gobbi Hilda Stage
jegyár / price: 3.000 HUF

Görögország
Greece

AIASZ, AZ ŐRÜLET / AJAX, THE MADNESS

Szophoklész Aiasz című műve alapján készült színpadi kompozíció / Scenic composition based upon Ajax by Sophocles

Rendező ▪ Director: Teodórosz Terzopulosz / Theodoros Terzopoulos ▪ Attisz Színház – Athén, Görögország / Attis Theatre – Athens, Greece
55 perc szünet nélkül / Görög nyelven magyar és angol felirattal. / Az előadást 16 éven felülieknek ajánljuk!
55 minutes, without intermission / Performed in Greek with Hungarian and English subtitles. / We recommend the production for people 16 years of age and older.

A megalázott és feldühített Aiasz bosszút akar állni azokon, akik igazságtalanságukkal megsértették őt, amikor a görög bíróság téves ítélete szerint Akhilleusz fegyvereit Odüsszeusznak, nem pedig neki adományozták. Athéné istennő ezért tébollyal sújtja őt. Aiasz őrületében a görög csordákra támad és mészárlásba kezd abban a tudatban, hogy azok ellenségei, az Atreidák. Tudatát visszanyerve ráeszmél tettére, majd szégyenében és megalázottságában öngyilkosságot követ el. Családja és a szalamiszi tengerészkar erőfeszítései ellenére Trója partjára megy egyedül, ahol saját kardjába dől. Miközben a család gyászol, az Atreida királyok, Menelaosz és Agamemnón megtiltják, hogy Aiasz testét a megfelelő módon eltemessék. Odüsszeusz azonban közbelép, és meggyőzi őket a halott ellenségnek járó tiszteletről, illteve a tisztességes temetés engedélyezéséről.

Az *Aiasz, az őrület* című előadás az Attis Színházon belüli kutatómunka eredménye, amely Szophoklész *Aiasz* című tragédiájának néhány fő témáját járta körül. Ilyen például az árulás, a harag, az őrület, a bosszú, az öngyilkosság és a bűntudat – ez utóbbi hiánya megmutatkozik a mai világunkban.

Az előadásban nem kerül feldolgozásra a Szophoklész-tragédia teljes szövege, ehelyett azokra a részekre épül, amelyek az Aiasz által a jogtalan düh állapotában elkövetett gyilkosságokat mesélik el. A hírnök elbeszélése felidézi a tiszteletreméltó hős képét, és előkészíti a vértől átitatott Aiasz belépését, miközben a kar kétségbeesett kérdéseken keresztül igyekszik megérteni a felfoghatatlant.

Az előadás egy tanulmány a háború okozta paranoiáról, az erőszakról és a vérről. Mindössze három színész játssza, akik háromszor megismétlik ugyanazt a néhány strófából álló szöveget. A szereplők leírják Aiasz bűntetteit, miközben azonosulnak vele. Megtestesítik cselekedeteit, végül pedig maguk is áldozatokká és tettesekké változnak, magukra öltve ugyanazt a gyilkos mániát, amely Aiaszt megszállta. A hírnök rávilágít a téveszmére, és meghozza a sötét jóslatot, miszerint „ez a nap halált és megsemmisülést hoz Aiasz számára". Eközben a szatirikus dráma elemeit használva tárja elénk a bűnös éjszakát, amikor Aiasz lemészárolja az állatokat.

Ajax, humiliated and furious by the wrong judgement of the Greek Court, which decided to donate Achilles' weapons to Odysseus instead of him, tried to take revenge on those who were unfair and insulted him. Goddess Athene unsettled his mind and Ajax, in a condition of madness, assaulted and slaughtered the Greek herds believing that they were his enemies Atreides. When he regained consciousness and realized his actions, he felt disgraced and humiliated and decided to commit suicide. Despite the efforts of his family and the chorus of Salaminian sailors, he went alone to the shore of Troy and fell onto his sword. While his family was mourning, Atreides' kings, Menelaus and Agamemnon, forbade Ajax' body to receive a proper burial. However, Odysseus intervened and convinced them to respect their dead enemy and allow him an honorable burial.

The performance *Ajax, the madness* is a result of Attis' work and research upon some of the major topics of the tragedy *Ajax* by Sophocles, such as betrayal, wrath, madness, vengeance, suicide and guilt, an element that is absent from contemporary world.

The performance does not develop the whole text of the ancient tragedy *Ajax* by Sophocles, but those fragments narrating the murders that Ajax committed in a condition of unrighteous wrath. The messenger describes with lurid details how Ajax, blinded by his wrath and madness, got out of his tent, assaulted and slaughtered the animals, believing that they were men. The messenger's narration revokes the image of the honorable hero and prepares the entrance of a bloodstained Ajax, while the chorus is trying, with his desperate questions, to understand the incomprehensible.

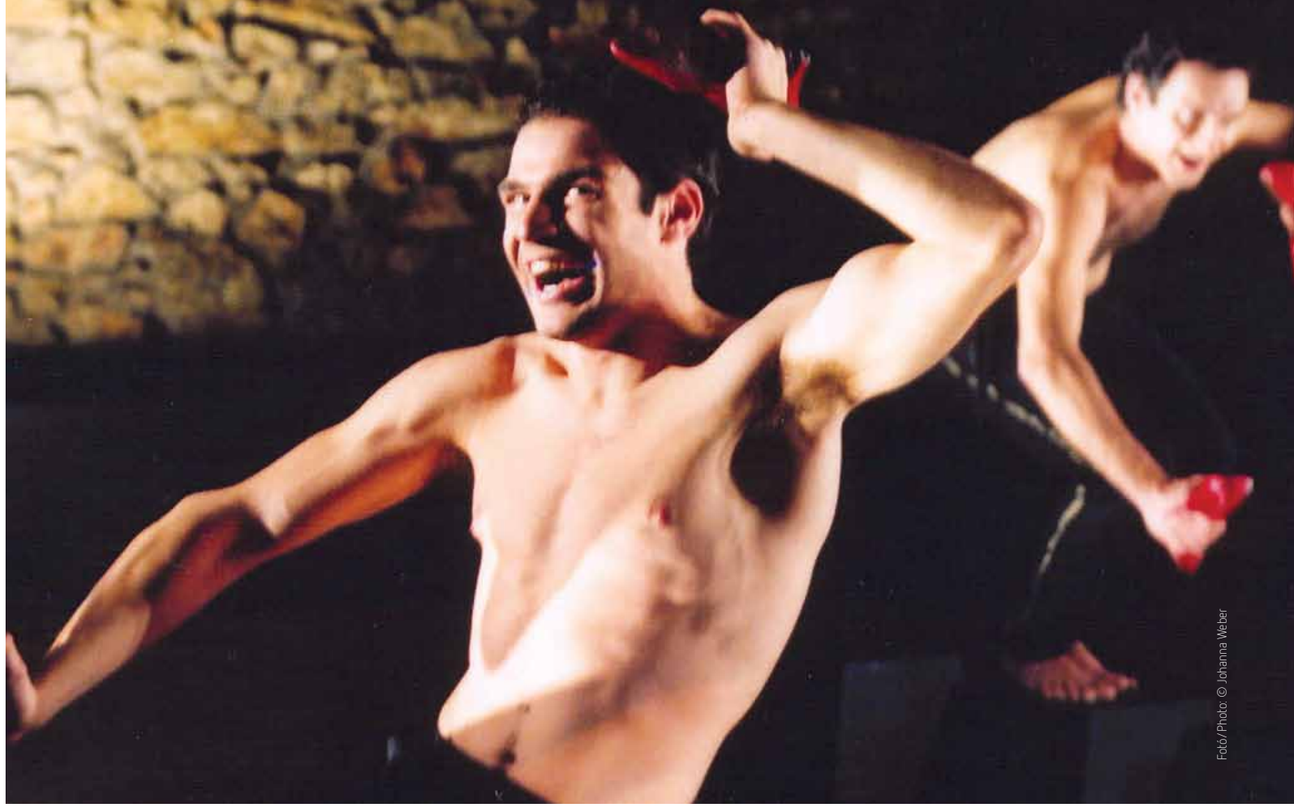

Fotó/Photo: © Johanna Weber

With only few verses and three actors, repeating the same text three times, the performance is a study upon war's paranoia, violence and blood. The actors describe the criminal acts of Ajax, they are identifying with them, embody them and finally are transformed into victims- victimizers, behaving with the same lethal mania that possesses Ajax.

The messenger illuminates the delusion and brings the dark prophesy that "this day is going to bear death and annihilation for Ajax", while with elements of satiric drama describes the criminal night that Ajax slaughtered the animals.

Színészek / Actors: Tasos Dimas, Meletis Ilias, Savvas Stroumpos ▪ Színpadi kompozíció, díszlet- és jelmeztervező / Scenic composition, scenic design, costume design: Theodoros Terzopoulos ▪ Fények / Lights: Theodoros Terzopoulos, Konstantinos Bethanis ▪ Technikai manager / Technical manager: Konstantinos Bethanis ▪ Ügyelő / Stage manager: Charalampos Terzopoulos ▪ Színpadi asszisztens / Stage assistant: Dimitris Terzopoulos ▪ Gyártásvezető, feliratok / Production manager, surtitles: Maria Vogiatzi ▪ Fotók / Photos: Johanna Weber

9
október
October

szombat / Saturday – 19.00 / 7 pm.
Nagyszínpad / Main Stage
jegyár / price: 1.800 - 3.800 HUF

Oroszország
Russia

Makszim Gorkij / Maxim Gorky

A NAP FIAI / CHILDREN OF THE SUN

Rendező ▪ Director: Nyikolaj Roscsin / Nikolai Roschin
Orosz Nemzeti Drámaszínház (Alekszandrinszkij Színház) – Szentpétervár, Oroszország / National Drama Theatre of Russia (Alexandrinsky Theatre) – Saint Petersburg, Russia
2 óra szünet nélkül. / Orosz nyelven magyar szinkrontolmácsolással. / Az előadást 16 éven felülieknek ajánljuk!
2 hours without intermission. / Performed in Russian with Hungarian translation. / We recommend the production for people 16 years of age and older.

Nyikolaj Roscsin előadása Makszim Gorkij darabjára épül. Gorkij 1905 telén készítette el *A nap fiai* című darab első változatát a Petropavlovszk erődítményének kazamatájában, ahová bebörtönözték az 1905. január 9-i – Véres Vasárnapon történt – eseményekkel kapcsolatos éles tiltakozás miatt. A szöveg mögötti elképzelés azonban korábbra tehető. *A nap fiai* az új század általános reflexióihoz kapcsolódott, az értelmiségnek az ideális emberről vagy az emberi kötelékek felbontásáról alkotott elgondolásához. Nem véletlen, hogy gyakran a szóban forgó művet tartják a leginkább csehovi jellegűnek Gorkij színdarabjai közül. Bár a mű színpadi történetében sokféle értelmezés látott napvilágot, határozottan társadalmi darabként tekintenek rá.
Az előadás megőrzi a dráma cselekményét. Az események az 1905-ös forradalom idején játszódnak. A tudós Pavel Protaszov a tudomány világában él, az értelmiség céljairól szőtt magasztos elképzelések fogságában. Legfőbb elfoglaltságát a kémiai kísérletek adják, és valami folyton ég vagy felrobban a házában. Feleségét, akire nem figyel, barátja, a művész ragadja magával. Protaszovot egy gazdag kereskedő özvegye szereti, a nő állatorvos bátyja pedig Pavel húgába szerelmes. A közelben lakik egy goromba és tanulatlan lakatos alkalmazott, aki veri a feleségét. Kitör a kolerajárvány, és közben népfelkelés készülődik.

Performance by Nikolai Roshchin based on the play by Maxim Gorky. Maxim Gorky created the first version of „Children of the Sun" in the winter of 1905 in the casemates of the Peter and Paul Fortress, where he was imprisoned for a sharp protest in connection with the events of January 9, 1905 - Bloody Sunday. But the very idea of the text arose earlier. "Children of the Sun" were part of the general reflections of the new century, reflections of the intelligentsia about the ideal person, but also about the severing of human ties. It is no coincidence that «Children of the Sun» is often called the «most Chekhov's» of all Gorky's plays. However, in the stage story of „Children of the Sun", there is a wide range of interpretations, the play was also seen as acutely social.
The plot of the play is preserved in the performance. Events take place during the 1905 revolution. Scientist Pavel Protasov lives in the world of science, in captivity of lofty ideas about the purpose of the intelligentsia and is most of all busy with chemical experiments, something is constantly burning and exploding in the house. The wife, to whom the hero does not pay attention, is carried away by his friend, the artist. Protasov himself is loved by a rich merchant widow, and her brother, a veterinarian, is in love with Pavel's sister. A rude and uneducated servant lives nearby, a locksmith beating his wife. A cholera epidemic begins and a popular revolt is brewing.

Színészek / Actors: Ivan Volkov, Maria Korobkina, Anna Seledez, Elena Nemzer, Stepan Balakshin, Sergei Mardar, Dmitry Buteev, Yanina Lakoba, Elizaveta Kobzar, Nikolai Belin, Ivan Efremov, Anna Stepanova, Valery Stepanov, Aleksei Demidchik, Inna Andreeva, Filipp Bayandin, Aleksandr Morin, Dmitry Zotin, Igor Mamai, Evgenia Kadochnikova, Andrey Ogorodnikov, Aleksandr Scherbakov, Anton Popov ▪ Fordító / Translator: Srečko Fišer ▪ Díszlettervező / Stage designer: Nikolai Roschin ▪ Jelmeztervező / Costume designer: Ekaterina Koptiaeva ▪ Koreográfus / Choreographer: Nikolai Roschin ▪ Zeneszerző / Composer: Ivan Volkov ▪ Dramaturg / Dramaturge: Maxim Gorky, text adaptation – Alexey Demidchik ▪ Rendezőasszisztens / Assistant director: Alexey Demidchik ▪ Ügyelő / Stage manager: Elena Borunova, Ekaterina Astrakhantseva ▪ Producerek / Producers: Antonina Dzotenidze, Anastasia Matveeva

Fotó/Photo: © Vladimir Postnov

LEMEZBEMUTATÓ KONCERT / RECORD SHOW CONCERT

Október 8., péntek, 19:00 – Kaszás Attila Terem

TENGRI

– Mindenség –

Szabados György & Kanalas Éva – Improvizációk népdalokra

Kanalas Éva – ének, **Benkő Róbert** – nagybőgő, **Pozsár Máté** – zongora

Szabados György és Kanalas Éva 1997-ben a Fonó Budai Zeneházban egyetlen koncertet adott. A hangversenyt egy másfél éves zenei - alkotói próbafolyamat előzte meg. A hangfelvétel hosszú idő után, 2017-ben került elő. *TENGRI - Mindenség* - című egyedülálló zenei alkotás lemezbemutatóján Kanalas Éva énekel Benkő Róbert bőgős, valamint Pozsár Máté zongorajátékának kíséretében, annak a zenei alkotói folyamatnak a szellemiségében, amit az új CD kiadványon is hallhatunk. Improvizációk népdalokra, a zenei költészet szőttes világában, amely rituális színházi közegbe vezeti majd el a hallgatókat. *Tengri*, türk szó, jelentése mindenség.

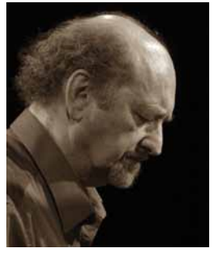

Szabados György és Kanalas Éva koncertje egy teljesen eredeti zenei világ megszólaltatását ígéri. Elmondása szerint, Szabadost mélyen inspirálja az az erős, ősi tiszta hangi világ, ahogyan s amit Kanalas Éva énekel. A Kelet-Ázsiáig visszanyúló és az archaikus énektechnikát őrző és igénylő stílus egy látszólag teljesen ellentétes hangzásvilág megszólaltatására készteti Szabadost, de rögvest kiderül, hogy a kettő végül is összetartozik és teljes harmóniában van. Kanalas kötött népdalait Szabados szabad zenéjének világával veszi körül, a zenei költészet szintjén, amelynek révén egy térben és időben rendkívül tágas zenei élményt kapunk. Úgy tűnik, semmi sincs, amit ne rostálna lassan át és ne kötne bele jellegzetes zenéjébe. S csak csodálni lehet Kanalas Éva hallását, a zavartalan magabiztosságot, ahogyan énekét ebben a szőttes közegben oly magától értetődően zengeti.

Kanalas Éva hangjának csengése, énekmódjának hajlékonysága és kedélye, az a lelki tartalom, amit oly magától értetődően közvetít előadásain, egy egészen a Csendes-óceánig terjedő nagy kultúrához, az ún. sztyeppei kultúra hangi világához kötődik, amely korábban az archaikus magyar hangszeres és énekkultúrában is igen meghatározó volt. – Szabados György

Szabados György zongorajátéka, az improvizáció szőttes világa körül ölelte a hangom, elrepített az időtlen végtelenbe, hogy aztán ott magamra hagyjon, újból és újból szülessen a dalom! A magyar népdal, az „árva végtelen" térben zendült, üzen a múltból a jövőbe, a pusztából a hegyekbe, hogy itt maradjon örökre! – Kanalas Éva

8 October, Friday, 7:00 pm – Kaszás Attila Stage

TENGRI

– Deified sky –

György Szabados & Éva Kanalas – Improvisations on folk songs

Éva Kanalas – voice, **Róbert Benkő** – double bass, **Máté Pozsár** – piano

György Szabados and Éva Kanalas gave a single concert at the Fonó House of Music in Buda, in 1997. It was preceded by a one-and-a-half-year period of creation and rehearsals. Its sound recording turned up again in 2017, after a long time. In the current record show of this unique musical work entitled *TENGRI – Deified Sky,* Éva Kanalas will sing accompanied by Róbert Benkő on double bass and Máté Pozsár on the piano, in the spirit of the creative musical process that resonates on the new CD release as well. Improvisations on folk songs within the tapestry of musical poetry will lead the audience into the ritual atmosphere of theatre. *Tengri* – a Turkic word – means Deified Sky or 'wholeness'.

The concert of György Szabados and Éva Kanalas promises the sounds of a completely original musical world. Szabados says that he is deeply inspired by the strong, ancient-clear sound world of Éva Kanalas' singing. The style that stretches back to East Asia, preserves and demands archaic vocal techniques. It may at first appear to compel Szabados into a completely opposite world of sounds, but it quickly becomes obvious that ultimately the two belong together and are in complete harmony. Kanalas' strict folk songs are surrounded by Szabados' free musical world at the level of musical poetry, giving us an extremely spacious musical experience through space and time. There seems to be nothing that he would not sift through slowly, and incorporate into his distinctive music. And one can only wonder at the listening skills of Éva Kanalas, her unbroken self-assurance, as her songs sound so naturally in this woven atmosphere.

The resonant voice of Éva Kanalas, the flexibility and spirit of her singing, and the spiritual content she clearly conveys in her performances are linked to a great culture that stretches as far as the Pacific Ocean, to the sound world of the so-called steppe culture, which once was very influential in the archaic Hungarian instrumental and singing culture. – György Szabados

György Szabados' piano playing, his woven world of improvisation, embraced my voice and flew me into timeless infinity, and then left me alone there, so that my song was born again and again! The Hungarian folk song, resounding in the space of "orphaned infinity", gives a message from the past to the future, from the plains to the mountains, to stay here forever! – Éva Kanalas

SZAKMAI PROGRAMOK / PROFESSIONAL PROGRAMMES

Magyar és angol szinkrontolmácsolással / With simultaneous Hungarian and English translation
Előzetes regisztráció / Registration: szervezes@nemzetiszinhaz.hu

fotó/photo: Éri Szabó Zsolt

Szeptember 21., 15:00 – Uránia Nemzeti Filmszínház nagyterme

TÖRŐCSIK MARI MOSZKVÁBAN - dokumentumfilm
Rendezte: Maár Gyula
46 perc
A film vetítése előtt maga Anatolij Vasziljev beszél a színházáról és Törőcsik Marihoz fűződő több évtizedes kapcsolatáról.

A legendás orosz rendező, Anatolij Vasziljev mintegy két évtizedes munkakapcsolata és közeli barátsága Törőcsik Marival köztudott a magyar színházi élet ismerői között. Ez a kölcsönös ihletforrást jelentő és több emlékezetes előadást eredményező barátság 1994-ben kezdődött, az akkori Művész Színházban Dosztojevszkij műve nyomán létrehozott különleges előadással, *A nagybácsi álmá*val. Bár maga az előadás nem ért meg hosszú szériát, a próbafolyamat és az előadás egyedülálló atmoszférája mind a szereplők, mind a közönség számára meghatározó színházi élményként maradt meg, és ennek hatására hívta el az orosz színház iskolateremtő mestere 1995-ben Törőcsik Marit saját moszkvai színházába, a „Drámai Művészet Iskolájá"-ba. Törőcsik Mari az ott töltött mintegy három hónapra a későbbiekben élete egyik „leggyönyörűbb színházi kalandjaként" emlékezett vissza, mely nagy hatással volt további pályafutására is. A Vasziljev társulatával eltöltött időszakot, az ott zajló elmélyült műhelymunkát örökítette meg ebben a dokumentumfilmben Maár Gyula, bepillantást nyújtva egy különleges színház működésének kulisszatitkaiba.

21 September, 3:00 pm – Great Hall of Uránia National Film Theatre

MARI TÖRŐCSIK IN MOSCOW - documentary
Director: Gyula Maár
46 minutes
Before the screening, Anatoly Vassiliev will talk about his theatre and his decades-long relationship with Mari Törőcsik.

The working relationship over the past two decades and the close friendship between the legendary Russian director Anatoly Vassiliev and Mari Törőcsik are well known among Hungarian theatre lovers. This friendship, which has been a source of mutual inspiration and has resulted in several memorable performances, began at the Art Theatre of the time in 1994 with a special production of *Uncle's Dream*, based on Dostoevsky's novel. Although the production itself did not have a long run, the rehearsal process and the unique atmosphere of the performance remain a defining theatrical experience for both cast and audience. As a result of this, the influential master of the Russian theatre invited Mari Törőcsik to his theatre in Moscow, the "School of Dramatic Art" in 1995. Mari Törőcsik later recalled the three months she spent there as "one of the most beautiful theatrical adventures of her life", which had a great influence on her future career. The period spent with Vassiliev's company and the in-depth work that took place there was captured in this documentary by Gyula Maár, providing a glimpse into the operation of a unique theatre from behind the scenes.

Szeptember 22., 14:00 – Uránia Nemzeti Filmszínház nagyterme

ASINO (Szamár) - film
Rendezte: Anatolij Vasziljev
Forgatókönyv: Anatolij Vasziljev
Gyártó cég: Trikita Entertainment
Gyártás éve: 2017

2 óra 50 perc ▪ Olasz nyelven angol felirattal és magyar hangalámondással

A neves orosz színházi rendező, Anatolij Vasziljev ASINO (szamár – olaszul) című filmje egy epikus hangvételű óda az európai kultúrkörben fontos szerepet betöltő és sokféleképpen ábrázolt négylábú állatról. A szamár kultúrtörténeti múltja visszanyúlik egészen a görög mitológiáig és a bibliai időkig: ismert Szilénosz szamarának legendája, az Újszövetség megörökítette, ahogy Jézus egy szamáron vonul be Jeruzsálembe, Sancho Panza a saját szamarán lovagolt, Shakespeare *Szentiványéji álmá*ban Zuboly, a takács szamárrá változik, hogy aztán Titánia istennővel szerelembe essen. Ugyanakkor a szamarat gyakran azonosítják a butasággal, a makacssággal, de az alázatossággal is.
Az ASINO című filozofikus esszéfilm nyolc 20 perces novellából áll, melyeket a rendező Olaszországban forgatott. Vasziljev alkotása a valóság és az allegória között egyensúlyoz, szabad asszociációra késztetve a nézőket. A novellák címei (*Bacchus, Médeia*, stb.) és az Apuleius-tól, Pirandellótól illetve Aiszkhülosztól vett idézetek tovább tágítják a film kontextusát, a harmadik novellában pedig az itáliai Albában mai napig fennmaradt szamárkultusszal találkozhatunk. Az ASINO megmutatja a szamár létének kettősségét – egyrészt mindennapi háziállat, másrészt egy isteni, mitológiai lény, amely kultúránk fontos motívuma és bizonyos értelemben a színház allegóriája is.

21 September, 2:00 pm – Great Hall of Uránia National Film Theatre

ASINO (Donkey) - film
Director: Anatoly Vassiliev
Screenplay: Anatoly Vassiliev
Producer: Trikita Entertainment
Year of production: 2017
2 hours 50 minutes ▪ In Italian with English subtitles and Hungarian voice-overs

The renowned Russian theatre director Anatoly Vassiliev's ASINO ('donkey' in Italian) is an ode with an epic tone about the four-legged animal which plays an important role in European culture and has been depicted in many different ways. The cultural history of the donkey reaches back to Greek mythology and the biblical times: the legend of Silenus' donkey is well known; the New Testament gives an account of Jesus entering Jerusalem on a donkey; Sancho Panza rode his own donkey; in Shakespeare's *A Midsummer Night's Dream* the weaver Bottom turns into a donkey before he falls in love with the goddess Titania. Nevertheless, the donkey is often associated with stupidity, stubbornness, but also humility.
The philosophical film essay ASINO consists of eight 20-minute short stories which were shot in Italy. Vassiliev's work balances between reality and allegory and triggers free associations of the viewer. The titles of the short stories (*Bacchus, Medea*, etc.) and the quotes from Apuleius, Pirandello and Aeschylus further broaden the context of the film, while in the third short story we encounter the donkey cult that still exists in Alba, Italy. ASINO shows the duality of the donkey's character. On the one hand it is a common domestic animal, and on the other, a divine, mythological creature that is an important motif in our culture and in a sense, also an allegory of theatre.

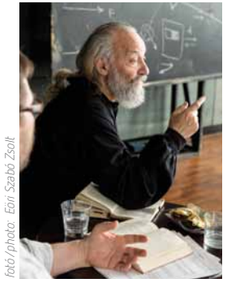

fotó/photo: Eöri Szabó Zsolt

Szeptember 22-28. – Színház- és Filmművészeti Egyetem

„A SZÍNHÁZ ÉLŐ ÉS MOZGÁSBAN LÉVŐ MŰVÉSZET"
Anatolij Vasziljev mesterkurzusa a Színház- és Filmművészeti Egyetemen

Az idei MITEM keretén belül a megújult Színház- és Filmművészeti Egyetemmel közös szervezésben Anatolij Vasziljev 2021. szeptember 22-28. között egy 7 napos mesterkurzust tart rendező, dramaturg és színész hallgatók számára. Anatolij Vasziljev nemcsak Oroszország, de a világ színházi életének is meghatározó alakja, akinek iskolateremtő rendezői, pedagógiai, színházelméleti munkássága több évtizedet ölel fel. Az általa rendezett különleges színházi előadások stílusa a 80-as évek sajátos realizmusától a 90-es évek teátrális kísérletein keresztül a 2000-es évekre a letisztult metafizikai színház, egyfajta kortárs misztériumszínházig ível.

A saját társulatával létrehozott előadásait illetve a külföldön (Franciaországban, Magyarországon, Németországban, Görögországban) létrehozott egyedi atmoszférájú produkcióit mindig óriási érdeklődés övezte. Mesterkurzusain, a teatralitás lényegét kutató írásain pedig színházi alkotók egész generációi nőttek fel, és a mai napig inspiráló hatással van a kortárs színházművészetre.

22-28 September – University of Theatre and Film Arts

"THEATRE IS A LIVING AND EVER-MOVING ART"
A masterclass by **Anatoly Vassiliev** at the University of Theatre and Film Arts

Anatoly Vassiliev is a leading figure not only of Russian theatre, but also of the theatre life of the world. His seminal work as a director, pedagogue and theatre theorist spans several decades. The special style of his theatre productions ranges from the realism of the 1980's, to the theatrical experiments of the 1990's, to a pure metaphysical theatre, a kind of contemporary mystery play in the 2000's. The performances he created with his own company and his productions with unique atmospheres abroad (in France, Hungary, Germany and Greece) have always been met with great interest. His masterclasses and writings that explore the essence of theatricality have inspired generations of theatre-makers and continue to inspire contemporary theatre today.

This year, in the framework of MITEM and organised in cooperation with the renewed University of Theatre and Film Arts, between 22nd and 28th September, Anatoly Vassiliev will give a 7-day masterclass for students of directing, dramaturgy and acting. In addition, we will screen his philosophical film essay *The Donkey*, which, through the cultural and historical elaboration of the donkey motif, gives a peculiar allegory of the theatre-maker.

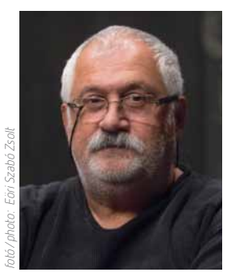

fotó/photo: Eöri Szabó Zsolt

Szeptember 27., 16:00 – Nemzeti Színház, Kaszás Attila Terem

A SZÍNPAD KÖLTŐJE – Silviu Purcărete-vel beszélget Vidnyánszky Attila AZ EMBER TRAGÉDIÁJA színreviteléről

„Silviu Purcărete költő-rendező. Kettős identitás, két minőség egyesül benne, melyek egymásra hatnak és sajátos státusszal ruházzák fel. Purcărete kerüli a tiszta, egyértelmű állásfoglalást, váltogatja, társítja, megbontja a mintákat, láthatóan folyton retteg attól, hogy megszűnik mozgásban lenni. Színháza a világ akárhány színpadán a művészi jelenlétben teljesedik ki, ám ő az értelmező szerepét is felvállalja – ebből ered egyedi állásfoglalása. A kétfajta minőség más-más hangsúlyt kap, az előadásoktól függően, de egyik oldal sem zárhatja ki soha a másikat, a vele ellentéteset, hiszen a kettő együttese vonzza a rendezőt: szövegértelmezés és a színpad költői megközelítésének együttélése. (…)
Silviu Purcărete színháza gátlások nélkül nyúl a műfajokhoz, és egy álmodozó rugalmasságával kezeli korunk rémálmait, tévelygéseit. Ezért páratlan ő – a színpad költő-rendezője!"

(Georges Banu: Purcărete portré: rendező és költő a színpadon, részlet *Az ember tragédiája / Tragedia omului / Tragedy of man* című könyvből, Koinónia kiadó, 2021)

27 September, 4:00 pm – National Theatre, Kaszás Attila Stage

THE POET OF THE STAGE – Attila Vidnyánszky talks to Silviu Purcărete about the staging of THE TRAGEDY OF MAN

"Silviu Purcărete is a theatre director and a poet, an artist with a dual identity. Two capacities are thus braided in him that influence each other and endow him with a unique status. Purcărete steers clear from the clarity of straightforward roles: he alternates, connects and disrupts available models, and seems to be in constant fear of being immobilised. His theatre conveys the presence of an artist on the world stage, but, at the same time, also that of an interpreter, and this is where his unique position comes from. This dual position manifests itself in different ways depending on the production in question, but it never excludes the opposite or the different, because it is this interweaving between textual interpretation and the poetic treatment of a scene that truly fascinates him. (…) Purcărete's theatre mixes and matches genres and adopts the malleability of dreamy visitor amidst the nightmares or wanderings of our times. Hence his uniqueness as a director-poet of the stage!"

(Georges Banu: Portrait of Purcărete: director and poet of the stage, in *Az ember tragédiája / Tragedia omului / Tragedy of man*, Koinónia publisher, 2021)

fotó/photo: Eöri Szabó Zsolt

Október 6., 16:00 – Nemzeti Színház, Kaszás Attila Terem

EMLÉKEZÉS SZŐCS GÉZÁRA
Moderátor: Bessenyei Gedő István
Meghívott vendégek: Fazekas Sándor, Vidnyánszky Attila, Sardar Tagirovsky
Közreműködő színészek: Horváth-Lajos Ottó, Tóth Auguszta

Szőcs Géza (Marosvásárhely, 1953. augusztus 21.) Kossuth-díjas erdélyi magyar költő, politikus a COVID 19 áldozataként hunyt el 2020. november 5-én Budapesten. A kortárs magyar irodalom kimagasló alkotója, a rendszerváltó évtizedek emblematikus alakja a 70-es évek közepétől a politikai életben is aktív szerepet vállalt. Miközben a költői nyelv megújítójaként maradandó életművet hozott létre, drámaíróként és színházi szerzőként is letette a névjegyét. Az utóbbi másfél évtized során termékeny alkotói kapcsolatban állt Vidnyánszky Attila színházi műhelyével. 2006 nyarán és őszén *Liberté '56* című drámájából film és színházi előadás született a debreceni Csokonai Színház és a beregszászi Illyés Gyula Nemzeti Színház művészeinek közreműködésével. Ugyanitt volt az ősbemutatója 2011-ben az általa írott librettóból készült, Faragó Béla zenéjével, Vidnyánszky Attila rendezésében színre került *Ludas Matyi* című daljátéknak is. A budapesti Nemzeti Színház 2017-ben mutatta be a *Csíksomlyói passió*t, amelyben a 18. századi iskoladrámák mellett a költő 1999-ben megjelent *Passió* című kötetének szövegei szerepeltek a bibliai történet kortárs olvasataként. Az idei MITEM-en Szőcs Géza 2014-ben született *Raszputyin küldetése* című drámája kerül bemutatásra.

A költő alakját megidéző személyes vallomások és verseinek megszólaltatása után levetítünk egy vele készült portréfilmet, és megvásárolható lesz a bemutatásra kerülő előadás szövegének fotókkal illusztrált többnyelvű, reprezentatív kötete.

6 October, 4:00 pm – National Theatre, Kaszás Attila Stage

COMMEMORATION OF GÉZA SZŐCS
Invited guests: Sándor Fazekas, Attila Vidnyánszky, Sardar Tagirovsky
Moderator: István Bessenyei Gedő
Actors: Ottó Horváth-Lajos, Auguszta Tóth

Géza Szőcs (Targu Mures, 21st August 1953) Transylvanian–Hungarian poet and politician who was awarded the Kossuth Prize (the greatest Hungarian artistic award). He died as a victim of COVID-19 on 5th November 2020 in Budapest. He was an outstanding artist of the contemporary Hungarian literature and an emblematic figure of the decades of the regime change. Since the mid-1970s, he had also been active in political life. While he created a lasting oeuvre as an innovator of poetic language, he also made his mark as a playwright and author in the theatre. Over the last one and a half decade, he had a productive artistic relationship with Attila Vidnyánszky's theatre workshop. In the summer and autumn of 2006, his

drama *Liberté '56* was adapted both as a film and theatre productions with the participation of artists from the Csokonai Theatre in Debrecen and the Illyés Gyula National Theatre in Berehovo. The former hosted the premiere of the opera *Ludas Matyi* with its libretto written by Géza Szőcs, music composed by Béla Faragó and staged by Attila Vidnyánszky in 2011. The National Theatre in Budapest premiered *The Passion in Csíksomlyó* in 2017, which featured – in addition to 18th century school dramas – texts from the poet's book, the *Passion* (published in 1999), as a contemporary reading of the biblical story. This year MITEM will present Géza Szőcs' drama *The Mission of Rasputin* (written in 2014).

After the presentation of personal testimonies and poems that evoke the figure of the poet, a portrait film of him will be screened. A multilingual, representative volume that consists of the text of the performance presented, illustrated by photos, will be available for purchase.

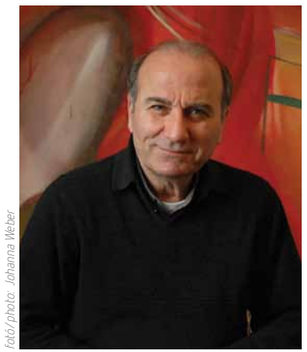

foto/photo: Johanna Weber

October 7-8., 10:00 - 15:00 – Nemzeti Színház, Festőműhely

DIONÜSZOSZ VISSZATÉRÉSE - Teodórosz Terzopulosz módszere – mesterkurzus

„Az Attisz Színházban a próbafolyamat nem egy dramatikus koncepció véghezvitele,
sokkal inkább egy kalandos utazás az emlékezet tájain, és felkutatása
a test és a beszéd elveszett egységének, a szó természetes egészének."
Heiner Müller, Berlin, 1987.

A műhelymunka betekintést nyújt Theodórosz Terzopulosz elismert és nagy hatású módszerébe, amelyet nemzetközi drámaakadémiákon, drámaiskolákban és egyetemeken oktatnak, és világszerte inspirálta a színészi szakmát. Terzopulosz módszere az elakadt energia és hang felszabadítására épül, a szó és a test felbomlott egységének újraalkotását célozza.
A dinamikus fizikai és hanggyakorlatok sorából álló képzési paradigma kialakítása az előadói mesterség alapelveinek kimüvelését szolgálja: a rekeszizomlégzés irányítása, a testi koncentráció, a test tengelyeinek megerősítése és aktiválása a testközponttal összeköttetésben, illetve a test hangforrásainak és rezonátorainak felszabadítása. A résztvevők egy szöveg ritmikus interpretációján keresztül (antik görög vagy klasszikus szövegek) tanulmányozhatják a tréningelemeket.

7-8 October, 10:00 am - 3:00 pm – National Theatre, Dye house

THE RETURN OF DIONYSUS - the Method of Theodoros Terzopoulos – workshop

"The process of rehearsal in Attis Theatre is not the performance of a dramatic concept;
it is an adventure on a journey to the landscape of memory, a search for the lost keys
of unity between body and speech, the word as a natural unity".
Heiner Müller, Berlin, 1987

The workshop is an introduction to the renowned and influential method of Theordoros Terzopoulos that is being taught in International Drama Academies, Drama Schools and Universities, and has inspired actors all over the world. Terzopoulos' Method focuses on the emancipation of the trapped energy and voice, and aims to reconstitute the lost unity between the word and the body.
This training paradigm, through a sequence of dynamic physical and vocal exercises, is created to cultivate the fundamental principles of the performer's craft: diaphragmatic breath control, in-body concentration, strengthening and activation of the corporal axles in connection to the body center, liberation of the sound sources and resonators of the body. Participants will investigate the training elements through a rhythmic interpretation of a text (ancient Greek tragedy and classic texts).

foto/photo: Eöri Szabó Zsolt

A 2023-as magyarországi Színházi Olimpia megrendezésének bejelentése. Vidnyánszky Attila és Teodórosz Terzopulosz./
The announcement of the 2023 Hungarian Theatre Olympics. Attila Vidnyánszky and Theodoros Terzopoulos.

Október 9., 15:00 – Nemzeti Színház, Kaszás Attila Terem

SZÍNHÁZI OLIMPIA – A világ legnagyobb színházi ünnepe – Kerekasztal beszélgetés
Résztvevők: Valerij Fokin, Teodórosz Terzopulosz, Vidnyánszky Attila ▪ Moderátor: Kozma András

A Színházi Olimpia a világ színházi életének egyik legnagyobb presztízsű, szakmai és társadalmi szempontból kiemelkedő jelentőségű eseménye, melyet a neves görög színházrendező, *Teodórosz Terzopulosz* kezdeményezésére alapítottak 1994-ben, és először az európai színház bölcsőjében, a görögországi Delphoi városában rendeztek meg 1995-ben. A Színházi Olimpia elindításában *Teodórosz Terzopulosz* mellett olyan kiemelkedő színházi alkotók vettek részt, mint *Robert Wilson* (USA), *Heiner Müller* (Németország), *Jurij Ljubimov* (Oroszország), *Tadashi Suzuki* (Japán), *Nuria Espert* (Spanyolország), *Antunes Filho* (Brazília), *Tony Harrison* (Nagy-Britannia). A Színházi Olimpia alapgondolata, hogy összekösse a legkülönbözőbb színházi kultúrákat és iskolákat egy grandiózus fesztivál égisze alatt annak érdekében, hogy a közönség és a színházi szakma minél teljesebb képet kaphasson a világ színházművészetének örökségéről illetve a kortárs színházban zajló tendenciákról. Emellett fontos feladatának tekinti, hogy lehetőséget adjon az alkotók és a nézők közötti elmélyültebb párbeszédre, az előadásokon és szakmai programokon keresztül pedig segítse a jövő művészgenerációit a kultúra tradícióinak átörökítésében, illetve megújításában. Az elmúlt 25 év alatt lebonyolított kilenc Színházi Olimpia során további jelentős színházművészek csatlakoztak a szakmai bizottsághoz, köztük *Valerij Fokin* (Oroszország), *Giorgio Barberio Corsetti* (Olaszország), *Georges Lavaudant* (Franciaország), *Jurgen Flimm* (Németország), *Jaroslaw Fret* (Lengyelország), *Liu Libin* (Kína), *Ratan Tiyam* (India), *Choi Chy-Rim* (Dél-Korea), *Wole Soyinka* (Nigéria). A Színházi Olimpia minden alkalommal más országban zajlik, az eddigi rendező országok – Görögország (1995), Japán (1999), Oroszország (2001), Törökország (2006), Dél-Korea (2010), Kína (2014), Lengyelország (2016), India (2018) illetve Oroszország-Japán (2019) voltak.
A magyar színház élet és azon belül a Madách Nemzetközi Színházi Találkozó (MITEM) kiemelkedő elismertségét jelzi, hogy a Nemzetközi Színházi Olimpia szakmai bizottsága Magyarországnak ítélte a következő, 10. (jubileumi) Színházi Olimpia rendezésének jogát 2023-ban, Madách Imre születésének 200. évfordulóján. A Nemzetközi Színházi Olimpia magyarországi megrendezése egyedülálló lehetőséget jelent a magyar színház és tágabb értelemben véve a magyar kultúra számára, hogy otthont adjon a világ színházművészetének, és egyúttal felmutassa saját világraszóló értékeit.

9 October, 3:00 pm – National Theatre, Kaszás Attila Stage

THEATRE OLYMPICS – The greatest theatrical celebration in the world – Roundtable discussion
Participants: Valery Fokine, Theodoros Terzopoulos, Attila Vidnyánszky ▪ Moderator: András Kozma

The Theatre Olympics are one of the most prestigious, professionally and socially significant events in the world of theatre, founded in 1994, on the initiative of the renowned Greek theatre director *Theodoros Terzopoulos*. The event was first held in the cradle of European theatre, Delphi, Greece in 1995. Besides *Theodoros Terzopoulos*, the Theatre Olympics were launched with the participation of several prominent theatre artists such as *Robert Wilson* (USA), *Heiner Müller* (Germany), *Yury Lyubimov* (Russia), *Tadashi Suzuki* (Japan), *Nuria Espert* (Spain), *Antunes Filho* (Brazil) and *Tony Harrison* (United Kingdom). The idea behind the Theatre Olympics is to bring together a wide range of theatre cultures and schools in the framework of one grand festival, in order to give the audiences and theatre professionals a more complete picture of the world's theatre heritage and trends of contemporary theatre. It is also committed to providing an opportunity for deeper dialogue between creators and audience, and to helping future generations of artists pass on and renew cultural traditions through performances and professional programmes. During the nine Theatre Olympics that were held over the past 25 years, other notable theatre artists have joined the professional committee, including *Valery Fokine* (Russia), *Giorgio Barberio Corsetti* (Italy), *Georges Lavaudant* (France), *Jurgen Flimm* (Germany), *Jaroslaw Fret* (Poland), *Liu Libin* (China), *Ratan Tiyam* (India), *Choi Chy-Rim* (South-Korea), *Wole Soyinka* (Nigeria). The Theatre Olympics take place in a different country each time. So far the host countries were Greece (1995), Japan (1999), Italy (2001), Turkey (2006), South-Korea (2010), China (2014), Poland (2016), India (2018) and Russia – Japan (2019).
It shows an outstanding recognition of the Hungarian theatre life and of the Madách International Theatre Meeting (MITEM) that the Professional Committee of the International Theatre Olympics has awarded Hungary the right to host the next, 10th (jubilee) games in 2023, on the 200th anniversary of the birth of Imre Madách. Ushering the International Theatre Olympics to Hungary means a unique opportunity for the Hungarian theatre and culture in a broader sense – not only hosting the world's theatre art, but also showcasing its own world-class values.

MITEM-FILMKLUB

A színész titkos művészete
Sorozatunk címét Eugenio Barba és Nicola Savarese színházantropológiai szótárától kölcsönöztük. A Károli Könyvműhely és a L'Harmattan Kiadó jóvoltából végre napvilágot látott gazdagon illusztrált kiadvány a szerzők sokéves kutatómunkájának gyümölcse, amely a nyugati kutatások túlnyomó részével ellentétben az előadóművészet empirikus megközelítését adja. A könyv kapható lesz színházunkban a fesztivál ideje alatt! Megjelentetését az idei MITEM-en jelenlévő, a színész titkos művészetét mélységében kutató és feltáró mesterek, Robert Wilson, Anatolij Vasziljev és Teodórosz Terzopulosz munkásságáról készült filmekkel ünnepeljük.

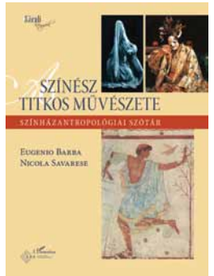

1. Vetítés
Szeptember 18., Nemzeti Színház, Kaszás Attila Terem

15:00
Robert Wilson: **HAMLET: EGY MONOLÓG**
William Shakespeare drámája alapján
Előadja: Robert Wilson
Szöveg: Wolfgang Wiens és Robert Wilson átdolgozásában
Zene: Hans-Peter Kuhn
Ősbemutató: Alley Theater, Houston Texas, 1995.
Video-dokumentáció a varsói és tokiói, élő előadásokról (1997-2000)
95 percben
Felvétel, vágás és gyártás: Change Performing Arts

„A formalizmus távolságtartást jelent attól, amit valaki mond vagy tesz. A távolból az ember jobban tiszteli a közönséget. Én a közönségre bízom, hogy tetszés szerint, magától lépjen a színpadra. A mi dolgunk, hogy javaslatokat tegyünk, de nem az, hogy ezekhez ragaszkodjunk." - Robert Wilson

Shakespeare nagy tragédiájának e rendkívül formális, ám mégis igen személyes megközelítésében Wilson a Wolfgang Weins által készített szövegadaptációt felhasználva egy 15 jelenetben kibontakozó monológban adja elő a Hamletet.
A Hans Peter Kuhn által komponált zenével és hangkompozíciókkal, valamint Frida Parmeggiani jelmezeivel – akik mindketten Robert Wilson hosszú távú munkatársai – megtámogatva azon ritka alkalmak egyikét láthatjuk, amikor a művész előadóként jelenik meg. Nem csupán Hamlet, hanem a Shakespeare gyakran legnagyobb művének tartott dráma valamennyi szereplője életre kel általa. Kellékeket és jelmezeket húz elő egy ládából a klasszikus, történetmesélő színház stílusában; Wilson egyszer Hamlet, majd Gertrúd, Rosencrantz és Guildenstern, máskor pedig Ofélia szerepét ölti fel.
Az egyszerű, mégis gyönyörű színpadképben Hamlet életének és halálának összes helyszínét mozgatható kölapok jelenítik meg, amelyek különböző alakzatokat alkotnak a háttérben folyamatosan változó, finom fényhatásokkal együtt.

Robert Wilson elmondása alapján Hamletet játszani olyan volt, mintha az előadás egy naplóból vagy egy hírlapból került volna ki. A darabbal való azonosulás, beleértve a mozgást, a hangszínt, a szövegmondást és a szöveg keltette asszociációkat, számára nagyon személyes élmény volt. Shakespeare szövege Wilson szerint egy „lerombolhatatlan szikla". A szöveg monológként való újragondolása alkalmat adott Wilsonnak arra, hogy Hamletet egy visszapillantás közben szólaltassa meg: *„Közvetlenül a halála előtt kezdődik, és az utolsó beszédével zárul. Ebben a halál előtti pillanatban, az ember az egész darabot, az egész életet látja. Úgy szemlélhetjük ezt a helyzetet, ahogyan ő is látja azt, vagyis sokféle megnyilvánulása körvonalazódik: láthatjuk gyermekként, egy fiúként; amint szembe kerül egy idősebb emberrel, amint őt hallgatja, vagy maga válik az idősebb személlyé; láthatjuk nőként vagy férfiként…"*

„Sokan azt mondták, hogy engem nem érdekelnek a szavak, így néhány évvel ezelőtt elhatároztam: »Rendben, megcsinálom a Hamletet«. Nagy kihívás volt, és úgy gondolom, hogy sokszor fontos megragadni az efféle alkalmat. A Hamlet talán a valaha írt legjelentősebb színmű, a legkiválóbb szöveg. Eleinte egy színészcsapattal képzeltem el, de végül úgy döntöttem, hogy magam csinálom meg, mint egy próbatételt: elsősorban azért, mert egy klasszikus szövegről van szó, másodsorban pedig azért, mert ez a mű a képek mellett elsődlegesen a szövegre összpontosul. Az előadás egy monológ, amely a teljes darab egyfajta álomszerű emléke. Az átstrukturált szöveg másodpercekkel Hamlet halála előtt kezdődik, így a darabot visszatekintésként olvashatjuk, amelyben Hamlet Ofélia, Gertrúd és az összes karakter szövegét mondja. A mű valóban Hamlet elméjében játszódik. Az utolsó beszédével indul, és azzal is ér véget."

Robert Wilsont idézve az Absolute Wilson: The Biography című könyvből

17:00
HAMLET – EGY MONOLÓG LÉTREHOZÁSA – dokumentumfilm, 1 óra
Angol nyelven magyar felirattal.
A vetítést felvezeti Ann Christin Rommen, a *Hamlet: Egy monológ* és az *Oedipus* előadások társrendezője.

2. Vetítés
Szeptember 28., Uránia Filmszínház, Nagyterem

URÁNIA NEMZETI FILMSZÍNHÁZ

14:00
ÉLETÜNK RÉSZE - dokumentumfilm
Rendező: Anatolij Vasziljev
Anatolij Vasziljev Alapítvány (Fond Anatolija Vasziljeva)
1 óra 30 perc ▪ Orosz nyelven magyar hangalámondással

A négy epizódból álló film a legendás, egyedülálló utat bejáró orosz rendező és pedagógus, Anatolij Vasziljev által létrehozott színház, a „Drámai Művészet Iskolája" mintegy két évtizedének néhány fontos korszakát és előadását idézi fel az alapító művész szemszögéből. E szubjektív kordokumentumon keresztül bepillantást nyerhetünk a 20-21 század fordulójának egyik legfontosabb színházi műhelyébe, ráláthatunk a különleges alkotó sajátos módszereire, vívódásaira, küzdelmeire. Részleteket láthatunk Vasziljev több fontos rendezéséből, többek között a „Don Juan halott", az „Iliász" illetve a Pirandello szövegeiből készült „Ma este improvizálunk" című előadásokból. A film egyúttal Anatolij Vasziljev személyes vallomása is a színházi alkotás metafizikájáról.

3. Vetítés
Október 5., Nemzeti Színház, Kaszás Attila Terem

16:00
Teódorosz Terzopulosz: **THEATROU ENGOMION (A dicsőítő színház)** - film
Készítette: a Görög Televízió - Ellinikí Radiofonía Tileórasi (ERT) / Greek: **Ελληνική Ραδιοφωνία Τηλεόραση, (ΕΡΤ)**
Rendezte: Dimitris Trikas
1 óra 30 perc ▪ Görög nyelven angol felirattal magyar hangalámondással

A világszínház történetében alighanem egyedülálló színházalapítás az, ahogy 1985-ben Theodoros Terzopoulos megalapítja az ATTIS társulatát. Így vall erről a filmben: *„Augusztusban megkerestem száz görög színészt, valamint színészhallgatókat. Rendeztem nekik egy meghallgatás-sorozatot és egy workshopot. Először a Delphoi Kulturális Központban, majd fent a hegyekben. Három napig hegyet másztunk a Kithairon Hegységben. Ez alatt a három nap alatt sokan feladták. Az első nap után a százból hetvenen maradtak. A második nap után a hetvenes létszám tizenhatra csökkent. A harmadik napon egy meredek szakadékhoz értünk… Egy 200 méter magas domb húzódott az alján, ami egyfajta védőhálóként szolgált, ha valaki netán le találna esni. Neki rugaszkodtam és átugrottam. Néhányan követtek. Ezek a következők voltak: Sophia Michopoulou (aki még szinte kislány volt akkor), Kalliopi Tachtsoglou, Akis Sakellariou, Giorgos Symeonidis és Dimitris Siakaras. Ők voltak, akik követtek engem. Abban a pillanatban alakult meg az Attis Társulat."*

MITEM-FILMCLUB

The Secret Art of the Actor

The title of our series is borrowed from Eugenio Barba and Nicola Savarese's dictionary of theatre anthropology. This lavishly illustrated publication by the Károli Könyvműhely [Károli Book Workshop] and L'Harmattan Publishers is the fruit of many years of the authors' research which, unlike most Western investigations, provides an empirical approach to the performing arts. The book will be available in the theatre during the festival. Its release will be celebrated with films on the work of Robert Wilson, Anatoly Vassiliev and Theodoros Terzopoulos, the masters present at this year's MITEM who have been exploring the secret art of the actor in depth.

1. Screening
18 Szeptember, National Theatre, Kaszás Attila Stage

3:00 pm
Robert Wilson: **HAMLET: A MONOLOGUE**
Based on the play by William Shakespeare
Performed by Robert Wilson
Text adapted by Wolfgang Wiens and Robert Wilson
Music by Hans-Peter Kuhn
World première Alley Theater, Houston Texas, 1995
Video-document from live performances in Warsaw and Tokyo (1997-2000)
Lenght : 95'
Recording, editing and production: Change Performing Arts

"Formalism means a distance from what one is saying or doing. In distance one has more respect for the audience. I prefer to let the audience enter the stage at will, on their own. We're there to make suggestions, but not to insist." – Robert Wilson

In this very formal, and yet highly personal approach to Shakespeare's great tragedy, Mr. Wilson works with the text Wolfgang Weins has adapted, and performs Hamlet as a monologue in 15 scenes.
Supported by a music and sound score created by Hans Peter Kuhn and costumes by Frida Parmeggiani, both long-time collaborators of Robert Wilson, he, in one of his rare appearances as a performer, interprets not only Hamlet, but also all of the participants in what is often considered Shakespeare's greatest work. Pulling props and costume pieces out of a trunk in the style of classic story theatre; Mr. Wilson becomes now Hamlet, now Gertrude, now Rosencranz and Guildenstern, now Ophelia.
In the simple and beautiful scene design, all the settings of Hamlet's life and death are represented by shifting slabs of stone, creating different configurations, standing against a backdrop of constantly changing and subtle lighting effects.

Robert Wilson said that playing Hamlet was like performing from a diary or a journal. The way he identified with it, with respect to the movement, the color of voice, in the speaking of the text and the associations of the text, for him it felt very personal. Shakespeare's text, according to Wilson, is "this indestructible rock." In rethinking the text as a monologue, Wilson found a way for Hamlet to speak the text as a flashback: "*It started just before he dies, and ended with his last speech. This one second before he dies, one sees the whole play, the whole life. One can see him seeing the situation, so you can see him in many different ways, as a child, a boy; reflecting on an older person, listening to an older person, being an older person; being a woman, being a man...*"
"People say that I'm not interested in words so some years ago I said, 'Okay, I'll do Hamlet.' It was a big challenge and I think that often it's important to take that one. Hamlet may be the greatest play ever to have been written, the greatest text ever written. Initially, I had thought to do it with a group of actors but eventuallyl decided I would do it myself, as a challenge: first, because it is a classical text, and then because it's a work where the concentration is primarily on the text, in addition to the images. I did it as a monologue, a kind of dream memory of the entire play. I restructured the text, beginning seconds before Hamlet dies. So the work is seen as a flashback, with Hamlet speaking the text of Ophelia, Gertrude and all the other characters. The play really takes place in Hamlet's mind. It begins with his last speech and ends with his last speech."
Robert Wilson in Absolute Wilson: The Biography

5:00 pm
HAMLET – CREATING A MONOLOGUE – documentary, 1 hour
In English with Humgarian subtitles.
Before the screening there will be an introduction by Ann Christin Rommen, the co-director of the performances *Hamlet – A Monologue* and *Oedipus.*

2. Screening
28 September, Great Hall of Uránia National Film Theatre

2:00 pm
"A PIECE OF OUR LIFE" – THE THEATRE OF ANATOLY VASSILIEV – documentary,
Director: Anatoly Vassiliev
Anatoly Vassiliev Foundation (Fond Anatolija Vasziljeva)
Lenght: 1 hour 30 minutes
In Russian with Hungarian translation

This four-episode film recalls some of the most important periods and performances of the two decades of the legendary theatre, the "School of Dramatic Art", from the viewpoint of its creator, the Russian director and teacher Anatoly Vassiliev who has had a unique professional path. This subjective documentary of the era allows us to look into one of the most important theatrical workshops of the turn of the 20th and 21st centuries, and to familiarize with the characteristic methods, the struggles and battles of this extraordinary artist. You can see excerpts from several of Vassiliev's important productions, including "Don Juan is Dead", "The Iliad" and "Tonight we improvise", the latter based on Pirandello's texts. The film is also Anatoly Vassiliev's personal testimony on the metaphysics of theatrical creation.

3. Screening
5 October, National Theatre, Kaszás Attila Stage

4:00 pm
Theodoros Terzopoulos: **THEATROU ENGOMION (Encomium of the Theater)** – film
Made by the Greek Television – Elliniki Radiofonía Tileórasi (ERT) / in Greek: Ελληνική Ραδιοφωνία Τηλεόραση, (EPT)
Director: Dimitris Trikas
1 hour 30 minutes ▪ In Greek with English subtitles and Hungarian voice-overs

The founding of the ATTIS company by Theodoros Terzopoulos in 1985 was probably the most unique way to establish a theatre in the global theatrical history. This is how he recalls it in the film: *"In August, I contacted a hundred Greek actors as well as acting students. I organised a series of auditions and a workshop for them, first at the Delphi Cultural Centre, then up in the mountains. We were climbing in the Kithairon Mountains for three days. During these three days many people gave up. After the first day, only seventy of the one hundred stayed on. After the second day, the number of seventy had dropped to sixteen. On the third day, we came to a steep precipice... There was a 200-metre-high hill at the bottom, which served as a kind of safety net in case someone should fall off. I jumped over it and some followed. They were Sophia Michopoulou (who was almost like a little girl at the time), Kalliopi Tachtsoglou, Akis Sakellariou, Giorgos Symeonidis and Dimitris Siakaras. They were the ones who followed me. At that moment the Attis Company was formed."*

KIÁLLÍTÁSOK / EXHIBITIONS

Harmadik emeleti előcsarnok
„A BÁBOK NEM SÍRNAK…" – Szász Zsolt bábkiállítása

Szász Zsoltnak, a Nemzeti Színház dramaturgjának, a Szcenárium felelős szerkesztőjének kiállítása. A Blattner-díjas bábművész pályafutását 1978-ban, 19 évesen a debreceni Vojtina Bábegyüttesben kezdte, ahol tíz évig tervezőként, rendezőként, színészként és műhelyfőnökként tevékenykedett. 1994-ben megalapította a független Hattyúdal Színházat, de az elmúlt négy évtized során az élvonalbeli magyar bábszínházakban is korszakos jelentőségű eladásokat hozott létre. A Nemzeti Színház közönségforgalmi részének második és harmadik emeletén az idén hatvan éves alkotó bábos életművének legjava kerül bemutatásra: a mintegy hetven, általa készített báb és maszk mellett gazdag képanyag is reprezentálja ezt a maga nemében egyedülálló munkásságot.

Third floor, foyer
„PUPPETS DON'T CRY…" – An Exhibition of Szász Zsolt

An exhibition by Zsolt Szász, the damaturge of the National Theatre of Hungary and the Editor in Chief of the Szcenárium (the artistic periodical, issued by the theatre). As a puppeteer – rewarded with the Blattner Award –, he began his career in 1978, in the age of 19, at the Vojtina Puppet Theatre. He had been working there for ten years as a designer, director, actor and workshop manager. In 1994, he founded the independent Hattyúdal (Swan Song) Theatre, and during the last four decades, he also created performances of epoch-making significance in preeminent Hungarian puppet theatres. The best of the 60 year-old puppeteer's oeuvre will be exhibited on the second and third floors of the National Theatre's public area. Besides his about seventy puppets and masks, this unique work of its kind will be richly represented by visual images as well.

fotók/photos © Eöri Szabó Zsolt

Első emeleti és második emeleti előcsarnok
ÁLOMKÉPEK – Közös szenvedélyünk a Színház **– Eöri Szabó Zsolt fotókiállítása**

Mi más? Ez a szenvedély szülte, élteti és növeszti a Madách Nemzetközi Színházi Találkozót 2014 óta. Több, mint negyven ország, százhúsz előadása és megrendítő, mulattató, megható pillanatok ezrei. Megtörténtek, és - ahogy az álmok - el is illantak. Hiszen a "Színház - az álmok színhelye" – ahogy Bertolt Brecht fogalmaz. A színház művészete mulandó, tiszavirágéletű. A fotókon, ha nem is örökre, valamiképpen mégis időtlenné tágulnak e színházi álomképek.

Eöri Szabó Zsolt (64) a Nemzeti Színház művészeti műhelyének tagja, a színház honlapjának főszerkesztője, fotósa. Korábban a Magyar Rádió (1979), majd 2001-ig a Magyar Televízió szerkesztő-riportere és műsorvezetője (ABLAK). Fotói lapokban, könyvekben, nemzetközi és hazai kiállításokon szerepelnek. Mostani kiállítására a Madách Nemzetközi Színházi Találkozókon készült képeiből válogatott.

First floor and second floor lobby
DREAMSCAPES – Theatre is our common passion **– Photo exhibition by Zsolt Eöri Szabó**

What else? It is this passion that has given birth to, sustained and grown the Madách International Theatre Meeting since 2014 – more than forty countries, one hundred and twenty performances and thousands of poignant, amusing and moving moments. They happened and, like dreams, faded away. For "theatre is the place of dreams" – as Bertolt Brecht put it. The art of the theatre is ephemeral, like the lives of mayflies. In the photographs, these theatrical dreamscapes are somehow expanded – if not made eternal – into timelessness.

Zsolt Eöri Szabó (64) is a member of the artistic crew of the National Theatre, the editor and photographer of the theatre's website. Previously, he was an editor-reporter and presenter at the Hungarian Radio (1979) and Hungarian Television (in the show ABLAK) until 2001. His photographs have appeared in magazines, books, international and national exhibitions. The current exhibition consists of his selection of images taken during the Madách International Theatre Meetings.

fotók/photos © Eöri Szabó Zsolt

RENDEZŐK / DIRECTORS

Alekszandar Popovszki / Aleksandar Popovski – *A Mester és Margarita; Rómeó és Júlia* / *The Master and Margarita; Romeo and Juliet*

▪ Alekszandar Popovszki 1969-ben született Szkopjéban. A Szent Cirill és Metód Egyetemen szerzett diplomát színházi és filmrendezőként. Debütálását a Maribori Szlovén Nemzeti Színházban a 2000-es *Don Quijote* rendezésével már számos sikeres produkció megelőzte. Dolgozott független színházi csoportokkal, illetve Észak-Macedónia, Szerbia és Horvátország intézményes színházaiban. Míg korábban Szlovéniában (együttműködésben a Celjei Városi Színházzal, a Ljubljanai Nemzeti Drámaszínházzal, a trieszti Szlovén Színházzal és a Ljubljanai Városi Színházzal), valamint az egykori jugoszláv köztársaságokban dolgozott, munkáját kiterjesztette Olaszországra, Görögországra, Ausztriára, Törökországra, Svédországra, Dániára, Angliára és Németországra is. Életműve már több mint hetven produkciót számlál, amelynek egyharmadát Szlovéniában hozta létre. Munkamódszerével és személyes hozzáállásával a könnyedség és az örröm egyedülálló keverékét hozta magával a szlovén színházi terekbe, a „joie de vivre" (életöröm) egy jellegzetes módját, amelyből sugárzik a buzgó odaadás, az álmok utáni törekvés és a határok elmozdításának a vágya. Mindezzel teret nyit a zenének és a nevetésnek. A 2018 / 2019-es évadtól a Maribori Szlovén Nemzeti Színház művészeti vezetője.

▪ Aleksandar Popovski was born in 1969 in Skopje. He graduated in theatre and film directing from the University of St. Cyril and Methodius in Skopje. By 2000, with his debut direction of *Don Quixote* at the Maribor Drama, he had already directed many successful productions with independent theatre groups and in institutional theatres in Northern Macedonia, Serbia and Croatia. From Slovenia (where he also collaborated with the Celje City Theatre, Drama Ljubljana, Slovenian Theatre in Trieste, Ljubljana City Theatre) and the former Yugoslav republics, he expanded his workspace to Italy, Greece, Austria, Turkey, Sweden, Denmark, England, and Germany. His oeuvre already includes more than seventy productions, a third of which he created in Slovenia. Through his way of working and personal attitude, he brought a unique mixture of lightness and joy into the Slovene theatre space, a distinctive theatrical "joie de vivre" that radiates fervent devotion, aspiration for dreams and desire to move borders, providing space for music and laughter. As of the 2018 / 2019 season, he is the Maribor Drama artistic director.

Botond Nagy / Botond Nagy – *Nóra* / *A Doll's House*

▪ Botond Nagy (Brassó, 1993) a sepsiszentgyörgyi Plugor Sándor Művészeti Líceum dráma tagozatának elvégzése után a Marosvásárhelyi Művészeti Egyetem Színházrendező szakán tanult tovább, Bocsárdi László osztályában. Több fontos társulat előadásait jegyzi: Kolozsvári Állami Magyar Színház, Tirén Kujtim Spahivogli Nemzeti Kísérleti Színház (Albánia), Szebeni Radu Stanca Nemzeti Színház, Sepsiszentgyörgyi Tamási Áron Színház, Andrei Mureşanu Színház, Reactor de Creaţie şi Experiment, Figura Stúdió Színház stb. 2020-ban a KÁMSZ *Nóra* című előadásának rendezéséért az UNITER Legjobb Rendező Díjára jelölték, 2017-ben a DbutanT Országos Színházi Fesztivál első díját, illetve a Magyar Színházak Kisvárdai Fesztiválján a legjobb rendezés díját nyerte az A. Sz. Puskin: *Anyegin* című előadás rendezéséért, amelyet a gyergyószentmiklósi Figura Stúdió Színházban vitt színre. Botond Nagy az a fajta rendező, akinek markáns, könnyen felismerhető, saját világa van. Előadásainak jellegzetes hangulata van, sőt konkrét technikai védjegyek, audiovizuális közeg, attitűd, ami jellemző rá. Előadásai újraértelmezni próbálják a bejáratott színházi formákat. A lehető legnyersebben igyekeznek bemutatni a kort, amiben élünk. Videoklipszerű techno-poétikus installációk, amik alaposan végiggondolt érzelmi szálakra épülnek. Többnyire a klasszikus szövegek újraértelmezése, illetve keverése foglalkoztatja, ilyenek például Strindberg nyomán a *Julie kisasszony Tarkovszkij-jelenetekkel*, Tennessee Williams: *A vágy villamosa*, Witold Gombrowicz *Yvonne, Burgundi hercegnője* nyomán az *Yvonne*, Henrik Ibsen: *Hedda Gabler, Nóra*, Samuel Beckett – Botond Nagy: *Krapp's Last Tape*, William Shakespeare: *Hamlet rework* stb. Illetve saját, szerzői előadásai: *Hidden Abuse Holdings, Talking Toilets, All Over Your Face*. Fontosnak tartja a kortárs szerzők szövegeinek bemutatását is, mint például Kali Ágnes – Horváth Benji: *Faust Family* vagy Matei Vişniec: *A pandamacik csodálatos utazása, ahogyan ezt egy szaxofonista elmeséli, kinek volt egy szeretője Frankfurtban*. Olyan alkotók workshopjain vett részt, mint például Grzegorz Jarzyna vagy Andrew Visnevski (UTE Decentralized Academy, Athén keretén belül). A romániai színházi szakma által elmegetett, *generációjának fenegyereke*, olyan rendezőkkel működött közre, mint Tompa Gábor és Radu Afrim.

▪ Botond Nagy (Braşov, 1993) after graduating from the Drama Department of the Plugor Sándor Art High School in Sfântu Gheorghe, he studied at the Theater Directing Department of the University of Arts Târgu Mureş, in László Bocsárdi's class. He had created productions at several important theatre companies: the Hungarian Theatre of Cluj, the Kujtim Spahivogli National Experimental Theatre of Tirana (Albania), the Radu Stanca National Theatre of Sibiu, the Tamási Áron Theatre of Sfântu Gheorghe, the Andrei Mureşanu Theatre, Reactor – a space for creative experiment, the Figura Studio Theatre etc. In 2020, he was nominated for Best Director at the UNITER Awards, for Ibsen's *A Doll's House*, produced by the Hungarian Theatre of Cluj. In 2017, he won the first prize of the DbutanT National Theatre Festival, as well as a Best Direction Award at the Festival of Hungarian Theatres in Kisvárda for his direction of Pushkin's Onegin, staged at the Figura Studio Theatre in Gheorgheni. Botond Nagy is the kind of director who has a distinctive, special, easily recognizable style. His world can be easily identified by the atmosphere he creates, the concrete technical trademarks that are present in his approach, the audiovisual space he presents, and a unique attitude. His performances try to reinterpret the already established forms of theatre. They try to present the age we live in as raw a state as possible. His productions are video clip-like techno-poetic installations that are based on carefully thought out emotional threads. He is mostly interested in reinterpreting and mixing classical texts, such as *Miss Julie with Tarkovsky Scenes*, based on Strindberg, Tennessee Williams: *A Streetcar Named Desire, Yvonne*, based on Witold Gombrowicz's play *Yvonne, Princess of Burgundy*, Henrik Ibsen: *Hedda Gabler, A Doll's House*, Samuel Beckett – Botond Nagy: *Krapp's Last Tape*, William Shakespeare: *Hamlet Rework* etc. And other performances based on his own concepts: *Hidden Abuse Holdings, Talking Toilets, All Over Your Face*. He also considers it important to present texts by contemporary authors, such as Ágnes Kali – Benji Horváth: *Faust Family* or Matei Vişniec: *The Journey of the Panda Bears Told by a Saxophonist who has a Girlfriend in Frankfurt*. He participated in workshops held by such artists as Grzegorz Jarzyna and Andrew Visnevski (UTE Decentralized Academy, held in Athens). Nicknamed by the Romanian theatrical profession his generation's enfant terrible, he has collaborated with notable directors, such as Gábor Tompa and Radu Afrim.

Eirik Stubø / Eirik Stubø – *Médeia* / *Medea*

▪ Az észak-norvégiai Narvikban született 1965-ben. Tanulmányait az Oslói és a Tromsøi Egyetemen végezte. 1991-ben filozófiát tanult Tromsøben, majd Oslóban az Állami Színházművészeti Főiskola rendezőszakán folytatta tanulmányait. 1997 és 2000 között a nyugat-norvégiai Stavangerben a Rogaland Teater vezetője, majd 2009-ig az oslói Nemzeti Színház igazgató-főrendezője és a nemzetközi Ibsen Fesztivál művészeti vezetője volt. 2013-ban a Stockholmi Városi Színház vezetőjévé nevezték ki, majd 2014-től 2019 tavaszáig a Stockholmi Királyi Drámai Színház, a DRAMATEN igazgatója volt. Előadásai több nemzetközi fesztiválon is szerepeltek. 2006-ban ban New Yorkban pedig Henrik Ibsen *A vadkacsa* című művének színpadra állításáért a legjobb rendező díjával jutalmazták. Budapesten 2003-ban Jon Fosse: Valaki jönni fog című darabjával vendégszerepelt először, 2017-ben az *Amerikai Elektra*, 2019 májusában az *Egy nyári éj Svédországban* című előadása volt látható a MITEM műsorán. Norvégiában a többi között a Kritikusok Díjával, valamint a legjobb rendezésért járó Hedda-díjjal is kitüntették.

▪ Eirik Stubø was born in 1965 in Narvik, a city in the northern part of Norway. He studied at the universities in Oslo and Tromsø. In 1991, he completed his doctorate at the University of Tromsø. He then began pursuing studies to become a director at the Norwegian National Academy of Theatre. In 1997-2000, he served as the director of the Rogaland Theatre in Stavanger, a city in western Norway. He became the head and main director of the National Theatre in Oslo and the artistic director of the International Ibsen Festival, positions he held until 2009. In 2013, he was appointed to serve as the head of the Stockholm City Theatre, and in 2015 he was made the director of DRAMATEN, the Royal Dramatic Theatre until 2019. His productions have been performed at numerous international festivals. In 2007, he was awarded the prize for best director for one of his productions of Henrik Ibsen's *The Wild Duck*. He most recently came to Budapest in 2011 with his production of Jon Fosse's play *Someone Is Going To Come*. He has won numerous distinctions in Norway, including the Critics' Prize and the Hedda Award for best direction.

Emma Dante / Emma Dante – *Misericordia* / *Misericordia*

▪ Emma Dante 1967-ben született Palermóban. A római Accademia Nazionale d'Arte Drammatica Silvio D'Amico intézményben folytatta színházrendezői tanulmányait. Az Akadémiát körülvevő környezetben került kapcsolatba a későbbi új olasz színházi generáció néhány fő képviselőjével. Az 1980-as évek végén az avantgárd színház felé közeledett. Asszisztensként dolgozott, a lengyel Tadeusz Kantor rendezte, *A szerelem és a halál gépe* című előadásban, amelyben a színészek a közönségnek háttal játszottak. Erre úgy emlékszik, hogy hiteles "színházi villámcsapás" érte, amely a hagyományoktól eltávolodva a kutatás és a kísérletezés irányába terelte rendezői pályafutását. Miután megszerezte diplomáját 1990-ben, moziban és televízióban egyaránt játszott '99-ig, amikor megalapította Palermóban, Compagnia Sud Costa Occidentale néven első önálló társulatát. Az *mPalermu* előadásukkal 2001-ben elnyerték a Legjobb Színpadi Alkotás díját. A 2000-es évektől napjainkig, számos díjjal és kitüntetéssel ismerték el munkásságát. Meggyőződése, hogy a színház nagy társadalomformáló erővel rendelkezik és jó érzékkel ötvözi a klasszikus és avantgárd színházi formákat. Az előadásaiban nagy szerepe van a társadalomkritikának, amelyekben gyakran megjelenik a szenvedélyes, erőszakos és lealacsonyodott szicíliai karakter, aki a túlélésért küzd egy elmaradott és elnyomó társadalomban. A szicíliai dialektus színpadi megjelenítése jelentős erénye alkotásainak. Színházi tevékenysége mellett Emma Dante író is, több felnőtteknek és gyerekeknek szóló regényt publikált, illetve 2013-ban debütált filmrendezőként és filmszínésznőként, a 2008-ban megjelent *Via Castellana Bandiera* című, Vittorini-díjjal kitüntetett első regényének adaptációjával. A 2015-ös MITEM-en a *Verso Médea* című előadással szerepelt nálunk a társulatával.

▪ Emma Dante was born in 1967 in Palermo. She studied theatre directing at the Silvio D'Amico National Academy of Dramatic Art in Rome. In the surroundings of the Academy she has come into contact with some of the main representatives of the new generation to come in the Italian theatre. In the late 1980s she drew near the avantgarde theatre. She worked as an assistant in the Polish production of *The Machine of Love and Death*, directed by Tadeusz Kantor. She recalls this experience as being struck by a true "theatrical thunderstroke", which led her career as a director away from tradition and towards research and experimentation. After graduating in 1990, she played both in cinema and television until 1999, when she founded her first independent company called Compagnia Sud Costa Occidentale in Palermo. With the performance *mPalermu* the group won the award for the Best Stage Production in 2001. From the 2000s until today, her work has been recognised with numerous awards and honours. She is convinced that theatre has a great power to shape society. In her works she skilfully merges classical and avantgarde forms of theatre. Social criticism is an important aspect of her shows, which often feature the passionate, violent and degraded Sicilian character who struggles to survive in an underdeveloped and oppressive society. The theatrical representation of the Sicilian dialect is a major merit of her productions. Besides her theatre work, Emma Dante is also a writer. She has published several novels for both adults and children. She made her debut as a film director and actress in 2013 with the adaptation of her first novel, *Via Castellana Bandiera*, published in 2008. The book was awarded the Vittorini Prize. Emma Dante and her company's performance, *Verso Médea*, was programmed at MITEM in 2015.

Ignacio García / Ignacio García – *Énekek éneke* / *El cantar de cantares*

▪ Ignacio García a madridi Királyi Színművészeti Iskolában szerzett rendezői diplomát. Az Almagro-i Nemzetközi Klasszikus Színházi Fesztivál igazgatója, a madridi Spanyol Színház művészeti igazgatóságának asszisztense, és a mexikói Dramafest kortárs dráma fesztivál kurátora. Pályája kezdete óta a spanyol aranykor színházának terjesztésén és megismertetésén dolgozik, rendezésekkel és szemináriumokkal szerte a világon (Lengyelországban, Indiában, Mexikóban, Spanyolországban, Portugáliában és Elefántcsontparton is). Az opera műfajának számos nevezetességét állította színpadra az egyetemes repertoárból (Monteverdi, Verdi, Puccini, Rossini, Paisiello, Massenet, Gounod, Sztravinszkij, Donizetti, Mendelssohn, Schumann stb.), és öt ősbemutatót világszerte, emellett különleges érzékenységet tanúsít a zarzuela és a spanyol repertoár iránt. Több mint harminc színházi zenét szerzett. Madridban rendezett a Spanyol Királyi Színházban, a *Zarzuela*, az *Español*, az *Albéniz* és a *María Guerrero* Színházakban, Bilbaóban, Oviedóban, Mahónban különböző társulatoknál, a Pergolesi de Jesi, a Lausanne-i Operaházban, a García Barbón és az Auditorio de Vigo színházban, Gijónban, Coruñában, León város Auditoriumában és a galíciai fesztiválokon, Mozart de A Coruña, Almagro, Niebla, Scandicci, Perelada, Aranjuez, London Flamenco, Guanajuato Fesztivál, Velencei Biennále, St. George´s Hall és a Liverpool Hall Liverpoolban, a brémai Schauspielhaus-ban, az Opera Baltycka Gdanskban, Utrechtben, a Kursaal San Sebastianban, Mallorcán a Teatro Principal-ban, Trieszten a Teatro Verdi-ben, a Herodes Ático Színházban, Mexikóvárosban a MUAC-ban, az Athéni Operában, a poznani Teater Wielkyben és a szentpétervári Alekszandrinszkij Színházban. Tanított a Valladolidi Színművészeti Iskolában, az Accademia Della Belle Arti Santa Giuliában Bresciában (Olaszország) és a barcelonai Bande a Part Filmiskolában. Pályafutása során számos díjat nyert el, például a spanyol színházi rendezők szövetségének fiatal rendezőknek szóló José Luis Alonso-díját, valamint a Teatro Real de Madrid által szervezett első rendezés versenyen a legjobb fiatal rendezőnek járó díjat. Legutóbbi díja a 2020-as év legjobb rendezéséért járó díj, amelyet a Spanyol Színpadi Rendezők Szövetsége ítélt oda a "Reinar después de morir" című előadásáért.

▪ Ignacio García has a degree in stage direction from the Royal School of Dramatic Art of Madrid. He directs the Almagro International Classical Theater Festival, he has been Assistant to the Artistic Direction of the Spanish Theater of Madrid and is the programmer of the Dramafest Festival of Mexico of contemporary dramaturgy. Since the beginning of his career he has worked in the dissemination and knowledge

of the theater of the Golden Age in Spanish, with versions, performances and seminars on the subject all over the world (in Poland, India, Mexico, Spain, Portugal and the Ivory Coast). In the lyrical field, he has staged more than 30 titles from the great universal repertoire (Monteverdi, Verdi, Puccini, Rossini, Paisiello, Massenet, Gounod, Stravinski, Donizetti, Mendelssohn, Schumann, etc.), and five premieres worldwide, also demonstrating a special sensitivity for the zarzuela and the Spanish repertoire of all ages. He has made more than thirty theater soundtracks. He has directed at the Spanish Royal Theater, Zarzuela, Español, Albéniz and María Guerrero in Madrid, Arriaga and Euskalduna in Bilbao, Campoamor in Oviedo, Principal in Mahón, Pergolesi de Jesi, Opera de Lausanne, García Barbón and Auditorio de Vigo, Jovellanos in Gijón, Colón in Coruña, City of León Auditorium and in the festivals of Galicia, Mozart de A Coruña, Almagro, Niebla, Scandicci, Perelada, Aranjuez, London Flamenco, Guanajuato Festival, Venice Biennale, St. George´s Hall and the Liverpool Hall in Liverpool, the Schauspielhaus in Bremen, Opera Baltycka in Gdansk, Utrecht, Kursaal in San Sebastián, Teatro Principal in Mallorca, Teatro Verdi in Trieste, at the Herodes Ático Theater, MUAC in Mexico City, the Opera in Athens, the teater Wielky in Poznan and the Alexandrinsky Theater in Saint Petersburg, with an important international projection in their works. He has taught at the School of Dramatic Art in Valladolid, the Accademia Della Belle Arti Santa Giulia in Brescia (Italy) and at the Bande a Part Film school in Barcelona. Throughout his career he has won various awards such as the José Luis Alonso Prize for Young Directors from the Association of Stage Directors of Spain and the first stage creation competition organized by the Teatro Real de Madrid as Best Young Director. Her latest award has been the 2020 Best Direction Award granted by the Association of Stage Directors of Spain for his work in "Reinar después de morir".

Ivan Urivszkij / Ivan Uryvskyi – *Limerivna / Lymerivna*

▪ Ukrán rendező. Ivan Urivszkij 1990-ben született Krivij Rig városában. 2015-ben diplomázott a Karpenko-Karij Kijevi Nemzeti Színházi Film és Televíziós Egyetemen. Első előadásai azonnal felhívták magukra a figyelmet, és ma Urivszkij Ukrajna egyik legtehetségesebbnek tartott fiatal színházrendezője. Négy év alatt 12 előadást hozott létre kijevi, odesszai és lvivi színházakban. Ezek nagy részét klasszikus irodalmi művekre építette olyan írók nyomán, mint Csehov, Strindberg, Gotz, Gogol, Kuprin vagy Krommelink, valamint ukrán klasszikusoktól Ivan Franko, Mihajlo Kocjubinszkij és Panasz Mirnij. Ivan Urivszkij vázként, saját elképzelésének alapjaiként tekint az irodalmi művekre, és mindig új rendezői megoldásokkal nyúl az ismert, klasszikus cselekményekhez. Előadásai számos fesztivál és művészeti díj nyertesei, 2019-ben pedig a rendezőt Ukrajna legrangosabb színházművészeti elismerésével, a Lesz Kurbasz Díjjal tüntették ki. 2019-ben Ivan Urivszkij a Vaszilko Odesszai Akadémiai Ukrán Színház főrendezője lett.

▪ Ukrainian theatre director. Ivan Uryvskyi was born in 1990, in Kryvyi Rig city. In 2015 Ivan graduated from the Karpenko-Kary Kyiv National University of theatre, cinema and television. His first performances immediately attracted the attention to him and today Ivan is recognized as one of the most talented young theater directors in Ukraine. In four years he created 12 performances in the theaters of Kyiv, Odessa, Lviv. The vast majority of plays were created on the basis of classical literary texts: by Chekhov, Strindberg, Gotz, Gogol, Kuprin, Krommelink, and works by Ukrainian classics: I. Franko, M. Kotsyubynsky, P. Myrny. Ivan Uryvskyi uses the literary work only as a foundation for his own conception and always finds a new directorial key for known classic plots. His performances have become the winners of numerous festivals and artistic awards, and in 2019 the director was awarded the highest award of Ukraine in the field of theatrical art - the Les Kurbas Prize. In 2019 Ivan Uryvsky became the Chief director of the Vasylko Odessa Academic Ukrainian Theater.

Konsztantyin Bogomolov / Konstantin Bogomolov – *Bűn és bűnhődés / Crime and Punishment*

▪ Konsztantyin Bogomolov a Lomonoszov Moszkvai Állami Egyetem Filológia Karán végzett 1997-ben, valamint 2003-ban az Orosz Színművészeti Akadémián (GITIS). Rendezett a Moszkvai Gogol Drámaszínházban, az Orosz Akadémiai Ifjúsági Színházban, a Moszkvai Puskin Drámaszínházban, a Nemzetek Állami Színházában, a Tovstonogov Bolsoj Drámaszínházban, a Priut Komedianta Színházban, továbbá Iitván, lengyel, lett és olasz színházakban. Konsztantin állandó együttműködésben áll az Oleg Tabakov után elnevezett színházzal, valamint A. P. Csehov Moszkvai Művész Színházával. 2007-ben a „Sok hűhó semmiért" című előadásért a „Tegyél egy lépést" (egy klasszikus mű rendhagyó olvasatáért) jelölésében elnyerte a „Sirály" kitüntetést. Bogomolov részesült az Oleg Tabakov Jótékonysági Alapítvány díjában, továbbá az Oleg Jankovszkij "Kreatív Nyitás" díjban. 2008 óta tizenkét alkalommal jelölték az Arany Maszk díjra, 2014-ben pedig megkapta a fesztivál kritikusok díját az „Ideális férj. Komédia" című előadás létrehozásáért. 2015-ben a GQ magazin révén „az év rendezője" címet kapta. Konsztantint az „OK!" magazin díjával is kitüntették „A XXI. század színháza" jelölés alkalmával (2016). 2019-ben kinevezték a moszkvai Malaja Bronnaja Színház művészeti igazgatójává.

▪ Konstantin Bogomolov graduated from the Philology Faculty of the Lomonosov Moscow State University (1997) and from the Russian University of Theatre Arts (GITIS) in 2003. He directed at the Moscow Gogol Theatre of Drama, Russian State Academic Youth Theatre, Moscow Pushkin Drama Theatre, The State Theatre of Nations, Tovstonogov Bolshoi Drama Theatre, Priut Komedianta and also in theatres in Lithuania, Poland, Latvia, Italy. Konstantin constantly collaborates with the Moscow Art Theatre named after Oleg Tabakov and with Moscow Art Theatre of A.P.Chekhov. In 2007 he was awarded the theatre prize "The Seagull" for the play "Much Ado About Nothing" in the nomination "Take a Step" (for an unconventional reading of a classical work). Bogomolov is Laureate of the Oleg Tabakov Charity Fund Prize and the Oleg Yankovsky Prize "Creative Opening". Since 2008, he has been nominated for the Golden Mask Award 12 times, in 2014 he was awarded the Prize of Criticism of the festival for creating the play "Ideal Husband. Comedy". In 2015, he was recognized as "Director of the Year" according to GQ magazine. Konstantin is Prize Winner of the magazine "OK!" in nomination "Theatre of the XXI century" (2016). In 2019, he was appointed as Artistic Director of the Moscow Theatre on Malaya Bronnaya.

Mezei Kinga / Kinga Mezei – *Éjidő / Nighttime*

▪ Zentán született, Vajdaságban. Az Újvidéki Művészeti Akadémia színész szakán szerzett diplomát 2003-ban. 1999-től 2004-ig az Újvidéki Színház társulatának a tagja, ahol színészként és rendezőként tevékenykedett. Rendezői munkásságáért a Magyarországon 2003-ban Jászai Mari díjat kapott. 2004-ben a budapesti Bárka Színházhoz szerződött, majd 2011-ben tért vissza hazájába. 2015-ig a szabadkai Kosztolányi Dezső Színház színművésze, ezt követően az Újvidéki Színház művészeti vezetője volt. 2016-tól tagja a Szerbiai Drámaszövetségnek, és önálló művész. Doktori tanulmányait 2015-ben kezdte meg az Újvidéki Művészeti Akadémia doktori iskolájában, Drámai és Audiovizuális Művészetek szakon, ahol 2019. októberében védte meg *A színházi előadás – mint összművészeti esemény* c. doktori értekezését és *Éjidő* c. színházi előadását. Művészi érdeklődésének középpontjában a társművészetek színtézisére épülő költői színház áll. Rendezéseivel Újvidéken, Szabadkán, Zentán, Belgrádban, Budapesten, Zalaegerszegen, Debrecenben, Kolozsvárott, Marosvásárhelyen, Sepsiszentgyörgyön találkozhatott a közönség.

▪ She was born in Senta, in Vojvodina (Vajdaság), Serbia. She graduated from the Academy of Arts, University of Novi Sad, in 2003. Between 1999 and 2004, she worked as an actor and director at the Novi Sad Theatre. In 2003, she was honoured with the Hungarian Jászai Mari Award for her work as a director. From 2004, she worked at the Bárka Theatre in Budapest, and then in 2011, she returned to her home country. Until 2015, she was an actor at the Kosztolányi Dezső Theatre, and after that worked as the artistic director of the Novi Sad Theatre. Since 2016, she has been a member of the Serbian Drama Association as an independent artist. In 2015, she started her doctoral studies at the Academy of Arts, University of Novi Sad, joining the Dramatic and Audiovisual Arts Study Programme, and in October 2019, defended her doctoral thesis, *Theatre Performance as a Gesamtkunstwerk Event* and her performance, *Nighttime*. She has an artistic interest in poetic theatre that draws on the synthesis of different art forms. The audience could see her shows in Novi Sad (Serbia), Subotica (Serbia), Senta, Belgrade, Budapest, Zalaegerszeg (Hungary), Debrecen (Hungary), Cluj-Napoca (Romania), Targu Mures and Sfantu Gheorghe (Romania).

Nyikolaj Roscsin / Nikolai Roschin – *A nap fiai / Children of the sun*

▪ Nyikolaj Roscsin az Orosz Nemzeti Drámaszínház (Alekszandrinszkij Színház) főigazgatója 2016 szeptembere óta. Az Orosz Színművészeti Akadémián diplomázott (RATI-GITIS, Moszkva) 1997-ben. Rendező, díszlettervező, valamint a moszkvai ARTO színház alapítója és művészeti vezetője. Tanított továbbá a Vszevolod Mejerhold Színházi Központ rendezői mesterképzésén, a Moszkvai Színművészeti Iskolában és a Boris Shchukin Színházi Intézetben. Számos előadást bemutatott a Vszevolod Mejerhold Színházi Központ kutatóprogramjának a keretében, amelyet a legfontosabb színpadi iskolák gyakorlati fejlesztésének szenteltek. Előadásokat rendezett még Samuel Beckett, Carlo Gozzi és Tadeusz Różewicz darabjai, illetve Antonin Artaud szövegei alapján. Nyikolaj Roscsin az Alekszandrinszkij Színházban a következő előadások rendezője és díszlettervezője volt: „Egy öregasszony keltetője", T. Różewicz darabja alapján (2014, Alekszandrinszkij Színház, Új Színpad); „A holló", C. Gozzi színműve nyomán (2015, Alekszandrinszkij Színház, Nagyszínpad); Valerij Fokin: „Ma. 2016" című darabjának díszlettervezője, K. Fokin: „Tűz" című regénye nyomán (2016, Alekszandrinszkij Színház, Új Színpad); rendezője és díszlettervezője „A fürdő" című előadásnak V. Majakovszkij darabja alapján (2017, Alekszandrinszkij Színház, Új Színpad); a „Cyrano de Bergerac" című darab rendezője és díszlettervezője (2018, Alekszandrinszkij Színház, Nagyszínpad); a „Sztálin születése" című darab díszlettervezője (2019, Alekszandrinszkij Színház, Nagyszínpad); Andrej Kalinyinnal együtt rendezője és díszlettervezője a "Gyermekuralom" című előadásnak Roger Vitrac, francia drámaíró, „Viktor avagy a gyermekuralom" című műve alapján (2019, Alekszandrinszkij Színház, Új Színpad); rendezte és a díszletét tervezte a „Majakovszkij. A fürdő" című előadásnak, amely V. Majakovszkij darabjára épül (2019, Alekszandrinszkij Színház, Nagyszínpad); rendezője és díszlettervezője „A nap fiai" című darabnak (2021, Alekszandrinszkij Színház, Nagyszínpad). Nyikolaj Roscsin kreatív érdeklődési körébe tartozik a színpadi kifejezőerő új módjainak a keresése a nonverbális színház keretein belül. A GITIS intézményében folytatott tanulmányai során létrehozta a „Bolondok Hajója" nevű alkotócsoportot, amelynek első előadása 1998-ban elnyerte a Moszkvai Debütálását járó díjat. Rendezőként következetesen felépítette színházi koncepcióját, amelynek alapjait a pantomim, a bohócjáték és a commedia dell'arte adják. C. Gozzi: „A szarvaskirály" című előadásáért (RAMT, 2001) megkapta a „Rendezői készségekért" járó I. Szmoktunovszkij-díjat, valamint a Moszkvai Kritikusok Szövetségének „A keresésért és a merészségért" járó díjat. „Don Juan" produkciója A. Puskin és A. Tolsztoj szövegei nyomán, amelyet 2002-ben a Tadashi Suzuki Előadóművészeti Központban, japán színészekkel állított színpadra, a „Legjobb rendezői munka" elismerést kapta. Nikolai Roshchin munkái számos nemzetközi fesztiválon szerepeltek, mint például 2002-ben Japánban, a TOGA nemzetközi színházi fesztiválon. 2016 júliusában Nápolyban, az Olasz Nápolyi Színházi Fesztivál rézkeként a Pausilypon Régészeti Park antik amfiteátrumának a színpadán mutatták be a „Trójai nők" című előadást, Euripidész tragédiája nyomán. A produkciót az Alekszandrinszkij Színház művészeti vezetője, Valerij Fokin és Nyikolaj Roscsin állították színpadra. 2017-ben Roscsin elnyerte az Orosz Nemzeti Színház Arany Maszk díját a „Művészi alkotás" kategóriában („A holló" című előadásért). 2019-ben Nyikolaj Roscsin „Cyrano de Bergerac" című produkcióját szintén számos kategóriában jelölték az Orosz Nemzeti Színház Arany Maszk díjára: „Nagyszabású előadás", „Rendezői munka", „Legjobb színész" – Ivan Volkov, Cyrano de Bergerac szerepéért, „Művészi alkotás" és „A jelmeztervező munkája".

▪ Nikolai Roschin is the Chief director of the National Drama Theater of Russia (Alexandrinsky Theater) – since September 2016. Graduated from the Russian Academy of Theater Arts (RATI-GITIS, Moscow) in 1997. Director, set designer, creator and artistic director of the Moscow theater "ARTO". Taught at the director's master's degree at the Vsevolod Meyerhold Theatre Center, the Moscow Art Theater School, at the Boris Shchukin Theater Institute. Has released a number of performances at the Vsevolod Meyerhold Theatre Center in the framework of artistic research programs dedicated to the practical development of the most important stage schools. Staged performances based on the plays of Beckett, Gozzi, Ruzhevich, texts by Antonin Artaud. At the Alexandrinsky Theater he is a director and set designer of the following performances: "An Old Woman Hatches" based on the play by T. Ruzhevich (2014, New Stage of the Alexandrinsky Theater), "The Raven" based on the play by K. Gozzi (2015, Main Stage of the Alexandrinsky Theater); the author of the scenography of the play by Valery Fokin "Today. 2016 - ... " based on the novel " Fire " by K. Fokin (2016, New Stage of the Alexandrinsky Theater); director and set designer of the play "The Bathhouse" based on the play by V. Mayakovsky (2017, New Stage of the Alexandrinsky Theater); director and set designer of the play "Cyrano de Bergerac" (2018, Main Stage of the Alexandrinsky Theater); set designer of the play "The Birth of Stalin" (2019, Main Stage of the Alexandrinsky Theater); together with Andrei Kalinin, director and set designer of the play "Children in Power" based on the play "Victor, or Children in Power" by the French playwright Roger Vitrac (2019, New Stage of the Alexandrinsky Theater); director and set designer of the play "Mayakovsky. The Bathhouse" based on the play by V. Mayakovsky (2019, the main stage of the Alexandrinsky Theater); director and set designer of the play "Children of the Sun" (2021, main stage of the Alexandrinsky Theater). In the sphere of creative interests of Nikolai Roshchin is the search for new ways of stage expressiveness within the framework of non-verbal theater. While studying at GITIS, he has created the creative group "Ship of Fools", the first performance of which in 1998 has won the Moscow Debuts prize. The director consistently has built the concept of his theater, taking pantomime, clownery and comedy del arte as a basis. For the performance "The Deer King" K. Gozzi (RAMT, 2001) was awarded the I. Smoktunovsky "For directorial skills" and the prize of the Association of Moscow Critics "For Search and Daring". The play "Don Juan" based on texts by A. Pushkin and A. Tolstoy, staged in 2002 at the Tadashi Suzuki Performing Arts Center with Japanese actors, was recognized as the "Best Director's Work". Works by Nikolai Roschin were presented at many international theater festivals. At the international theatre festival TOGA 2002, Japan. In July 2016, in Naples, on the stage of the antique amphitheater of the Archaeological Park Pausilypon, as part of the Napoli Teatro Festival Italia, the premiere of the play „The Trojan Women" based on the tragedy of Euripides was staged by the artistic director of the Alexandrinsky Theater Valery Fokin and Nikolai Roshchin. In 2017, he won the Golden Mask Russian National Theater Award in the Artist's Work category (play „The Raven"). In 2019, Nikolai Roshchin's play "Cyrano de Bergerac" was nominated for the Russian National Theater Award "Golden Mask" in several nominations: "Performance of a large form", "Director's work", "Best actor" - Ivan Volkov for the role of Cyrano de Bergerac, " The work of the artist "," The work of the costume designer ".

Omar Fetmouche / Omar Fetmouche – *Bravó a művésznek / Bravo to the artist*

▪ Rendező. Egyetemi tanári múlt után, Wilayában működő kulturális és művészeti irodát igazgat négy éven át. Majd 2004-től 2015-ig a Béjaiai Színház igazgatója. A Mostaganem-i amatőr színházi fesztivál alapítója és szervezője 35 éven át (egészen a mai napig). 2007 óta alapító tagja és szervezője az Algíri Professzionális Nemzeti Fesztiválnak. Részt vesz a németországi An der Ruhr de Mulhaiem Fesztiválon egy előadással (*Arfia*, amelynek szerzője és rendezője) az arab színházi napok keretében. Az *Odüsszeusz 2001* nemzetközi projekt vezetőségének tagja a Mediterrán Nemzetközi Színházi Intézettel együttműködésben. Főbb előadásai: *Az algériai forradalom nagy eposza* (300 résztvevővel, 2015); Valentin Petrovitch Kataev: *A kör négyszögesítése* (adaptáció); Ionesco: *Rhinoceros* (a szöveg arab nyelvű átirata és rendezése); Tahar Djaout, algériai regényíró *Az éberek* művének színrevitele, Nagydíj FNTP 2009; Ibsen: *A nép ellensége* (a szöveg átirata), Kartagói Fesztivál díja; *Emlékezés* fesztiválelőadás zsűri díja. 2009-ben elnyerte a Kulturális Minisztérium díját, valamint a PROJECTEURS Egyesület díját.

▪ Theatre director. After working as a university professor, he was the director of a Wilaya (regional) Cultural and Artistic Office for four years. Between 2004 and 2015, he was the director of the Theatre of Bejaia. He founded the Amateur Theatre Festival in Mostaganem and has been its organiser for 35 years. Since 2007, as its founder, he has been the organiser of the Professional National Festival of Algiers. He participated in the Ander Ruhr de Mulhaiem Festival in Germany, in the framework of the Arabic Theatre Days, with a performance entitled *Arfia*, written and directed by him. He is also a leading member of the *Odysseus 2001* international project, in collaboration with the International Institute of Mediterranean Theatre. Main performances: *The Great Epic of the Algerian Revolution* (with 300 participants, 2015); Valentin Petrovich Kataev: *Squaring the Circle* (adaptation); Ionesco: *Rhinoceros* (staging and Arabic transcription of the text); staging *The Watchers* by Algerian novelist Tahar Djaout, Great Award FNTP 2009; Ibsen: *An Enemy of the People*, (transcription), Festival of Carthage Award; *Remembering*, festival performance, the Jury's Award. In 2009, he received the award of the Cultural Ministry and the award of the PROJECTEURS Association.

Robert Wilson / Robert Wilson – *Oidipusz; A fejemben táncolok (videóinstalláció) / Oedipus; Dancing in my mind (videoinstallation)*

▪ Robert Wilson Waco-ban (Texas) született. Wilson a világ legjelesebb színház- és vizuális művésze. Színpadi műveiben szokatlan módon ötvözi a művészi kifejező eszközöket beleértve a tánc- és mozgásművészetet, a világítást, a szobrászatot, a zenét és a szöveget. Képei esztétikailag meghökkentőek, érzelemmel átitatottak. Művei világszerte kivívták a nézők és a kritikusok lelkesedését. Miután elvégezte a University of Texas-t és a Brooklyn's Pratt Institute-ot, Wilson a 60-as évek derekán megalapította a New York-i székhelyű színházi társulatot a "The Byrd Hoffman School of Byrds"-et és létrehozta első saját alkotásait: A süket pillantása (1970), Levél Viktória királynőnek (1974-1975). Philip Glass-el közösen megírta nagy jelentőségű operáját, Einstein a tengerparton címmel (1976). Wilson számos íróval és zenésszel dolgozott már együtt, mint például Heiner Müller, Tom Waits, Susan Sontag, Laurie Anderson, William Burroughs, Lou Reed, Jessye Norman és Anna Calvi. Olyan mesterműveken is otthagyta kézjegyét, mint Beckett: Az utolsó tekercs, Brecht-Weil: Háromgarasos opera, Debussy: Pelléas et Melisande, Goethe: Faust, Homérosz: Odüsszeia, Jean de la Fontaine: Mesék, Puccini: Pillangó kisasszony, Verdi: Traviata és Szophoklész: Oidipusz. Wilson rajzait, festményeit és kisplasztikáit a világ különböző pontjain mutatták már be egyéni és csoportos kiállítások keretében. Számos kitüntetésben részesült, beleértve kétszeres Pulitzer-díjra való jelölését és két Premio Ubu-díjat, a Velencei Biennálé Arany Oroszlán-díját, valamint az Olivier-díjat. Beválasztották az Amerikai Művészeti Akadémia és a Német Művészeti Akadémia tagjai közé és nyolc tiszteletbeli doktori cím tulajdonosa. Franciaország a Művészetek Rendje (2003) és a Becsület Rend (2014), Németország pedig Tiszti Érdemkereszt (2014) kitüntetésben részesítette. Wilson alapítója és művészeti vezetője a Watermill Centernek, a New Yorkban található watermill-i művészeti műhelynek.

▪ Born in Waco, Texas, Wilson is among the world's foremost theater and visual artists. His works for the stage unconventionally integrate a wide variety of artistic media, including dance, movement, lighting, sculpture, music and text. His images are aesthetically striking and emotionally charged, and his productions have earned the acclaim of audiences and critics worldwide. After being educated at the University of Texas and Brooklyn's Pratt Institute, Wilson founded the New York-based performance collective "The Byrd Hoffman School of Byrds" in the mid-1960s, and developed his first signature works, including Deafman Glance (1970) and A Letter for Queen Victoria (1974-1975). With Philip Glass he wrote the seminal opera Einstein on the Beach (1976). Wilson's artistic collaborators include many writers and musicians such as Heiner Müller, Tom Waits, Susan Sontag, Laurie Anderson, William Burroughs, Lou Reed, Jessye Norman and Anna Calvi. He has also left his imprint on masterworks such as Beckett's Krapp's Last Tape, Brecht / Weill's Threepenny Opera, Debussy's Pelléas et Melisande, Goethe's Faust, Homer's Odyssey, Jean de la Fontaine's Fables, Puccini's Madama Butterfly, Verdi's La Traviata and Sophocles' Oedipus. Wilson's drawings, paintings and sculptures have been presented around the world in hundreds of solo and group showings, and his works are held in private collections / museums throughout the world. Wilson has been honored with numerous awards for excellence, including a Pulitzer Prize nomination, two Premio Ubu awards, the Golden Lion of the Venice Biennale, and an Olivier Award. He was elected to the American Academy of Arts and Letters, as well as the German Academy of the Arts, and holds 8 Honorary Doctorate degrees. France pronounced him Commander of the Order of Arts and Letters (2003) and Officer of the Legion of Honor (2014); Germany awarded him the Officer's Cross of the Order of Merit (2014). Wilson is the founder and Artistic Director of The Watermill Center, a laboratory for the Arts in Water Mill, New York.

Sardar Tagirovsky / Sardar Tagirovsky – Raszputyin / Rasputin

▪ Kazanyban (Oroszország) született 1985-ben. A kilencvenes évek óta él Magyarországon. Színészetet tanult a Shakespeare Színművészeti Akadémián, a Budapest Bábszínház stúdiójában bábszínészként szerzett képesítést, majd a Marosvásárhelyi Művészeti Egyetemen szerzett diplomát színházrendezői szakon, Bocsárdi László osztályában. A Sztanyiszlavszkij-Strasberg módszert tanulmányozta Budapesten és Rómában, Paolo Antonio Simioninál. Aktívan részt vesz színházi kísérletekben és alternatív színházi kezdeményezésekben, valamint rendszeres szervezője, illetve társszervezője különböző színészmesterség workshopoknak. Első hivatalos színházi munkája, a Sepsiszentgyörgyön rendezett Meggyeskert, a 2015-ös POSZT-on elnyerte a közönségzsűri, három színésze pedig a legjobb alakításokért járó díjat. 2016-ban, Erdélyben megkapta a 35 év alatti rendezőknek adható Játéktér-díjat. 2016-ban, az általa rendezett Molière: *Úrhatnám polgár* című előadás öt díjat kapott a Magyar Színházak XXVIII. Kisvárdai Fesztiválján, 2018-ban, szintén Kisvárdán, három díjat nyert el a *Chioggiai csetepaté* című előadása, illetve ez a produkció kapta a Kritikusok-díját is 2018-ban, a legjobb zenés / szórakoztató előadásként. 2017-ben Öze Lajos-díjjal tüntették ki a Gyulai Várszínházban a *Zongora* című előadás kapcsán, 2018-ban Mátyás Irén-emlékdíjat kapott a legjobb rendezésért, az *Álom újratöltve* című előadásért. 2019-ben a POSZT versenyprogramjában szerepelt Dosztojevszkij: *Idióta* című rendezése, amely két díjat hozott el a fesztiválról.

▪ He was born in Kazan (Russia), in 1985, and lived in Hungary where he moved in the 1990's. He studied acting at the Shakespeare Academy of Performing Arts, was qualified as a puppet actor at the studio of Budapest Puppet Theatre, then graduated as a theatre director from László Bocsárdi's class at the University of Arts Targu-Mures (Marosvásárhely, Romania). He engaged with the Stanislavski – Strasberg method in Budapest and Rome, learning from Paolo Antonio Simioni. He actively takes part in theatre experiments and alternative theatre initiations, and he regularly organises or co-organises various acting workshops. His first official staging, *The Cherry Orchard,* created in Sfântu Gheorghe, received the Audience Award at POSZT 2015 (National Theatre Assembly in Pécs), and three of its actors received the award for best acting. In 2016, in Transylvania he received the Játéktér Award for directors under 35. In 2016, the performance he directed, Molière: *The Bourgeois Gentleman*, received five awards at the 28th Festival of Hungarian Theatre in Kisvárda. At the same festival in 2018, his staging of *The Chioggia Scuffles* by Goldoni received three awards, and also got the Critics Award as the best musical / entertaining performance. In 2017, he was honoured with the Özе Lajos Award for his show *Zongota* at the Castle Theatre in Gyula. In 2018, his staging of *Dream Reloaded* received the Mátyás Irén Memorial Award for the best director. His staging of *The Idiot* by Dostoevsky was part of the competition program of POSZT in 2019, and won two awards.

Silviu Purcărete / Silviu Purcărete – *Az ember tragédiája / The tragedy of man*

▪ Silviu Purcărete 1950-ben született Bukarestben, és ugyanitt szerzett diplomát a Színház- és Filmművészeti Egyetemen. Dolgozott Piatra Neamt-on, Konstancán, Bukarestben, 1988 óta pedig a craiovai Nemzeti Színházban. 2007-ben a szebeni Radu Stanca Nemzeti Színházban színre vitte Goethe *Faust*ját, amellyel 2009-ben nagy sikert aratott az Edinburgh-i Fesztiválon. Anglia, Ausztria, Franciaország, Norvégia, Portugália, Magyarország különböző színházaiban rendezett, valamint Bonn, Cardiff, Bécs és Essen operházaiban. 1996-ban vezetője lett Limoges-i Színházi Központnak, ahol számos előadást rendezett, és színházi akadémiát alapított fiatal színészek számára. Megkapta a Románia Csillaga érdemrendet, Franciaországban pedig a Művészeti és Irodalmi Rend Lovagi fokozatával tüntették ki. Munkásságát számos díjjal ismerték el: a Kritikusok díja és a Hamanda Alapítvány különdíja (Edinburgh-i Nemzetközi Fesztivál, 1991), a Legjobb Külföldi Előadás díja (Montréal, 1993), a Peter Brook Golden Globe Díj a legjobb színházi rendezésért (1995), a Kritikusok díja (Dublini Színházi Fesztivál, 1996), a Zsűri különdíja (Gdanski Shakespeare Fesztivál, 2006), az UNITER legjobb rendezés díja (1993, 2005), valamint az az UNITER Különdíja (1997, majd 2010-ben közösen a szebeni Radu Stanca Nemzeti Színház társulatával, amellyel a *Faust*ot létrehozta).

▪ Silviu Purcărete was born in Bucharest, in 1950. He graduated from the Institute of Theatre and Cinematography of Bucharest. He worked at Piatra Neamt, Constanta, Bucharest, and since 1988, at the National Theatre of Craiova. In 2007, he directed J.W. Goethe's *Faust* at the Radu Stanca National Theatre of Sibiu, a performance that was remarkably successful at the 2009 edition of the Edinburgh Festival.He has worked in theaters located in England, Austria, France,Norway, Portugal, Hungary, as well as at the Bonn, Cardiff, Vienna,Essen Opera Houses. In 1996, he became the director of the LimogesNational Dramatic Center, where he produced several performancesand where he created a school for young actors. He was named Commander in the Order of the Star of Romania, and was awarded the title of Chevalier des Arts et des Lettres, in France. He won the Hamada Foundation's Critics' Award and the Award for Artistic Excellence at the Edinburgh International Festival (1991), the Best Foreign Performance Award at the Montreal Festival of the Americas(1993), the Peter Brook Golden Globe Award for Best theatre direction(1995), the Critics' Award at the Dublin Theatre Festival (1996), the Special Prize of the Jury at the International Shakespeare Festival in Gdansk (2006), the UNITER Award for Best Direction (1993 and 2005), and the UNITER Award for Excellence (1997 and 2010 – alongside the team with whom he collaborated for *Faust* at the Radu Stanca National Theatre of Sibiu).

Szabó K. István / István Szabó K. – *Az ajtó / The door*

▪ 2000-ben végzett a Marosvásárhelyi Művészeti Egyetem rendező szakán, majd a székelyudvarhelyi Tomcsa Sándor Színház főrendezője, művészeti vezetője lett, 2004-től igazgatója. 2005-től a temesvári Csiky Gergely Színház főrendezője. 2007-től az ARCA független színház vezetője Bukarestben. 2009 - 2011 közötti periódusban, a Piatra Neamt-i Ifjúsági Színház főrendezője. 2011-től 2015-ig a nagyváradi Szigligeti Színház főrendezője, művészeti igazgatója. 2015-től Budapesten él, szabadúszó művészként folytatja pályáját. Számos romániai és magyarországi színházban rendezett már, de Németországban és az Egyesült Államokban is megfordult színházi rendezőként. Számos fesztiváldíj és nívódíj mellett 2019-ben Hevesi Sándor díjjal, 2021-ben Jászai Mari díjjal tüntették ki. Intellektuálisan is érzékeny rendezéseit aktuális, egyéni és közösségi helyzetünk megértése, szabadságunk minőségének felmérése, az empátia felébresztése vezérli. Eddigi pályafutása során több mint 75 művet állított színpadra, elsősorban kortárs és XX. századi szerzők műveiből. Fontosabb előadásai: *Menyegző*, Stanislav Wyspianski műve alapján (Tomcsa Sándor Színház Székelyudvarhely), *A hideg gyermek*, Marius von Mayenburg drámája (Szebeni Nemzeti Színház) *Anyám ajkán a fejlődés szó hamisan hangzik*, Matei Visniec drámája alapján (Trapdoor Theatre Chicago) *Oidipusz* (Nagyváradi Szigligeti Színház) *Yvonne, Burgundi hercegnő* (Alytaus Miesto Teatras, Litvánia) *A székek*, Ionesco (Pesti Magyar Színház).

▪ István Szabó K. graduated as a director from the University of Arts Targu Mures in 2000. Then he became the main director and artistic director of the Tomcsa Sándor Theatre in Odorheiu Secuiesc, and from 2004, the head of the institution. From 2005 he was the main director of Csiky Gergely Theatre. From 2007 he was the leader of the ARCA independent theatre in Bucharest. In the period between 2009 and 2011, he was the main director of the Youth Theatre in Piatra Neamt. From 2011 to 2015 he was the main director and artistic director of the Szigligeti Theatre in Oradea. Since 2015, he lives in Budapest and continues his career as a freelance artist. He has directed in several theatres in Romania and Hungary, and has also worked as a theatre director in Germany and the United States. In addition to numerous festival awards and prizes, he was awarded the Hevesi Sándor Prize in 2019 and the Jászai Mari Prize in 2021. His productions are intellectually sensitive and driven by an understanding of our current individual and community situation, the assessment of the quality of our freedom, and an intention to awaken empathy. In the course of his career, he has staged more than 75 works, mainly by contemporary and 20th century authors. His key performances include: *The Wedding,* based on the play by Stanislav Wyspianski (Tomcsa Sándor Theatre in Odorheiu Secuiesc); The Cold Child after Marius von Mayenburg's play (National Theatre in Sibiu); *The Word Progress on My Mother's Lips Doesn't Ring True*, based on the work of Matei Visniec (Trapdoor Theatre Chicago); *Oedipus* (Szigligeti Theatre in Oradea); *Yvonne, Princess of Burgundy* (Alytaus Miesto Teatras in Lithuania); *The Chairs* by Ionesco (Hungarian Theatre of Pest).

Teodórosz Terzopulosz / Theodoros Terzopoulos – *Alarme; Aiasz, az őrület* / *Alarme; Ajax, the madness*

▪ Görögország Pieria régiójában, Makrigialosz faluban született.
1965-1967: K. Mikhailidisz Drámaiskola (Athén).
1972-1976: Berliner Ensemble (Berlin).
1985-ben alapította az Attisz Színházat.
1981–1983: az Észak-Görögországi Állami Színház Drámaiskolájának igazgatója.
1985–1988. és 1995–2004.: művészeti igazgatója az Antik Drámáról Nemzetközi Találkozónak Delphiben.
1990 óta: alapító tagja a Nemzetközi Mediterrán Színházi Intézetnek és az intézet görögországi karának elnöke.
1995 óta: a Színházi Olimpia Nemzetközi Bizottságának elnöke. Az esemény idáig Delphiben, Sizuokában (Japán), Moszkvában, Isztambulban, Szöulban, Pekingben, Wrocławban (Lengyelország) és India-szerte 17 városban került megrendezésre.
Alapítója és művészeti igazgatója az Antik Dráma Nemzetközi Találkozónak Szikyóna községben (2005-ben, 2006-ban, és 2011-ben).

Görög tragédiákat, operákat és kortárs darabokat rendezett Görögországban és számos színházban világszerte. 2100 előadást vitt színpadra 34 év alatt a világ minden táján. Szemléletmódját a görög tragédiáról sokfelé tanítják drámaakadémiákon és egyetemeken. Számos helyen műhelyfoglalkozást vezet és előadásokat tart módszeréről; akadémiák és egyetemek professor emeritus címét viseli, valamint sok görög és külföldi színházi díj birtokosa. A módszerét bemutató könyvek megjelentek görögül, angolul, németül, kínaiul, törökül, oroszul, olaszul, koreaiul és lengyelül. A Dionüszosz visszatérése, amely szintén a módszerét mutatja be, 2015-ben jelent meg és számos nyelvre lefordították.

▪ He was born in Makrygialos, in the village of Pieria.
1965–1967: K. Michailidis Drama School (Athens).
1972–1976: Berliner Ensemble (Berlin).
He founded Attis Theatre in 1985.
He has directed Greek tragedies, opera and contemporary plays in Greece and in many theatres worldwide, presenting 2100 performances all over the world, throughout 34 years.
His approach on ancient Greek tragedy is taught in Drama Academies and Universities all over the world. He is leading many workshops and lectures about his method; he is an Emeritus professor in Academies and Universities, and has been awarded with many Theatre Prizes in Greece and abroad. Books on his method have been published in Greek, English, German, Chinese, Turkish, Russian, Italian, Korean and Polish. The book about his method, The Return of Dionysus, was published in 2015, and has been translated into many languages.
1981–1983: Director of the Drama School of the State Theatre of Northern Greece.
1985–1988 and 1995–2004: Artistic Director of the International Meetings of Ancient Drama in Delphi.
Since 1990: founding member of the International Institute of Mediterranean Theatre and President of its department in Greece.
Since 1995: Chairman of the International Committee of Theatre Olympics; events have been held in Delphi, Shizuoka (Japan), Moscow, Istanbul, Seoul, Beijing, Wroclaw (Poland) and in 17 cities throughout India.
He is the founder and Artistic Director of the International Meetings of Ancient Drama in the municipality of Sikyon (2005, 2006 and 2011).

Tompa Gábor / Gábor Tompa – *Godot-ra várva* / *Waiting for Godot*

▪ Tompa Gábor 1981-ben végzett Bukarestben, a Színház- és Filmművészeti Akadémia rendező szakán, a világszerte elismert romániai rendezőiskola kiemelkedő egyéniségeinek, Liviu Ciulei, Mihai Dimiu és Cătălina Buzoianu tanítványaként. 1981 óta a Kolozsvári Állami Magyar Színház rendezője, 1990 óta igazgató és főrendező. Alapítója volt a kolozsvári Színházművészeti Karnak, ahol 1991-től rendezést oktatott. A továbbiakban a limoges-i Académie Théâtrale de L'Union, a freiburgi Schauspielschule, a londoni Brunel University és a barcelonai Institut del Teatre vendégtanára volt. Több mint 80 színdarabot rendezett, és további 80 előadás producere volt Romániában és szerte a világon, többek között Franciaországban, Németországban, Spanyolországban, az Egyesült Királyságban, Ausztriában, Magyarországon, Írországban, Kanadában, Szerbiában, Csehországban, Szlovéniában, az Amerikai Egyesült Államokban és Dél-Koreában. A Román Színházi Szövetség (UNITER) hat alkalommal tüntette ki az Év Legjobb Rendezője díjával, ezen kívül elnyerte az Év Legjobb Előadása díjat is, 1989-ben Kao Hszincsien a *Buszmegálló*, 2009-ben pedig a *Három nővér* című előadásokkal. Pályafutásának számos megvalósítását az UNITER 2002-ben Kiválóság díjjal honorálta. Filmje, a *Kínai védelem* 1999- ben elnyerte a Legjobb Első Film díját a Salernói Nemzetközi Filmfesztiválon, Olaszországban, ugyanabban az évben bekerült a Berlini Filmfesztivál hivatalos válogatásába is. Tompa Gábor számos vers- és színházi esszékötetet is jegyzett, mint például *A hűtlen színház. Esszé a rendezésről* (Kriterion, Bukarest, 1987); *Óra, árnyékok* (versek, Bukarest, 1989); *A késdöfés gyöngédsége* (tanulmányok, Komp-Press, Kolozsvár, 1995); *Aki nem én* (versek, Mentor, Marosvásárhely, 1995); *Készenlét* (versek, Héttorony, Budapest, 1990); *Lidércbánya* (versek, Pallas Akadémia, Csíkszereda, 2004); *Címke-függöny. Tompa Gábor színházi magánszótára* (Bookart, Csíkszereda, 2010). 2006 márciusától 2008 áprilisáig (amikor a kolozsvári színház az UTE tagjainak sorába lépett) az Európai Színházi Unió egyéni tagja volt. 2007 és 2019 között a Kaliforniai Egyetem (San Diego) Színház és Tánc Tanszékén a rendezői program vezetője volt. 2018 májusától az Európai Színházi Unió elnöke.

▪ Gábor Tompa graduated in stage and film directing from the I. L. Caragiale Theatre and Film Academy in Bucharest in 1981, having been the student of some outstanding, founders of the worldfamous Romanian school of stage directing, such as Liviu Ciulei, Mihai Dimiu, and Cătălina Buzoianu. Since 1981, Gábor Tompa has been directing at the Hungarian Theatre of Cluj, in 1990 he became the artistic director of the theatre and he undertook the management of the theatre as well. He founded the Faculty of Dramatic Art in Cluj and has run its directing programme since 1991. He has been a guest lecturer at the Académie Théâtrale de l'Union, Limoges, Schauspielschule Freiburg, Brunel University, London, and Institut del Teatre Barcelona. He has staged more than 80 plays and produced another 80, directing in Romania and in countries worldwide, including France, Germany, Spain, the United Kingdom, Austria, Hungary, Ireland, Canada, Serbia, the Czech Republic, and South Korea. He has won the UNITER's Best Director of the Year Award six times and received the UNITER's award for Best Performance of the Year in 1989 for *The Bus Station* by Gao Xing Gian and in 2009, for *Three Sisters*. In 2002, he received the UNITER Award for Excellence for the many achievements of his career. His film, *Chinese Defense*, won the Best First Feature Award at the International Film Festival in Salerno, Italy in 1999 and was officially selected for the 1999 Berlin Festival. He is the author of several volumes of poetry and essays on theatre, such as: *A hűtlen színház. Esszé a rendezésről [The Unfaithful Theatre. An Essay on Stage Direction]*, Bucharest, 1987; *Óra, árnyékok [Clock, Shadows]*, poems, Bucharest, 1989; *A késdöfés gyöngédsége [The Tenderness of Stabbing]*, studies, Cluj, 1995; *Aki nem én [He Who Is Not I]* poems, Mentor, Târgu Mureș, 1995; *Készenlét [Alertness]* poems, Héttorony, Budapest, 1990; *Lidércbánya [Mine of Nightmares]* poems, Pallas Akadémia, Miercurea-Ciuc, 2004, and *Címke-függöny [Label-curtain – Gábor Tompa's private theatre dictionary]*, Bookart, Csíkszereda, 2010. From March 2006 to April 2008 (when the Hungarian Theatre of Cluj joined the UTE), he was an individual member of the European Theatre Union. Between 2007 and 2019, he has been Head of Directing at the Theatre and Dance Department of the University of California, San Diego. In May 2018, he was elected President of the European Theatre Union.

Victoria Thierrée Chaplin / Victoria Thierrée Chaplin – *Bells & Spells* / *Bells & Spells*

▪ Victoria Thierrée Chaplin egyike ... sok lányának
1970... Victoria Chaplin találkozik Jean-Baptiste Thierrée színésszel és rendezővel.
1970... Jean Baptiste Thierrée egy másfajta cirkuszról álmodik és kitalálja a „le cirque bonjour"-t (Jónapot Cirkusz).
1971... a cirkusz meghívást kap az Avignon-i Fesztiválra, és ezzel francia turnéra indul – Victoria szerepe egyre nő.
Később... a pár a porondművészet személyesebb hangvételű megközelítése felé mozdul el: megszületik a „cirque imaginaire" (Képzeletbeli Cirkusz), amelyben egyedül vannak a színpadon két gyermekük, Aurélia és James kíséretében. Ezzel a cirkusszal bejárják a világot.
Később... a jelenlegi formáció, a „cirque invisible" (Láthatatlan Cirkusz) szintén láthatóvá válik az öt kontinensen.
Együttműködik fia produkcióiban: „A cserebogár-szimfónia" (The Junebug Symphony) és „A szakadék öre" (La veillée des abysses) előadásokban.

▪ Victoria Thierrée Chaplin is one of the many daughters of...
1970... Victoria Thierrée Chaplin joins up with actor and director Jean Baptiste Thierrée. 1970... Jean Baptiste Thierrée is dreaming of a new style of circus – he invents "le cirque bonjour".
1971..."le cirque bonjour" is invited to the festival d'Avignon and tours France – Victoria's participation gradually increases.
Later... the couple moves towards a more personal approach of circus world: "the cirque imaginaire" is born, with just them, and their two kids Aurelia and James on stage. Cirque imaginaire tours the world.
Later... "cirque invisible", their current show is also very visible on all continents.
She collaborates on her son's shows:" The junebug symphony" and "La veillée des abysses".

„A színház – nem a valóság világa: kartonból vannak a fák, vászonból a paloták, rongyból az ég, üvegből a gyémántok, hamis az arany, a pír az arcon, és a nap is, mely a földből emelkedik. Ám a színház mégis az igazság világa: a színpadon – emberi szívek, a kulisszák mögött emberi szívek és a nézőtéren is emberi szívek vannak" (Victor Hugo)

"The theatre is not the real world: it has cardboard trees, diamonds of glass, gold made from tinsel, paint ont he peach, rouged cheeks, underground suns. It is the world of truth: there are human hearts ont he stage, human hearts in the wings, human hearts in the audience." – Victor Hugo

„A művészet minden formája közül a színházat tartom a legnagyszerűbbnek, ez a legközvetlenebb mód arra, hogy az egyik emberi lény megoszthassa a másikkal, mit is jelent emberi lénynek lenni." (Oscar Wilde)

"I regard the theatre as the greatest of all art forms, the most immediate way in which a human being can share with another the sense of what it is to be a human being." – Oscar Wilde

„Hiszek a színházban, mint a gondolat ragyogásának legfőbb hirdetőjében. … Hiszem, hogy egy nagyvárosban, de még egy kisvárosban vagy faluban is, egy kiváló színház külső, látható jele egy belső, ígéretes kultúrának." (Laurence Olivier)

"I believe in the theater; I believe in it as the first glamorizer of thought. … I believe that in a great city, or even in a small city or a village, a great theatre is the outward and visible sign of an inward and probable culture." – Laurence Olivier

„A színház: míves varázslat, költészettel átszőtt szellemi ajánlat. A színház: élő organizmus; a teljes emberről szól, emberi közvetítéssel, embereknek. A színház: a kor emberének gondolati, érzelmi szenvedély-szintézise." (Latinovits Zoltán)

"Theatre is a magic art, a spiritual offering infused with poetry. Theatre: a living organism; it is about the whole man, mediated by man, for men. Theatre: a synthesis of the thought and emotional passion of the man of the age." – Zoltán Latinovits

„A nemzet színháza lélek és szellemiség. Spirituális vár, melyet nemzedékek építettek, építenek, s amely nem készül el soha, mert maga az örökké fejlődő élet." (Németh Antal)

"The theater of the nation is soul and spirit. It is a spiritual castle that has been built by generations, and which is never completed, because it is life itself in perpetual evolution." – Antal Németh

„A színház olyan öntörvényű új valóság és jelenlét, mely épp függetlensége erejével képes a színházon kívüli életet is fölmutatni." (Victor Hugo)

"Theatre is a self-contained new reality and presence which, precisely by its independence, is able to reveal life outside the theatre." – János Pilinszky

SZÍNHÁZ / THEATRE / **SZÍNHÁZ** / THEATRE / **SZÍNHÁZ** / THEATRE /

„A jövőben a színház visszaadja az embernek minden tapasztalatát, amit történelme során összegyűjtött, és életét új, értékes gondolatokkal, érzésekkel, szándékokkal gazdagítja." (Anton Pavlovics Csehov)

"In the future, the theatre will give back to man all the experiences he has accumulated throughout his history, enriching his life with new, valuable thoughts, feelings and intentions." – Anton Chekhov

„A színháznak, ahogy minden nagy művésznek, a mostani élet legnemesebb irányzataira kell reagálnia. Máskülönben holt intézménnyé válik." (Vlagyimir Nyemirovics-Dancsenko)

"Theatre, like all great artists, must respond to the noblest trends of contemporary life. Otherwise it becomes a dead institution." – Vladimir Nemirovich-Danchenk

„Valamennyi művészet közül csakis a színház az – ahol a szó szájtól szájig, a tekintet szemtől szemig, a mozdulat kéztől kézig, testtől testig hatol. Nincs szüksége más közvetítőre." (Anatolij Vasziljev)

"Of all the arts, only the theatre is theatre - where the word reaches from mouth to mouth, the gaze from eye to eye, the movement from hand to hand, from body to body. It needs no other intermediary." – Anatoly Vassilie

„A színház nyersanyaga nem a színész, a tér, nem a szöveg, hanem a néző figyelme, a tekintete, hallgatása, gondolatai. A színház a néző művészete" (Eugenio Barba)

"The theatre's raw material is not the actor, nor the space, nor the text, but the attention, the seeing, the hearing, the mind of the spectator. Theatre is the art of the spectator." – Eugenio Barba

„A színház a nézőkkel együtt – a legősibb és legnagyobb létszámú spirituális közösség a világon." (Gerhardt Hauptmann)

"The theatre with its audience - the oldest and largest spiritual community in the world." – Gerhardt Hauptmann

„Ahhoz, hogy a színház hatni tudjon az életre, erősebbnek, intenzívebbnek kell lennie a hétköznapi életnél." (Franz Kafka)

"For theatre to have an impact on life, it has to be stronger, more intense than everyday life." – Franz Kafka

FESZTIVÁLSTÁB / FESTIVAL – STAFF

- Vidnyánszky Attila – a Nemzeti Színház vezérigazgatója, a MITEM művészeti vezetője / Attila Vidnyánszky – director of the National Theatre, artistic director of MITEM ▪ igazgatosag@nemzetiszinhaz.hu
- Nagy Judit – gazdasági igazgató / Judit Nagy – director of finance
- Rátóti Zoltán – stratégiai igazgató / Zoltán Rátóti – strategic director
- Kulcsár Edit – főszervező / Edit Kulcsár – the main organizer of the festival ▪ edit.kulcsar@nemzetiszinhaz.hu
- Rideg Zsófia, Kozma András – fesztiválszervező / Zsófia Rideg, András Kozma – festival organizer ▪ zsofia.rideg@nemzetiszinhaz.hu; andras.kozma@nemzetiszinhaz.hu
- Berettyán Petra – nemzetközi és protokoll referens / Petra Berettyán – international and protocol desk officer ▪ petra.berettyan@nemzetiszinhaz.hu
- Szabó Szilvia – művészeti főtitkár / Szilvia Szabó – artistic secratary ▪ szilvia.szabo@nemzetiszinhaz.hu
- Kovács Bálint – műszaki igazgató / Bálint Kovács – technical director
- Beregszászi Attila – színpadmester / Attila Beregszászi – stagemaster
- Bánfalvi Laura – operatív marketing és kommunikációs vezető / Laura Bánfalvi – head of PR, marketing ▪ laura.banfalvi@nemzetiszinhaz.hu
- Szerencsi Éva – Sajtó, PR / Éva Szerencsi – Press and PR
- Eöri Szabó Zsolt – MITEM honlap, fotó / Zsolt Eöri Szabó – website, photographer
- Verebes Ernő, Kornya István, Szűts Melinda – nemzetközi kapcsolattartók / Ernő Verebes, István Kornya, Melinda Szűts – international relations
- Pálfi Ágnes, Szász Zsolt – Szcenárium folyóirat szerkesztői / Redactors of the review Szcenarium
- Kováts Karolina – protokoll asszisztens / Karolina Kováts – protocol assistent ▪ karolina.kovats@nemzetiszinhaz.hu
- Németh Nikolett – angol fordítás / Nikolett Németh – english text

- A műsorfüzetet szerkesztette Rideg Zsófia / The program guide was edited by Zsófia Rideg
- Lapzárta: 2021. augusztus 5. / Deadline: 5 August 2021.
- A műsorváltoztatás jogát fenntartjuk! / We reserve the right to change the program!

Külső helyszínek / external venues

- Ludwig Múzeum / Ludwig Museum ▪ 1095 Budapest, Komor Marcell utca / str. 1.
- Uránia Nemzeti Filmszínház / Uránia National Film Theatre ▪ 1088 Budapest, Rákóczi út / str. 21.

KAPCSOLAT / CONTACT

- Gáldi Mónika – MITEM jegyértékesítés / Móni Gáldi – ticket sales
  - jegy@nemzetiszinhaz.hu ▪ +36 1 354 1777

JEGYINFORMÁCIÓ / TICKET INFORMATION

- +36 1 476 6868
- Jegyiroda / Ticket Office: 1065 Budapest, Andrássy út 28.

WEBSITE / WEBOLDAL

- nemzetiszinhaz.hu / mitem ▪ mitem.hu ▪ facebook.com / mitembudapest

CÍM / ADRESS

- Nemzeti Színház Nonprofit Zrt. ▪ 1095 Budapest, Bajor Gizi park 1.
- Központi telefonszám / phone number: +36 1 476 6800

NEMZETI SZÍNHÁZ 1837 A NEMZET SZÍNHÁZA

EMBERI ERŐFORRÁSOK MINISZTÉRIUMA

ORIGO

NEMZETI MAGAZIN

szcenárium művészeti folyóirat

MITEM

M5

nemzetiszinhaz.hu / nemzetiszinhaz

SZCENÁRIUM – MITEM ENGLISH, SEPTEMBER, 2021

The English language September issue of the professional journal of the National Theatre in Budapest, *Szcenárium*, has again been composed for the guests of MITEM (Madách International Theatre Meeting). Besides the summary of last meeting in 2019 previews of some of the programmes at MITEM 2021 are published. The two interviews on the 2019 Theatre Olympics are given topicality by the fact that Hungary has won the right to host the next world event in 2023. The director of the National Theatre, Attila Vidnyánszky is asked about this, too, in an interview.

AN INAUGURAL BY ATTILA VIDNYÁNSZKY

THEATRE OLYMPICS 2019

- *„There Is Still Hope for Truly Gobal Communication"* Tadashi Suzuki on the Philosophy of Theatre Olympics (Interviewer: Tadashi Uchino)
- *"Spectators Want Genuine Human Encounters"* Interview with Valery Fokin by András Kozma

MITEM 2019

- Ágnes Pálfi – Zsolt Szász: *Ethnic and / or Professional Identity?* Flash Report of MITEM Productions in 2019

MITEM 2021

- Eugenio Barba: How to Become an Actor?
- Theodoros Terzopoulos: The Return of Dionysos
- *"Donald Trump and the Man in the Street May Come and See Us, Too."* An Interview with Robert Wilson by Yevgeny Avramenko
- Roger Salas: Robert Wilson Gives a New Light to the *Oedipus* of Sophocles
- The Mission of *Rasputin*. Compilation About Géza Szőcs's Drama
- András Visky: *The Tragedy of Man* as Theatrum Theologicum (A Dramaturg's Diary)
- The beginning of possibilities – Conversation with Gábor Tompa and Andrei Both (by Fátima Castro Silva)

IN MEMORIAM MARI TÖRÖCSIK

- Attila Vidnyánszky: RIP Dear Mari, Loved by a Country
- László Bérczes: Respect to Talent – Mari Törőcsik in *Uncle's Dream*
- Mari Törőcsik: My Encounters with Russian Theatre (Interview by András Kozma)

A 7. MITEM kelet-európai programjának támogatója

'89 '90 30 ÉVE SZABADON

The 7th MITEM Eastern Europe programme sonsored by

'89 '90 30 YEARS OF FREEDOM

Fotó/Photo © Eori Szabó Zsolt